

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:Novinsko-izdavačka ustanova »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica**UPRAVNI ODBOR:**Vesna Prčić (predsjednica)
Slaven Bačić, Dušica Dulić,
Ivan Gregurić, vlč. Josip Pekanović
Dražen Prčić, Zvonko Sarić,
Josip Stantić, Tomislav Žigmanov**V. D. DIREKTORICA
I ODGOVORNA UREDNICA:**

Jasminka Dulić

**POMOĆNIK I ZAMJENIK
ODGOVORNE UREDNICE:**

Zvonko Sarić

REDAKCIJA:Ivan Andrašić (Podunavlje)
Davor Bašić Palković (kultura)
Dušica Dulić (politika)
Zvonimir Perušić
Dražen Prčić (sport i zabava)
Nada Sudarević (fotografije)
Željka Vukov (društvo)
Mirko Kopunović (dopisništvo i korektura)
Julijana Kujundžić
Jelena Ademi (tehnički prijelom)**TEHNIČKI UREDNIK:**

Thomas Šujić

ADMINISTRACIJA:Zdenka Sudarević
Ljubica Vujković-Lamić**LEKTORICA:** Katarina Vasiljčuk**TELEFON:** ++381 24/55-33-55
++381 24/55-15-78**ŽIRO RAČUN:** 355-1023208-69**E-MAIL:** hrvatskarijec@tippnet.rs**WEB:** www.hrvatskarijec.co.yu**TISAK:** »Rotografika« doo SuboticaList je registriran kod Tajništva za
informiranje Skupštine AP Vojvodine
pod rednim brojem 73.CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
32+659.3(497.113=163.42)

Ima – nema...

Nova Vlada Srbije ipak će imati posebno Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, barem danas (u srijedu) tako izgleda. Dan prije, aktualan je bio amandman prema kojem bi se Vlada ponovno formirala bez ovog Ministarstva, a resor ljudskih i manjinskih prava pripao bi Ministarstvu pravde. Taj je amandman, kojeg je podnio (a zatim i povukao) zastupnik iz zastupničke grupe »Za europsku Srbiju«, izazvao oštre reakcije zastupnika nacionalnih manjina, ali ne svih. Zastupnici iz redova nacionalnih manjina, među kojima je i zastupnik hrvatske nacionalno-manjinske stranke, a koji su mandat osvojili na »europskoj« listi, nisu reagirali.

Pri tome apsurdnost cijele stvari nije samo u tome što je prvo predložena Vlada s Ministarstvom za ljudska i manjinska prava, a zatim amandman koji ga »ukida«, nego i to što su pojedini nacionalno-manjinski zastupnici na proeuropskoj listi istodobno i članovi nacionalno-manjinskih vijeća. A ova vijeća, među ostalim i zbog činjenice da se problemima nacionalnih manjina bave sva ministarstva umjesto jednog posebnog, još uvijek »vuku« svoj mandat, jer nikako da se donese zakon kojim bi se omogućili izbori i definirale njihove ovlasti.

Koordinator vijeća nacionalnih manjina u Srbiji upozorio je da se od prestanka rada Ministarstva za ljudska i manjinska prava Državne Zajednice SiCG »međuvladine mješovite komisije za nacionalne manjine Srbije i okolnih država godinama nisu sastale, da je Savjet Republike Srbije za nacionalne manjine svoju posljednju sjednicu održao 23. prosinca 2005. godine, da je najvećem broju nacionalnih vijeća odavno istekao četverogodišnji mandat, kao i da do dana današnjeg nije donijet Zakon o izboru, nadležnostima i financiranju nacionalnih vijeća na osnovu kojeg bi mogli ostvarivati ciljeve, koje od njih pripadnici nacionalnih zajednica očekuju«.

Mediji su objavili da su »predstavnici manjina zadovoljni povlačenjem amandmana«, pri tome navodeći izjave zastupnika iz Zastupničke grupe manjina. Vidljivi na političkoj sceni za sada su, uostalom kao i u prošlom mandatu, samo oni zastupnici nacionalnih manjina koji su samostalno osvojili mandate. Hoće li cijena mandata na »drugim listama« biti preskupa za one manjine koje nisu imale snage osvojiti samostalno mandate?

J. D.

Žetva u tijeku

Očekuje se bogat i kvalitetan rod.....9

Lira naiva 2008. u Sonti

Kad se duša u riječ pretoči.....14,15

U Subotici otvorena izložba slika Josipe Križanović

Više od pukih salašarskih prizora.....28

Martin Sudarević, tenisač

Tenis u Heidelbergu.....43

UKRATKO

ZES povukao
sporni amandman

U Narodnoj skupštini Srbije u srijedu je povučen amandman na Zakon o ministarstvima, kojim je bilo predloženo da se resor za ljudska i manjinska prava pripoji Ministarstvu pravde. To znači da će nova Vlada Srbije imati posebno Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, piše B92. Amandman na Prijedlog Zakona o ministarstvima povukao je zastupnik zastupničke grupe Za europsku Srbiju Marko Đurišić, koji ga je u ponedjeljak dostavio u skupštinsku proceduru. Zastupnici manjina i oporbe, kao i nevladin sektor u Srbiji, dan prije oštro su negodovali zbog najava da nova Vlada neće imati poseban resor za ljudska i manjinska prava. Prijedlog Zakona o ministarstvima predviđa da nova Vlada Srbije ima 24 ministarstva.

Forbes: Hrvatska napredovala

Prema popisu »Najboljih zemalja za business« američkog magazina Forbes, Hrvatska je ove godine napredovala za 20 mjesta, našavši se na 42. mjestu – među 120 zemalja svijeta, prenosi Hina.

U pojedinim kategorijama ocjenjivanja Hrvatska je najbolje plasirana po slobodi trgovanja – 3. mjesto, po stopi poreza za korporacije – 18., po osobnim slobodama je 41., kao i po monetarnoj slobodi – 41., po tehnologiji je 42., po inovacijama 48., po korupciji 50., a najgore je plasirana po imovinskim pravima – 74. i po zaštiti ulagača – 93. Hrvatsku se opisuje kao nekoć jednu od najbogatijih jugoslavenskih republika, koja je ekonomski teško stradala tijekom rata 1991.-95., kada se izvoz urušio, a zemlja je propustila rane valove ulaganja u srednju i istočnu Europu. Od 2000. ekonomska sreća Hrvatske počela se polako oporavljati, sa stalnim rastom BDP-a između 4 i 6 posto, predvođenim obnovom turizma i domaćom potrošnjom potaknutom kreditima. Kao prednosti navode se niska inflacija i stabilna valuta, a ističe se da i dalje ostaju teški problemi, poput – visoke nezaposlenosti, rasta trgovinskog deficita i nejednakog regionalnog razvoja. Kao slabosti izdvojeno je i zadržavanje velike uloge države u gospodarstvu, otpori politike i javnosti u privatizaciji te zaostatak u strukturalnim reformama, koji bi se trebao nadoknaditi u procesu pristupanja EU-u. Na vrhu popisa za 2008. su: Danska, Irska, Finska, SAD i Velika Britanija.

Petar Kuntić, predsjednik DSHV-a

Moralo se popustiti

Novi subotički gradonačelnik i dogradonačelnik bit će iz redova koalicije »Za europsku Suboticu« dok će predsjednik i tajnik Skupštine Općine Subotica biti iz Mađarske koalicije, epilog je pregovora dviju koalicija. Dvije koalicije podijelile su i ravnateljska mjesta u najvažnijim javnim poduzećima. Direkcija za izgradnju Općine Subotica pripast će Mađarskoj koaliciji, dok će koalicija oko DS-a za uzvrat dobiti upravljanje poduzećima »Industrijski park«, »Park Palić« i »Zavod za urbanizam«. Predsjednik Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini i republički zastupnik u koaliciji »Za

sti na razini Općine Subotica. Pregovori su u završnoj fazi s vidljivim naznakama kako će izgledati buduća vlast u Subotici. S obzirom na načelni stav europske opcije da pobjedom na izborima dobijemo gradonačelnika i nepopustljivost mađarske koalicije, koja je odbila mjesto potpredsjednika republičke vlade tražeći mjesto gradonačelnika Subotice, došlo se do kompromisa, odnosno raspodjele vlasti po principu pet – pet, gdje bi se odluke u Gradskom vijeću donosile konsenzusom. U tim, novim odnosima stječe se dojam da su pobjednici na izborima faktički izgubili onu veliku prednost koju su glasači pokazali kad su bili izbori, ali trenutni odnosi i snage su takve da se moralo popustiti. U izvršnoj vlasti DSHV dobiva mjesto dogradonačelnika – resor poljoprivredu i ostaju nam ona javna poduzeća, koja su i do sada bila u našoj nadležnosti – 'Subotica plin' i 'Pogrebno'. Prema riječima Kuntića najveća je novina promjena gradonačelnika, koji će biti iz redova DS-a.

Skupštinu Subotice čine 32 vijećnika koalicije »Za europsku Suboticu«, u okviru koje DSHV ima 6 vijećničkih mandata, 21 vijećnik »Mađarske koalicije«, 13 vijećnika »Srpske liste za Suboticu« i jedan vijećnik Bunjevačke stranke Vojvodine.

U pogledu raspodjele mjesta u pokrajinskoj i republičkoj vlasti Kuntić je rekao kako postoji načelni dogovor za dva mjesta pomoćnika tajnika u Izvršnom vijeću APV, ali da će se »sve znati nakon 16. srpnja kad bude konstituirana Skupština APV«. Kuntić je dodao kako će odluke o kadrovskim rješenjima donijeti tijela stranke kad budu znali koje resore će dobiti i da će »promjena sigurno biti«.

O eventualnim mjestima na republičkoj razini Kuntić nije želio govoriti, osim da je član dvaju Odbora u Narodnoj skupštini Republike Srbije – Odbora za međunarodne odnose i Odbora za znanost i tehnološki razvoj.

H. R.

europsku Srbiju» Petar Kuntić ocijenio je da je postignuti dogovor na razini Subotice »žrtvovanje zbog formiranja republičke vlasti«, ali da DSHV ovim dogovorom nije ništa izgubio, jer je zadržao ono što je imao.

»Na samom kraju pregovora oko formiranja republičke vlade došlo je i do formiranja vla-

Predstavnici DSHV-a u somborskoj vlasti

Na sjednici somborske skupštine, najavljenom za danas (petak, 4. srpnja), za članicu Gradskog vijeća zaduženu za obrazovanje trebala bi biti imenovana Snežana Periškić, koja je ranije prihvaćena kao kandidatkinja DSHV-a na ovu dužnost, saznajemo u somborskoj podružnici DSHV-a.

U podružnici se nadaju i jednom od pet mjesta pomoćnika gradonačelnika. Naime, na dužnost pomoćnika gradonačelnika zaduženog za međunarodnu suradnju i međunarodne odnose idućeg tjedna trebao bi biti imenovan Mata Matarić, predsjednik somborske podružnice DSHV-a.

Kako saznajemo, treći vijećnik iz redova DSHV-a Adam Tubić bit će član Odbora za poljoprivredu, kao i član školskog odbora u osnovnoj školi u Bačkom Bregu.

»Prema dogovoru, DSHV će imati još pet mjesta u općinskim odborima i isto toliko u upravnim i nadzornim odborima javnih poduzeća. Tko će to biti, dogovorit ćemo se u srijedu, kada dobijemo listu traženih kadrova«, rekao je za naš list Mata Matarić.

H. R.

László Józsa: Neophodno Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

Koordinator nacionalnih vijeća nacionalnih manjina **László Józsa** u svojem priopćenju od utorka, 1. srpnja, ističe da je sa zaprepaštenjem primio vijest da je tijekom rasprave o Prijedlogu zakona o ministarstvima, koji se toga dana nalazio na dnevnom redu sjednice Narodne skupštine, a koji predviđa formiranje Ministarstva za ljudska i manjinska prava, podnijet amandman kojim se traži ukidanje ovog ministarstva.

»Radi podsjećanja želim ukazati na činjenicu da je Srbija multietnička država u kojoj 18 posto stanovništva čine nacionalne manjine. S druge strane, period od prestanka rada Ministarstva za ljudska i manjinska prava Državne Zajednice SiCG nedvosmisleno je dokazao da je rješenje prema kojem se s problemima nacionalnih manjina bave sva ministarstva, umjesto jednog posebnog, i to u koordinaciji Vladine Službe za ljudska i manjinska prava, dovelo do toga da se međuvladine mješovite komisije za nacionalne manjine Srbije i okolnih država godinama nisu sastale, da je Savjet Republike Srbije za nacionalne manjine svoju posljednju sjednicu održao 23. prosinca 2005. godine, da je najvećem broju nacionalnih vijeća odavno istekao četverogodišnji mandat, kao i da do dana današnjeg nije donijet Zakon o izboru, nadležnostima i financiranju nacionalnih vijeća na osnovu kojeg bi nacionalna vijeća mogla ostvarivati ciljeve,

koje od njih pripadnici nacionalnih zajednica očekuju. Stoga smatram, da je u cilju nastavka procesa poboljšanja položaja nacionalnih manjina, koji je započeo 2002. godine, a koji je u proteklom godinama doživio ozbiljan zastoj, potrebno formiranje Ministarstva za ljudska i manjinska prava, kako bi nova Vlada Republike Srbije zaista postala proeuropska«, navodi se u priopćenju.

Priopćenje Demokratske zajednice Hrvata

Petar Kuntić zanemaruje interese manjina

Demokratska zajednica Hrvata smatra da skupštinski zastupnik **Petar Kuntić** uporno zastupa interese većinskog naroda, a zanemaruje interese manjinskih i etničkih zajednica u Narodnoj skupštini Republike Srbije, navodi se u priopćenju DZH.

»Posljednja događanja u Skupštini RS glede formiranja nove Vlade otkrivaju nam predviđeno podaničko ponašanje poslanika Kuntića, koji sebe uporno i bezuspješno želi predstaviti jedinim zaštitnikom hrvatske zajednice u političkom životu. Posebno zabrinjava njegovo ponašanje glede nazočnosti i odobravanja rada u Skupštini RS u momentu kada su svi poslanici manjinskih stranaka napustili skupštinsku dvoranu povodom rasprave u načelu o ministarstvima. U trenutku kada se jedno od najvažnijih pitanja za budući rad i egzistenciju svih manjinskih i etničkih zajednica rješava, kao što je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, za njega to ne predstavlja nikakav

problem, i daje sebi za pravo podržati inicijativu o ukidanju predviđenog ministarstva, a koja dolazi od koalicijskog partnera. Ovakvim ponašanjem ponovno je na djelu pokazao da su mu interesi manjinskih i etničkih zajednica nevažni te da je postao dio većinskog glasačkog tijela u Skupštini RS. Zanemarujući principe i moral Petar Kuntić jasno stavlja do znanja da su mu osobni interesi glavni politički cilj, te utapanje u ideologiju i politiku, bez identiteta i samobitnosti u interesu vladajućih stranaka. Nesudjelovanjem na proteklom izborima propustio je prigodu da se uvjeri u podatke o njegovoj snazi na političkoj sceni. Razlog leži u činjenici da nije imao hrabrosti i snage prikupiti dovoljan broj potpisa, kako bi sudjelovao na proteklom izborima. Svoju frustriranost želi sakriti uspjehom koalicije Za europsku Srbiju«, navodi se u priopćenju DZH, koje potpisuje predsjednik stranke **Đorđe Čović**.

UKRATKO

Do ulaska Hrvatske EU će riješiti svoje probleme

Pitanje ulaska Hrvatske u Europsku Uniju dolazi na red 2010. ili 2011. a do tada Unija ima vremena riješiti svoje institucionalne probleme nastale negativnim ishodom irskog referenduma o Lisabonskom ugovoru, istaknuli su u utorak izvori u Elizejskoj palači u Parizu, piše Hina.

»Pitanje Hrvatske se postavlja 2010. ili 2011. godine i smatramo da će se do tada moći naći rješenje, a u međuvremenu se pregovori nastavljaju«, rekao je izvor u uredu francuskog predsjednika.

Francuska je »za ulazak Hrvatske«, ali ne dok EU ne dobije nove institucije, jer ne želimo »ubiti Europu«, dodaje izvor.

Francuska, koja je u utorak preuzela šestomjesečno predsjedništvo Europske Unije, ne pristaje na to da je Lisabonski ugovor, do sada potpuno ili djelomično ratificiran u 19 zemalja, mrtav, nakon što je odbačen na referendumu u Irskoj i traži nastavak ratifikacije u preostalim zemljama. Predsjedništvo EU će nastojati izbjeći da se kriza pogorša zbog mogućih poteškoća s ratifikacijom u Poljskoj, Češkoj ili Švedskoj, a na summitu EU u listopadu pokušat će naći »pistu za slijetanje«, to jest, način kako Irsku uvjeriti na ponovni referendum.

Kao jedan od argumenata za uvjeravanje euroskeptičnih predsjednika u Češkoj i Poljskoj, Francuska smatra upravo proširenje.

Francuska također odbacuje ideju, koja se pojavila u briselskim diplomatskim krugovima, da se kao mogući izlazak iz institucionalne krize razmotri mogućnost da se u pristupni sporazum s Hrvatskom ubaci novi način odlučivanja, koji je predviđen Lisabonskim ugovorom.

U tom bi slučaju »trebali modificirati ugovor za Srbiju, za BiH, jednog dana i za Ukrajinu«, dodao je izvor.

Sjednica Upravnog odbora »Hrvatske riječi« u Baču

Upravni odbor predložio Ivana Karana za direktora

*Na natječaj za direktora ustanove prijavilo se dvoje kandidata – profesor marksizma i socijalističkog samoupravljanja Ivan Karan i dosadašnja v.d. direktora, profesorica sociologije Jasminka Dulić **
*Sjednici Upravnog odbora Hrvatske riječi nisu bili nazočni članovi iz redova uposlenika **
Većinom glasova članovi UO-a opredijelili su se za Ivana Karana

Piše: Ivan Andrašić

Spet glasova »za« i jednim »protiv« Upravni odbor NIU »Hrvatska riječ« usvojio je Odluku kojom predlaže Hrvatskom nacionalnom vijeću Ivana Karana, profesora marksizma i socijalističkog samoupravljanja iz Stanišića, za izbor na dužnost direktora NIU »Hrvatska riječ«. Osim Karana na natječaj se prijavila i dosadašnja vršiteljica dužnosti direktora Jasminka Dulić.

Na sjednici, održanoj 27. lipnja u Baču, bili su nazočni: predsjednica ovoga tijela Vesna Prčić, članovi – dr. Slaven Bačić, Ivan Gregurić, Tomislav Žigmanov, preč. Josip Pekanović i Josip Stantić, v. d. ravnateljica ustanove Jasminka Dulić, član IO-a HNV-a zadužen za informiranje Mato Groznica i Ljubica Vujković-Lamić u svojstvu zapisničarke.

Osim Zvonka Sarića, za kojega je predsjednica konstatirala kako je u ostavci, odsutno je bilo još dvoje članova UO-a iz redova uposlenika, novinari Dušica Dulić i Dražen Prčić. Vrijeme će pokazati je li ovo slučajnost ili je posljedica sve većeg jaza između članova UO-a »izvana«

Dražen Prčić, član UO iz redova uposlenika

»Sjednici UO u Baču nisam bio nazočan zbog ranije najavljene službene spriječenosti, ali sam još na sjednici UO u Somboru izrazio svoj stav glede ishitrenosti cijele procedure i skupa s uposlenicima tražio razgovor s ostalim članovima UO, što je i dokumentirano zajednički potpisanim izjavom svih uposlenika 'Hrvatske riječi'. No, većina u Upravnom odboru je odbila čak i razgovor s uposlenicima«.

i članova iz redova uposlenika. Dnevni red nije bio opsežan, pokraj usvajanja zapisnika s prethodne sjednice, dominirala je druga točka: razmatranje prijava na natječaj za izbor ravnatelja NIU Hrvatska riječ i donošenje Odluke o prijedlogu kandidata.

POZNAVANJE HRVATSKOGA JEZIKA NA TEMELJU ŽIVOTOPISA: Zapisnik je usvojen jednoglasno uz primjedbu Slavena Bačića, koja se odnosila na krivu formulaciju nekoliko njegovih riječi, te uz opasku Mate Groznice o potrebi ispoljavanja zajedništva struktura uprave NIU »Hrvatska riječ«. Na samom otvaranju druge točke dnevnog reda predsjednica Vesna Prčić zamolila je Jasminku Dulić da napusti ovaj dio sjednice, što je samoinicijativno uradio i Mato Groznica. U nastavku je upoznala članove UO-a s prispjelim prijavama na natječaj za ravnatelja ustanove. Prije samog iznošenja pisanih materijala iz prijava predsjednica UO-a upoznala je nazočne s odredbama javnog natječaja, kojemu je protekao rok, te ih »uputila« da o poznavanju hrvatskoga jezika od strane

kandidata sami donesu sud na temelju čitanja njihova životopisa i prijedloga programa rada. Prigodom pregleda potrebne dokumentacije predsjednica je iznijela primjedu na validnost dokumenta kojim Jasminka Dulić dokazuje radno iskustvo. Iako je dokument s memorandumom NIU »Hrvatska riječ« i žigom ove ustanove, Vesna Prčić je izrazila sumnju u valjanost potpisa. U daljnjoj raspravi prevladalo je mišljenje, kako ne bi trebalo ulaziti u opo-

didata ponuđene uz prijavu. Dr. Slaven Bačić konstatirao je, kako se iz programa kandidata Karana vidi kako on dovodi puno novoga duha, zalaže se za prestanak sukoba u okviru hrvatske zajednice, za cjelovitu transparentnost u radu, a po njegovom mišljenju ravnatelj bi trebala biti osoba izvan Subotice. Iznio je i mišljenje, da bi nove osobe u Hrvatskoj riječi doprinijele i povećanju kvalitete rada, te kako je program rada kandidatkinje Jasminke Dulić više

Mato Groznica, vlč. Josip Pekanović, Tomislav Žigmanov i Ivan Gregurić

ravanja proceduralne naravi, te je konstatirano kako su obadvije prijave nesporne, uz opasku predsjednice Upravnog odbora kako je prijava kandidatkinje Jasminke Dulić »neuredna«.

ARGUMENTI ZA IZBOR: Konstatirano je i kako kandidati imaju potrebnu stručnu spremu VII. stupnja: Ivan Karan je profesor marksizma i socijalističkog samoupravljanja, a Jasminka Dulić je profesorica sociologije. Rasprava koja je uslijedila odnosila se na programe rada kan-

program rada urednika nego ravnatelja. Josip Stantić je iznio kako postoji potreba uvođenja novina u radu, jer je, po njegovom mišljenju, »Hrvatska riječ« sada kroničarski dnevnik s laičkim komentarima, te da ravnatelj i urednik ne može biti jedna osoba.

Preč. Josip Pekanović predložio je da UO da jednaku priliku objema stranama, odnosno da prijedlog oba kandidata uputi HNV-u, pa neka konačnu odluku donese ova institucija. Nakon

Josip Stantić i Slaven Bačić

opaske Mate Groznice, koji se u međuvremenu vratio na sjednicu, kako UO mora na sebe preuzeti odgovornost i svoj dio posla uraditi precizno, pristupilo se javnom glasovanju. S pet glasova »za« i jednim »protiv«, glas – vlč. Josipa Pekanovića, UO je usvojio Odluku o prijedlogu Ivana Karana za izbor na dužnost ravnatelja NIU Hrvatska riječ.

U okviru točke razno dr. Slaven Bačić je obavijestio nazočne o traženju informacije o isplati božićnica 2006. godine, te o potrebi cjelovite transparentnosti u svim segmentima rada. On je priopćio da je 26. lipnja uputio žalbu povjereniku za informacije od javnog značaja radi dobivanja informacije o isplati božićnica, te plaćama uposlenima u »Hrvatskoj riječi« u 2004. i 2005. godini, jer mu tražene informacije v.d. ravnateljica nije željela dati. ■

Radno iskustvo kandidata

Ivan Karan, kojeg je Upravni odbor Novinsko-izdavačke ustanove »Hrvatska riječ« predložio za direktora ove medijske kuće, rođen je u Stanišiću 1958. godine. Gimnaziju društveno-jezičnog smjera završio je u Somboru a Fakultet političkih znanosti – smjer marksizam i socijalističko samoupravljanje u Beogradu. Od rujna 1986. godine do prosinca 1988. bio je uposlen u izvršnim tijelima Skupštine Općine Sombor u općinskom Štabu Teritorijalne obrane. Od prosinca 1988. godine do siječnja 1991. godine bio je uposlen u Pokrajinskom štabu Teritorijalne obrane Novi Sad. Tijekom 1992. godine bio je uposlen pri Ministarstvu odbrane Republike Srbije PŠ TO Novi Sad, a tijekom 1993. i 1994. godine bio je uposlenik Vojnog odsjeka u Somboru.

Od 1992. godine je predsjednik i trener u karate klubu koji je osnovao. Bio je aktivan u Sportskom savezu Općine Sombor i Karate savezu Jugoslavije.

Kao student je pisao o karateu u »Politički ekspres«, godinama je pisao priloge o karate natjecanjima i problematici sporta za sportsku rubriku u Somborskim novinama. U skorije vrijeme, povremeno piše na hrvatskom jeziku političke tekstove za »Glas ravnice«.

Živi u Stanišiću u obiteljskoj kući.

Razgovor članova UO i uposlenika s Podunavcima u Baču

Unaprijediti suradnju

*Kako povećati prodaju Hrvatske riječi u Podunavlju * Svima je cilj isti, razlika je u razmišljanju o načinu ostvarenja * Uspostaviti kvalitetnu dopisničku mrežu*

Prve večeri posljednjeg lipanjskog vikenda u Baču je održan razgovor članova UO i dijela uposlenika NIU Hrvatska riječ s predstavnicima institucija kulture šokačkog Podunavlja, a nazočan je bio i član IO HNV-a zadužen za informiranje *Mato Groznica*.

našoj nacionalnoj zajednici, kojima je HR ustupala jedno vrijeme dosta prostora, jer, kako je rekao, oni najobičniji, poštenu ljudi, ne vole kad im se ionako mala zajednica cijepa.

Replicirao mu je *Mato Groznica* informacijom kako »Tomislav« iz

Ivan Andrašić, pokušavajući vratiti raspravu na početnu temu. »Svi smo mi prošli svoju kalvariju tijekom devedesetih i sad ne možemo mjeriti čija je bila veća. Samo moramo uzeti u obzir činjenicu da su u atarima ovih sela bile stacionirane postrojbe koje su ciljale Vukovar, nemojmo zaboraviti tko je sve za prijevoz postrojbi rabio skelu u Plavni i most Bogojevo – Erdut i kako su prolazili i što su pretrpjeli Hrvati u ovim selima. No, prepustimo to povijesti i nemojmo jedni drugima dijeliti neumjesne packe i mjeriti tko je veći Hrvat. Čini mi se da smo u startu postavili problem naglavce. Prvo moramo utvrditi – je li nam cilj prodati što više primjeraka 'Hrvatske riječi', ili nam je cilj da što više ljudi tu istu 'Hrvatsku riječ' pročita? Osobno, bolje se osjećam kad znam da je jedan prodani primjerak 'Hrvatske riječi' pročitalo desetak osoba, nego kad prodamo deset primjeraka koje netko samo gurne u kut« – rekao je, između ostaloga, *Andrašić*.

SVUDGDJE SLIČNI PROBLEMI: U raspravu su se uključili i predsjednik HKUPD »Matoš« iz Plavne *Siniša Bartulov* i voditelj emisije »Zvuci bačke ravnice« na Radio-Bačkoj *Ivica Stračinski*, koji dijele ideju kako ljudi vole temu o sebi i svojemu mjestu. Na koncu, zajednička konstatacija nazočnih

bila je kako su upravo prezentirani problemi prisutni i u urbanim sredinama poput Subotice i Sombora, te da je prioritet razmišljanje o angažiranju novih dopisnika i o dodatnoj izobrazbi postojećih perspektivnih dopisnika, kako bi bila pokrivena sva mjesta u kojima žive Hrvati i kako bi se što kvalitetnije obradile teme poput onih koje je preporučio *Tomislav Žigmanov*, a obuhvaćaju prošlost i običaje naše zajednice.

»Dubina problema o kojima smo ove večeri govorili stvorena je puno ranije. Godinama smo bili konstitutivni narod u jednoj državi, njezinim raspadom postali smo nacionalna manjina, koju od matične domovine dijeli samo Dunav. Jako smo ranjivi glede procesa asimilacije i tu smo, jednostavno, nemoćni. Na problemu prodaje 'Hrvatske riječi' mora poraditi i sama ustanova. Sada već imamo zavidan broj jakih manifestacija. Hrvatska riječ je eventualno medijski pokrovitelj, a zbog čega ne napravi i korak dalje? Zbog čega ne bi na pogodnim manifestacijama i ova kuća imala svoj štand na kojemu bi prezentirala svoje proizvode? Smatram da bi se samo tako agresivnim pristupom napravio i najveći pomak u promociji i povećanju prodaje lista« – kaže za Hrvatsku riječ *Stjepan Čoban*.

K. P.

Siniša Bartulov, Zvonimir Pelajić, Josip Dumendžić Meštar i Marjan Penavin

U svojstvu medijatora razgovor je otvorio član UO-a dr. *Slaven Bačić*, a sve nazočne u svojstvu domaćina pozdravio je predsjednik HKUPD »Mostonga« iz Bača *Stjepan Čoban* i gostima iz Subotice predstavio Podunavce iz: Sonte, Bača, Plavne, Vajske i Bođana.

DOPISNIČKA MREŽA: Vršiteljica dužnosti direktora ustanove i odgovorna urednica *Jasminka Dulić* govorila je o potrebi stvaranja kvalitetne dopisničke mreže, u kojoj bi bilo zastupljeno svako mjesto iz ove regije, u kojoj postoji veliki broj jako dobrih tema, potencijalno izuzetno zanimljivih za čitatelje. Pokraj navedenoga, istaknula je i problem male prodaje lista na ovim prostorima. Pjesnik iz Bođana *Josip Dumendžić Meštar* konstatirao je kako je kultura čitanja uopće na najnižoj razini otkad zna za sebe, a osnovni uzrok vidi u sve lošijem materijalnom stanju žitelja, koji u ovoj regiji velikim dijelom žive od poljodjelstva. Drugi veliki razlog za mali broj čitatelja *Dumendžić* vidi u sve prisutnijim svađama i podjelama u

Golubinaca financira 10 primjeraka HR, koje ljudi na taj način čitaju. U polemičkom tonu govorio je i o osjećaju hrvatstva koje se mora stvarati još u obitelji, što je većina nazočnih Podunavaca prihvatila kao njegovo nepotrebno dijeljenje poduka. U polemiku se uključio i tajnik KPZH »Šokadija« iz Sonte

Žetva u tijeku

Očekuje se bogat i kvalitetan rod

*Dogovor o jedinstvenoj cijeni ovogodišnjeg roda krušnog zrna na domaćem tržištu još nije postignut, izjavio je direktor Fonda za žito Vukosav Saković * Direkcija nema novca za otkup, budući da još nije formirana Vlada, koja treba osigurati novac*

U ove vrele ljetne dane žetva pšenice na vojvodanskim poljima u punom je tijeku. Počela je prošloga tjedna i završit će se idućeg. Kako je i očekivano, a prvi prinosi to dokazuju, rod će biti bolji od prijašnjih godina, tako da na njivama u Bačkoj dostiže prinos od gotovo šest tona po hektaru. Sa skladištenjem žita u silose nema problema, ali nedefinirana cijena usporava otkup i nezadovoljni proizvođači će zahtijevati ili čekati bolje uvjete otkupa.

NEMA DOGOVORA O CIJENI: Dogovor o jedinstvenoj cijeni

ovogodišnjeg roda krušnog zrna na domaćem tržištu još nije postignut, izjavio je direktor Fonda za žito Vukosav Saković, prenose agencije. Kupcima je prepušteno da, ovisno od potreba i procjena, na svojim otkupnim mjestima ponude proizvođačima određenu cijenu, kazao je Saković i dodao, da je zemljoradnicima trenutačno ponudena cijena od 14,3 do 15,3 dinara po kilogramu bez PDV-a, odnosno 15 do 16 dinara s PDV-om. On je istaknuo kako očekuje da će ta vrijednost polako biti pomaknuta na 16 dinara bez PDV-a, odnosno

16,8 s PDV-om, ali je i rekao da će ove godine teško biti postignuta viša cijena. Žetva se odvija punim intenzitetom i ako vremenske prilike budu poslužile bit će završena za manje od tjedan dana, a kvaliteta zrna je sasvim dobra.

Prema procjenama novosadske produktne burze, otkupna cijena će najvjerojatnije biti 16 i pol dinara uz moguće manje korekcije.

Ministar poljoprivrede Slobodan Milosavljević je uoči žetve izja-

vio da država niti ove godine neće određivati cijenu ovogodišnjeg roda pšenice, već će se ona formirati na tržištu, a da bi, prema njegovoj ličnoj procjeni, mogla biti od 16 do 18 dinara po kilogramu.

»Dobra je vijest što će Srbija moći samu sebe prehraniti vlastitom proizvodnjom. Očekuje se prinos iznad prosjeka, i to na razini republike iznad 3,8 tona po hektaru, odnosno da će ukupan rod dostići 1,9 milijuna tona. Bit će nekoliko stotina tisuća tona iznad podmirenja bilancnih potreba Srbije, i višak će se moći izvesti«, izjavio je za »Blic« Milosavljević.

Kako se krajem proteklog tjedna saznalo od vojvodanskih mlinara i poduzeća koja se bave trgovinom žita, za sada se u silose prima samo pšenica koja je kupljena proljetos »na zeleno« i uzima se krušno zrno na uslužno skladištenje.

NEMA OTKUPA ZA REZERVE: Direktor Direkcije za robne rezerve Slobodan Damjanović je poručio poljoprivrednicima da država ove godine neće otkupljivati žito, jer Direkcija nema novca za otkup, budući da još nije formirana Vlada, koja treba osigurati novac.

Sve u svemu, zaključak je da će se požnjati posijano, da će rod biti bogat i kvalitetan, da je vrijeme pogodno za žetvu, ali problemi koji su pratili žetvu proteklih godina, prate je i ove godine – a to je otkupna cijena, kojom su proizvođači nezadovoljni, kao i nespremnost države da intervenira otkupom za robne rezerve.

Priredio: M. Kopunović

Nezadovoljni otkupom

Miroslav Kiš, poljoprivrednik s Verušića, izjavio je za naš list da je, kako je i očekivano, prinos bolji nego prijašnjih godina, a kvaliteta zrna je natprosječna. Žetva se odvija usporeno zbog kiše i vlage, ali će se posao uspješno završiti.

Cijenom poljoprivrednici nisu zadovoljni i ona ne bi smjela biti ispod 18 dinara, pa će pšenicu po sadašnjoj cijeni prodavati onaj tko mora.

Ostali će čekati bolje uvjete otkupa. »Šteta što Vlada nije formirana i što se nije mogla uključiti otkupom pšenice za robne rezerve i moguće intervenirati oko cijene«, rekao je Kiš.

Temeljem članka 10. i članka 29. Zakona o procjeni utjecaja na okoliš (»Službeni glasnik RS« broj 135/04), Općinska uprava, Služba za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu okoliša, Subotica, Trg slobode br. 1.

OBAVJEŠTAVA

Da je nositelj projekta »Fornetti mini peciva« d.o.o., Hipodromska bb – Subotica podnio Zahtjev za odlučivanjem o potrebi izrade studije o procjeni utjecaja na okoliš za projekt »Izgradnja pogona za proizvodnju smrznutog mini peciva i adaptaciju objekta skladišta u hladnjaču«, koji se nalazi na katastarskim česticama br. 21118/2 i 21117 (novi pogon), k.o. Stari Grad, na području općine Subotica.

Uvid u podatke i dokumentaciju iz Zahtjeva nositelja projekta može se izvršiti u prostorijama Službe za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu okoliša, II. kat Stare gradske kuće – ured 226, svakoga radnoga dana od 10 do 12 sati, u razdoblju od 4. 7. 2008. do 14. 7. 2008. godine.

Ante Plivelić, predsjednik Zavičajnog kluba Hrtkovčana »Gomolava«

Sudbina nas Hrtkovčana bila je teža od mnogih drugih sudbina

*Prvi i osnovni prioritet je dovršenje započetog popisa Hrtkovčana, jer je bez kvalitetnog popisa rad zavičajnog kluba gotovo nemoguć * Smatram minimumom zahvalnosti, ali i naše iskrene religijske potrebe, izgraditi našu hrtkovačku crkvu u Kuli, koja bi bila centralno mjesto naših budućeg okupljanja*

Intervju vodio: Zlatko Žužić

Svako od nas obilježava neke posebne datume u svome životu, pa tako i u životu jednog naroda, jedne zajednice, države, postoje datumi koji su ključni za njegovu prošlost, prekretnice koje mijenjaju lice njegove budućnosti, udarci sudbine čije se rane dugo liječe, a ožiljci ostaju trajno. Takav jedan datum, točnije nekoliko njih, nedavno su obilježili iseljeni Hrtkovčani zajedničkim okupljanjem u prostorijama svog zavičajnog kluba u Zagrebu. Obilježili su tako Hrtkovčani petnaestogodišnjicu masovnog egzodusa iz rodnog kraja, desetogodišnjicu osnivanja svog zavičajnog kluba »Gomolava«, te održali redovitu godišnju izbornu skupštinu kluba.

Na skupštini je, između ostalog, izabran i novi Upravni odbor, a za novog je predsjednika jednoglasno izabran Ante Plivelić, poznati gospodarstvenik iz Zagreba, podrijetlom iz Hrtkovaca.

HR: Gospodine Plivelić, čestitam Vam na izboru za novog predsjednika Zavičajnog kluba Hrtkovčana »Gomolava«...

Hvala. Mogu samo reći da mi je veliko zadovoljstvo što mi je ukazana čast da vodim naš zavičajni klub u sljedećem razdoblju, svjestan činjenice da nije mali broj Hrtkovčana koji također imaju znanja i sposobnosti uspješno voditi našu »Gomolavu«, koja djeluje u okviru Zajednice protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, i da su isto tako i oni mogli biti izabrani na ovu dužnost.

HR: S obzirom na činjenicu da je u zadnje vrijeme došlo do određenog zastoja u radu kluba, moje prvo pitanje odnosi se na planirane aktivnosti »Gomolave« u idućem razdoblju. Koji su prioriteti?

Prvi i osnovni prioritet je dovršenje započetog popisa Hrtkovčana, jer je bez kvalitetnog popisa rad zavičajnog kluba gotovo nemoguć, a uz taj kvalitetni popis vezano je i učlanjenje u naš klub te izrada članskih iskaznica. Podsjećam da članstvo mora biti iskazano na dobrotvornoj osnovi i bio bih jako sretan da aktivnost u klubu nitko ne osjeti kao obvezu, nego kao radost, kao dar da može osobno sudjelovati u radu i trajno ga obogatiti svojom aktivnošću. Onima koji žele biti članovi, a nisu to u mogućnosti financijski podnijeti, to neće i ne smije biti nikakva zapreka za učlanjenje, jer svi moramo biti jednaki u našem zajedništvu. U sklopu tog našeg cilja novoizabrani Upravni odbor i ja, kao predsjednik, moramo inzistirati na uspostavljanju i održavanju naših međusobnih veza, kao i još bolju suradnju s našim Hrtkovcima.

HR: Kada smo već kod Hrtkovaca, u planu rada je i najmanje jedan posjet godišnje Hrtkovcima i obratno?

Da, ali treba naglasiti da ti posjeti Hrtkovcima nikako ne smiju biti kurtoazni, nego osmišljeni i odgovorni, a njihov

smisao je, prije svega, odlazak na naše groblje na kojem su mnogima pokopani preci, prijatelji i poznanici te odlazak u našu crkvu, u kojoj će bar jednom godišnje iseljeni Hrtkovčani i oni koji su ostali živjeti u njima u ime svih nas moliti u zajedništvu pred oltarom sv. Klementa.

HR: Vi Hrtkovčani, jedini od svih zavičajnih klubova iz Srijema, redovito izdajete i svoje glasilo »Gomolava«?

Za razliku od »Zova Srijema«, glasila naše krovne udruge Zajednice protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, koji pokriva prostor svih iseljenih Srijemaca, »Gomolava« se do sada bavila, a činit će to i ubuduće, isključivo Hrtkovčanima, kako nama iseljenima tako i onima koji su ostali živjeti u njima. Najnoviji broj, koji izlazi za Petrovo, bit će najvećim dijelom posvećen izgradnji naše crkve u Kuli.

HR: Spomenuli ste izgradnju crkve u Kuli, koja je također jedan od prioriteta?

U pravu ste. Činjenica je da mnogi narodi nestaju, a oni koji uspiju opstati mogu to uglavnom zahvaliti svojoj vjeri. Mi smo također sastavni dio te sudbine, zato koristim i ovu prigodu još jednom zahvaliti svim našim svećenicima, koji su sve vrijeme bili uz nas, i onda kada smo proživljavali najteže trenutke u povijesti i donosili teške, sudbonosne odluke, također su ih dijelili zajedno s nama. Isto se dogodilo i nakon događaja u devedesetim godinama, kada je u Hrtkovce došao naš dragi vlč. *Željko Tovilo* i nakon vrlo kratkog vremena na jednom malom otoku katolicizma u ravnici Srijema, u hrtkovačkoj crkvi svetog Klementa uspio učvrstiti temelje za dalje naukovanje i poštovanje katoličke vjere. Stoga smatram minimumom zahvalnosti, ali i naše iskrene religijske potrebe, izgraditi našu hrtkovačku crkvu u Kuli, koja bi bila centralno mjesto naših budućih okupljanja i središnje hodočasničko mjesto Hrtkovčana u Hrvatskoj i šire.

HR: Zašto baš Kula?

Selo Kula leži u nepreglednoj slavonskoj ravnici, pripada župi Kutjevo, a udaljeno je pet kilometara od Kutjeva i dvadeset od Požege. Kula je specifikum, jer iz cijelog Srijema, koji je gotovo

potpuno etnički očišćen, niti jedno mjesto nema takvu jedinstvenu cjelinu kao što Hrtkovčani imaju Kulu. Mi smo to prepoznali i želja nam je u tom mjestu sačuvati duh naših Hrtkovaca, zajedništvo koje nas je održalo kroz burna stoljeća naše prošlosti. Naravno da smo mogli, primjerice, za gradnju crkve izabrati glavni grad Zagreb u kojem, s okolicom, živi preko 300 hrtkovačkih obitelji, ali činjenica je da je Kula većinski naseljena Hrtkovčanima i da ima ono što druga mjesta nemaju, ima taj neposredan kontakt sa zemljom,

Sudbina nas Hrtkovčana bila je teška, teža od mnogih drugih sudbina, ali istovremeno i snošljivija, jer nam je, ma kako teška bila, pružila priliku da iz okolnosti koje nam nisu bile sklone uspijemo opstati i našu prošlost pretočiti u budućnost. Upravo će crkva u Kuli, kao i nove srijemske crkve koje će tek, nadamo se, biti izgrađene, pokraj već izgrađenih crkvi Kukujevačana i Gibarčana, biti sastavni dio povijesti ovih prostora i ovih vremena. Uvjereni smo da će crkva u Kuli s protokom vremena dobiti još veću povijesnu snagu,

kluba Hrtkovčana »Gomolava«, prilikom potpisivanja ugovora o gradnji crkve dali visoku garanciju da će dotok financijskih sredstava pratiti izgradnju? Hoćete li u tome uspjeti?

Siguran sam da će mnogi Hrtkovčani, a usudio bih se i reći svi, u skladu sa svojim mogućnostima naći sebe u izgradnji ove crkve te iskoristiti povijesnu priliku i svojim prilogom utkati sebe u tu našu crkvu, koja će obilježiti povijest, a svi oni koji budu sudjelovali u njenoj gradnji bit će dio te povijesti. Nama je, naravno,

tu nit poveznicu hrtkovačke prošlosti i budućnosti. S druge strane, Kula ima sličnu povijest kao i naši Hrtkovci, ona simbolizira tragediju mnogih sudbina prouzrokovanih ratovima. U njoj su prvo živjeli Nijemci, poslije Drugog svjetskog rata doselili su se građani srpske nacionalnosti pravoslavne vjeroispovijesti, a sada tu žive Hrvati skupa s onima koji su ostali, u zajedništvu s različitim nacijama i vjerama. Posebno bih istaknuo stanovnike Kule podrijetlom iz Bosne, čija je sudbina slična našoj i s kojima zajedničkim naporima gradimo crkvu.

HR: Kako doživljavate sam čin gradnje crkve u Kuli s obzirom na činjenicu da još uvijek postoji katolička crkva u Hrtkovcima?

Obilježiti će trajno našu prošlost i biti temelj naše budućnosti, jer će u suprotnom sve što se oko nas događalo postupno blijedjeti i utapati se u povijesti. Siguran sam da će svaki Hrtkovčanin bar jednom poželjeti u zajedništvu s ostalima poslušati svetu misu u Kuli, a mnogi će poželjeti obaviti i ostale svete sakramente baš u toj crkvi. Osim toga, u znak sjećanja na našu crkvu u Hrtkovcima, crkva u Kuli, koja je projektirala arhitektica *Ana Nada Krpelnik*, imat će dva tornja. Pokraj glavnog tornja, projektiran je još jedan manji koji će simbolizirati gradnju druge crkve Hrtkovčana, a nadam se da u budućim vremenima nećemo morati graditi i treću.

HR: Vi ste, kao predsjednik Zavičajnog

važno prikupiti dovoljno novca i završiti crkvu, ali nam je draže da u tome sudjeluje što više nas, bolje reći svi, da našim zajedništvom izgradimo naše duhovno središte, makar taj prilog bio i simboličan.

Kao predstavnik Hrtkovčana, a i zajednice Srijemaca, u kontaktu sam s mnogim ljudima, udrugama, poslovnim partnerima i političkim institucijama i svi se oni zanimaju za gradnju naše crkve.

Podsjetio bih i na činjenicu da su Hrtkovčani iseljavani u Hrvatsku i diljem svijeta ranije od mnogih drugih, zapravo već krajem Drugog svjetskog rata, tako da je, primjerice, do devedesetih godina prošlog stoljeća samo u Zagrebu s okolicom živjelo oko 150 hrtkovačkih obitelji, a zahvaljujući tim okolnostima bili su primorani pomagati

jedni drugima dugi niz godina. To je pomaganje tako postalo i pravilo, ali ne samo Hrtkovčanima, već i Nikinčanima, Platičevcima i svim Srijemcima, Vojvođanima i šire, a posebno nakon devedesetih godina.

Ti su naši prilozi prepoznati ne samo kod običnih ljudi, nego i u udrugama i mnogim institucijama te smatram da sada, kada gradimo našu crkvu, imamo moralno pravo obratiti se svima i nadati se, ne samo u smislu davanja financijske

a pojedinci, poduzeća ili institucije koji pomognu svojim priložima većim od tisuću eura dobit će status donatora.

HR: Činjenica je da je Hrtkovčane koji su iseljavani i raseljavani i prije, a posebno početkom devedesetih godina prošlog stoljeća, uvijek krasilo snažno zajedništvo, da su se uvijek međusobno pomagali i uspjeli opstati upravo zahvaljujući tom svom jedinstvu i organiziranosti?

ne imali čak 270 žrtava, od kojih je po svršetku rata njih 40 privedeno u Rumu i nestalo bez suđenja, nikada se nisu vratili.

I umjesto da se sudbina tih žrtava jednom za svagda pošteno razjasni, dogodilo se suprotno, bili smo etiketirani neistinama, a to stalno neistinito i negativno etiketiranje imalo je za posljedicu poznate događaje iz devedesetih godina prošlog stoljeća. Činjenica da su tih godina Hrtkovce napustili i pripadnici drugih naroda i vje-

čovjek baš tu, na našoj Gomolavi, započeo organizirano živjeti 3.800 godina prije Krista. Kada toj brojki dodamo i 2.000 godina nove ere, to ukupno čini 6.000 godina života na tom prostoru. Brojni arheološki podaci potvrđuju činjenicu kako Gomolava nije nastala prirodnim putem, nego da je stvorena ljudskom rukom, bezbrojnim građenjem, rušenjem te ponovnom izgradnjom, i to u kontinuitetu od 6.000 godina, što jasno potvrđuje činjenicu da je Gomolava najstarije ljudsko organizirano življenje u podunavskom dijelu Europe i to u vrijeme kada je čovjek imao veliki izbor, a sama spoznaja da je izabrao baš to iskonsko mjesto, mjesto na kojem su kasnije nastali naši Hrtkovci, najbolje govori o vrijednosti tog prostora. Mi Hrtkovčani osjećamo tu snagu svog mjesta življenja, snagu koja nas je protkala duhom zajedništva i trajno obilježila kao ljude s tog prostora. Kada našim prijateljima prezentiramo taj povijesni podatak da je 6.000 godina iz nas mnogi nam dobronamjerni, imajući u vidu našu tradicionalnu dobru organiziranost, predviđaju postojanje i u idućih 6.000 godina. Želim naglasiti i žalosnu činjenicu da Gomolava nikada nije u potpunosti afirmirana u skladu sa svojom arheološkom vrijednošću i svojom neupitnom povijesnom dimenzijom i postala turistička atrakcija za mnoge iz svijeta, a razlog za to stidljivo spominjanje Gomolave je vjerojatno činjenica da se ovo arheološko nalazište nalazi baš pokraj naših Hrtkovaca.

HR: I za sam kraj, planira li se veliko okupljanje Hrtkovčana i njihovih prijatelja u Kuli, pokraj crkve?

Kada završi prva faza gradnje crkve, kada ona bude pod krovom, prvu svetu misu u novoizgrađenoj crkvi sv. Petra u Kuli svečano ćemo obilježiti slavljem i velikim okupljanjem svih Hrtkovčana i mnogih naših prijatelja.

Pri tom moram istaći da mi je istinski žao što ovu našu radost nećemo moći podijeliti i s Hrtkovčanima kojih više nema među nama, koji nisu i neće dočekati taj veliki dan, premda su dali svoj veliki doprinos i bili svim svojim srcem i dušom uz taj naš projekt. ■

pomoći, nego i potvrde da su i moralno uz nas.

HR: Je li poznata cijena izgradnje crkve?

Cijena prve faze izgradnje crkve, a to znači stavljanje objekta pod krov, iznosit će milijun i četiri stotine tisuća kuna (1.400.000 kuna), s tim da zahvaljujemo kutjevačkoj župi, u koju spada i naša crkva u Kuli, odnosno Požeškoj biskupiji, koja će sudjelovati u izgradnji s trećinom potrebnog iznosa, a mi planiramo s našim prijateljima i ostalima prikupiti dvije trećine toga iznosa.

Radi transparentnosti Upravni odbor našeg zavičajnog kluba donio je odluku da ćemo u našem glasilu »Gomolava« redovito objavljivati popis svih onih koji budu dali svoje priloge te im zahvaliti prigodnim zahvalnicama,

Često sam o tome razmišljao i mogu reći da pripadam onima koji misle da to naše zajedništvo, ta naša izvrsna organiziranost proizlazi iz činjenice multikulturalnosti tih prostora, iz činjenice da smo stoljećima živjeli s Mađarima, Nijemcima, Albancima katoličke vjeroispovijesti, kao i pripadnicima ostalih naroda i vjeroispovijesti. Sama činjenica da je to višenacionalna sredina, koja je stoljećima živjela i bila protkana različitim vjeroispovijestima i različitim osobnostima, rezultirala je višom kvalitetom življenja i prepoznatljivim, neponovljivim hrtkovačkim duhom.

Nažalost, suprotno tome, Hrtkovci su tragedije proživljavali i ranije, one su bile neizbježni dio naše prošlosti. Primjerice, mi smo u periodu od 1941. do 1945. godi-

roispovijesti te s nama Hrvatima došli u našu domovinu Hrvatsku demantirala je sve te laži i neistine desetljećima upućivane na naš račun. Tako je taj naš zajednički odlazak bio još jedan dokaz naše zdrave multinacionalne sredine, koja je uvijek znala zajedno živjeti i kao takva opstajala.

HR: Molim Vas da kao predsjednik Zavičajnog kluba Hrtkovčana »Gomolava«, za one koji to ne znaju, objasnite razloge davanja tog imena zavičajnom klubu?

Mogu reći da sam danas ponosan što sam bio inicijator davanja imena našem zavičajnom klubu po arheološkom nalazištu Gomolava. Zašto baš Gomolava? To svjetski poznato arheološko nalazište nalazi se pokraj Hrtkovaca, a drugi je razlog činjenica da je

Tamburaši HKPD »Matija Gubec« iz Tavankuta

Tamburica govori zna

Da bi budući naraštaji također mogli upoznati običaje svoga naroda i osjetiti njegovu patnju i radost opjevane u tamburaškim pjesmama, pobrinuli su se mladi članovi tamburaškog odjela

Zvuci tambure od davnina su specifičnost bačke ravnice, a da se uz njezinu pjesmu mnogi osjećaju lijepo, govori i činjenica da se ona i danas rado sluša i svira, podjednako među starima i mladima. Da bi budući naraštaji također mogli upoznati običaje svoga naroda i osjetiti njegovu patnju i radost opjevane u tamburaškim pjesmama, pobrinuli su se mladi članovi tamburaškog odjela HKPD »Matija Gubec« iz Tavankuta. Osim njihove osnovne zadaće – opslužiti potrebe folklornog odjela Društva, mladi tamburaši ujedno su i čuvari tradicije, noseći tamburicu u svom srcu.

HAJINI SLJEDBENICI: Jedan od prvih voditelja tamburaškog odjela u HKPD »Matija Gubec« u Tavankutu bio je poznati tamburaš *Pere Tumbas Hajo*, koji je započeo s tamburaškim radom 50-tih godina prošloga stoljeća. Instrumenti koji se još uvijek koriste, prošli su kroz ruke nekoliko generacija tamburaša, ali još uvijek besprijekorno zvuče, što je dakako zasluga i onih koji su trenutačno članovi odjela. Od 2001. godine voditelj mlade i starije skupine, koje čini ukupno dvadesetak tamburaša, je *Stipan Jaramazović*. Stipanovo dugogodišnje iskustvo u poučavanju i odlično poznavanje tamburaške glazbe čini ga omiljenim među mladima. Na probe dolaze rado, jer, kako kažu, osim učenja i vježbanja sviranja, kojemu pristupaju krajnje ozbiljno, zadovoljstvo im pričinjavaju i trenutci zbivanja šala i opuštenog druženja.

Prema Stipanovim riječima, u orkestru su najviše zastupljeni basprimaši, jer je i najveća potreba za sviranjem tog instrumenta u orkestru. Problem je manjak interesa za instrumente, koje je potrebno godinama usavršavati, da bi se u njima moglo u potpunosti uživati, kao što su bas, čelo i kontra. Instrumenti su stari i po nekoliko decenija, a nedavno je, na opće zadovoljstvo svih tamburaša, jedan stari bas zaodjenuo novo ruho, odnosno repariran je, te ga sada svi rado brišu i održavaju njegov »visoki sjaj«.

REPERTOAR: Repertoar tamburaških skladbi, koje izvodi mlada skupina, odnosi se na hrvatske

Stipan Jaramazović,
Dejvid Sarić,
Zoran Galfi,
Boris Godar,
Marko Križan,
Mladen Petreš,
Vladimir Peić Tukuljac
Danijel Križan,
Srđan Križanović,
Pavle Vojnić Mijatov,
Martin Vojnić Mijatov,
Dragan Prčić

i vojvodanske narodne pjesme, čijim svladavanjem se od Stipana dobiva »zeleno svjetlo« za prelazak u stariju skupinu, koja svoje glazbeno umijeće ima priliku upotrijebiti hrvatskim pjesmama novije tamburaške produkcije.

Kako je Stipan Jaramazović voditelj i Subotičkog tamburaškog orkestra, ističe razlike u programima i ciljevima koje je sebi postavio u radu sa Subotičanima i Tavankučanima. »Subotički tamburaški orkestar je više okrenut koncertnim izvedbama, jer je koncertna glazba namijenjena za velike sastave kakav je subotički, koji broji oko 30 članova. U Tavankutu su program i metodologija rada primjereni za manje sastave, te tako ova dva orkestra ne predstavljaju jedan drugome konkurenciju, već se međusobno nadopunjuju«, kaže Jaramazović.

Probe se održavaju jednom tjedno u prostorijama Društva, i one

su, kako kažu, sasvim dovoljne za njihove potrebe. Kada je pred njima nastup, znaju se čak i svaki-danjsnje okupljati na probe, kako bi se što bolje pripremili. Same riječi hvala ima Stipan za njih glede načina na koji pristupaju radu, te spremnosti na učenje i redoviti dolazak na probe. To je, prema njegovim riječima, između ostalog, i razlog zašto su probe s njima motivirajuće i opuštajuće.

USPJESI: Da su momci opravdali očekivanja, kako sopstvena tako i Jaramazovićeve, govori i činjenica da su uspjeli proširiti prvobitnu namjenu postojanja ovog odjela, koja se svodila na osposobljavanje orkestra samo za nastupe folklornog odjela. Tako već nekoliko proteklih godina tamburaši imaju i svoje samostalne nastupe, od kojih su neki već postali tradicija, kao što je izvedba božićnih pjesama na Badnju večer u župnoj crkvi, nastup na izložbama slamarki,

Tamburaška večer u okviru gradske Dužijance, Godišnji koncert koji redovito održe svake jeseni, a svojom glazbom uljepšali su i proslavu Dana državnosti Republike Hrvatske nedavno održanoj na Paliću.

Prije dvije godine gostovali na Festivalu malih sastava u Starčevu kod Pančeva, gdje su osvojili prvu nagradu, dok su na Festivalu u Buševcu, u Republici Hrvatskoj, također imali povoda za slavlje, jer je nagradu najboljeg primaša primio *Zoran Galfi*.

Na Jaramazovićevu inicijativu snimljen je video CD, čija je postprodukcija u tijeku. Naime, video zapis je snimljen u produkciji televizije K23 i sadrži 30 kompozicija u izvedbi starijeg tamburaškog sastava. Izdavanje CD-a je pravi način da se predstavi njihova upornost i rad, što bi ujedno trebalo doprinijeti i značaju poimanja tamburice među mladima, kao dijelu kulturnog naslijeđa koje treba čuvati i njegovati. Emitiranje snimljenog materijala na programima lokalnih televizija planira se na jesen, kada će se u njihovoj glazbi moći uživati i kraj malih ekrana.

Svima dobro poznata rečenica – Kad bi samo tamburica znala govoriti..., osim što bi puno toga zanimljivog ispričala, moglo bi se dodati i da povrh svega, bila bi ponosna na zagrljaj ruku, koje je čuvaju od zaborava...

Marija Matković

Lira naiva 2008. u Sonti

Kad se duša u riječ pretoči

*Ugodno druženje ljudi od pera * Stari prijatelji se obradovali jedni drugima, novi sudionici se brzo uklopili * Šokačko Podunavlje »prisivaja« ovu prestižnu manifestaciju – »Liri naivi 2009« domaćin će biti Plavna*

Piše: Ivan Andrašić

U organizaciji »Hrvatske čitaonice« iz Subotice i uz potporu suorganizatora, Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost »Ivan Antunović«, održan je šesti po redu susret pjesnika »Lira naiva 2008«. U najnovijem izdanju zbornika ove manifestacije objavljene su pjesme 56 autora, najviše do sada, a velika većina njih pojavila se i na susretu. Ovogodišnjem susretu domaćin je bila Kulturno-prosvjetna zajednica Hrvata »Šokadija« iz Sonte, na čelu s agilnim predsjednikom *Zvonkom Tadijanom*, koji je svakog momenta bio pri ruci gostima. Ljudi od pera okupili su se u ugodnom ambijentu Doma Šokadije u izgradnji.

STARI-NOVI PRIJATELJI: Stari prijatelji su se radosno pozdravili, novi sudionici su se brzo uklopili u ekipu. Malo časkanja uz pripremljeno osvježanje, malo izmjene iskustava i poneki savjet starijih mladima, stvorili su u »Šokadijinu« prostoru jedan

veseli žagor, žagor s dušom. Kad su se priključili »Šokadijini« tamburaši i zapjevalo se. Pjesnici bi tako mogli do sutra. Program je počeo spontano. Predsjednik Tadijan pokazao je svojim toplim pozdravom gostima kako i on ima umjetničku dušu, uostalom, glazbenik je, tako da su mu poete i poezija

bliski. Srce i duša ove manifestacije *Katarina Čeliković*, sretna zbog novoga susreta i zadovoljna zbog stalnog povećanja broja sudionika, potisnula je u drugi plan svoje probleme izazvane neodobravanjem financijske potpore organizatoru ove manifestacije »Hrvatskoj čitaonici«. Pozdravila je ovogodišnje

domaćine, pozdravila je pjesnike, koji su se, usprkos velikoj vrućini, okupili u zavidnom broju, zahvalila je Bogu za prekrasan dan i pozvala pjesnike na upoznavanje i predstavljanje. »Neka nikoga ne zbuni naziv ove manifestacije, vi niste nimalo naivci. Ljudi ste s puno duha i široke duše, najveći ste u svojoj ljudskoj jednostavnosti, u srdačnosti i iskrenosti i svijet bi bio puno bolji kad bi bilo više takvih«, rekla je, između ostaloga, Čelikovićeva. Svaki pjesnik ukratko se predstavio. Poslije predstavljanja, domaćini su povelili goste u obilazak Sonte. Posjetili su crkvu sv. Lovre i zavjetnu kapelu srca Isusova, uz nenametljivu pripovijest *Josipa Brdarića* o povijesti i značenju ovih objekata za Sončane. Poslije objeda, kojeg su domaćini priredili u blagovaoni OŠ »Ivan Goran Kovačić«, okupljene je pozdravio predsjedavajući Katoličkoga instituta za kulturu, povijest i duhovnost »Ivan Antunović« mons. dr. Andrija Kopilović. Tematski dio

Pred zavjetnom kapelom srca Isusova

Pjevački zbor KPZH »Šokadija«

»Riječima da(va)ti život kroz pjesmu« vispreno je prezentirao Tomislav Žigmanov, uz neplanirani

intervju uživo, kojega je s njim uradio Josip Brdarić.

KNJIŽEVNA VEČER: Velika književna večer održana je u velikoj dvorani Doma kulture. Svaki pjesnik darivao je publici dio svoje duše, svaki se predstavio jednom svojom pjesmom. Veliki doprinos uspješnosti predavljanja dali su i članovi pjevačkoga zbora KPZH »Šokadija« interpretacijom pjesama voditeljice i autorice Božane Vidaković »Faljen Isus Šokadijo«, koja je ove večeri premijerno izvedena i »Svirajte mi tamburaši«. Od pozvanih gostiju, književnoj večeri nazočni su bili – članica IO HNV-a zadužena za obrazovanje Stanislava Stantić – Prčić, voditelj ureda HMI u Vukovaru Silvio Jergović, predstavnik Hrvatske riječi Mirko Kopunović, nekadašnji sončanski župnik mons. Marko Forgić i današnji župnik vlč. Dominik Ralbovsky. Nisu zamijećene kamere uredništva emisije na hrvatskom jeziku »Prizma« RT Vojvodine. I ova manifestacija održana je pod logom »Tragovi

Šokaca od Gradovrha do Bača 1688. – 2008.«.

NE PREKIDATI KONTINUITET: »Sretan sam što je 'Šokadija' bila domaćin ovim divnim ljudima i tako dala svoj doprinos svemu što naši pjesnici rade. Mi zdušno podupiremo svaki oblik pisanja, jer, da ponovim po tko zna koji put, prošlo je vrijeme prenošenja bilo čega s koljena na koljeno. Budućim generacijama ostavit ćemo u naslijeđe samo ono što je

da se osjećate poput domaćina, a ne gosta. S druge strane, jako sam tužna što pjesnici iz cijele Vojvodine, ove godine njih čak 56, nisu zaslužili dostojnu potporu svoje krovne institucije. Bez suorganizatora, Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost 'Ivan Antunović' i njegova predsjednika mons. dr. Andrije Kopilovića, ne bismo mogli tiskati zbornik, a, na žalost, svi ostali troškovi su nepokriveni. No, satisfakcija mi

Susret tamburaša Šokadije i pjesnika Lire naive

napisano ili snimljeno. Današnji dan pokazao nam je koliko su tzv. mali ljudi iz naše zajednice međusobno iskreno povezani, s koliko duše se međusobno druže, s koliko duše rade ono što najbolje znaju. Ugostili smo ih otvorena srca, a nadam se i da su iz Sonte otputovali s lijepim sjećanjima«, kazao je za Hrvatsku riječ Zvonko Tadijan.

»Hvala domaćinima na svemu što su nam pružili. Sončani sve rade s dušom, jednostavno vas svojim neposrednim pristupom natjeraju

je velika. Radost sudionika 'Lire naive' je velika, ona se množi i dijeli. To je ta ljudska i prijateljska dimenzija, koja nas svake godine iznova okuplja, a što se vidjelo i ove godine u Sonti. Nadam se da će jednom zaživjeti i ono stabilno financiranje, pa da ne živimo u strahu od rezultata natječaja, jer neke manifestacije baš i ne zaslužu da im se nakon niza godina prekida kontinuitet«, rekla je za Hrvatsku riječ Katarina Čeliković. ■

Pjesnici Lire naive

Napisano i snimljeno u naslijeđe

»Sretan sam što je 'Šokadija' bila domaćin ovim divnim ljudima i tako dala svoj doprinos svemu što naši pjesnici rade. Mi zdušno podupiremo svaki oblik pisanja, jer, da ponovim po tko zna koji put, prošlo je vrijeme prenošenja bilo čega s koljena na koljeno. Budućim generacijama ostavit ćemo u naslijeđe samo ono što je napisano ili snimljeno. Današnji dan pokazao nam je koliko su tzv. mali ljudi iz naše zajednice međusobno iskreno povezani, s koliko duše se međusobno druže, s koliko duše rade ono što najbolje znaju. Ugostili smo ih otvorena srca, a nadam se i da su iz Sonte otputovali s lijepim sjećanjima«, kazao je za Hrvatsku riječ Zvonko Tadijan

Počele su ferije

Vrijeme odmora

Nakon brojnih obveza tijekom školske godine nastupilo je vrijeme bezbrižnog uživanja u blagodatima ljeta

Piše: Dražen Prčić

Školsko zvono je utihnulo i škole su utihnule. Nema više nastave, satova, zadaća, ocjena i svega ostalog što čini život jednog školarca. Stigao je srpanj i vrijeme ferija. Na opću radost.

Iduća dva mjeseca jedina briga svih školaraca bit će jedino kako »ubiti dan«, na najefektniji i najzabavniji mogući način. Jer školski praznici su vrijeme bez regula, vrijeme slobodnog odlučivanja o svakom satu u danu, vrijeme o kojemu se snivalo tijekom svih proteklih mjeseci. Prisilno ustajanje u ranim jutarnjim satima zamijenjeno je buđenjem po volji, a raspored školskih sati poderan je i zamijenjen rasporedom zabave. Ljetni dani su dugi i ostaje zbilja mnogo prostora za užitek. A kako će se spomenuti užitek u čarima školskih ferija realizirati ovisi o nekoliko, na određeni način, povezanih činitelja.

Prvi, kao i uvijek u životu, vezan je uz novac. Financijski potencijal roditeljskih primanja uvjetuje mogućnost »oplemenjavanja« ferija nekim ljetovanjem na moru ili nekom drugom, prigodnom »promjenom sredine«. Bila ona u nekom drugom gradu ili selu, posve je svejedno. Poanta je uspjeti, barem makar i na kratko vrijeme, pobjeći negdje daleko od ustaljenog načina života i novim doživljajem obogatiti mladalačko iskustvo. Nažalost, vremena u kojima živimo ne idu na ruku lagodnom ispunjavanju snova, i većina školaraca nije u mogućnosti »vidjeti more«. Čak ni otputovati nigdje izvan mjesta boravka. Naravno, uvijek postoje rezervne opcije u vidu posjeta rodbini, koja živi negdje drugdje, ali, ovisno o »bliskosti« i osjećaju nelagode u »tudoj kući«, takav način provoda je prečesto limitiran brojnim ograničenjima. A takve ferije i nisu baš prave...

Zbog prvog činitelja, a sve u želji potencijalnog realiziranja putovanja u željenom smjeru, mnogo školaraca na raspustu primorano je raditi određeni honorarni posao tijekom ljeta i samostalno zaraditi za ispunjenje određenih želja i snova. Tijekom tog razdoblja nema ništa od gore (u tekstu) navedenih sloboda i slobodnog upravljanja dnevnim rasporedom sati. Ali, ako se mora i jako želi...

Opet, postoje i takve osobe koje nemaju nikakvih želja i posebnih prohtjeva tijekom ljetnih ferija, koje su jednostavno zadovoljne onim što imaju (makar ostale sve vrijeme doma). Njihovo zadovoljstvo ogleda se u činjenici kako ne moraju nigdje ići i ništa raditi. A o ukusima se ne raspravlja...

Kako će ferije provesti neki od naših mladih čitatelja odlučili smo saznati pitajući ih izravno.

Sanja i Maja Andrašić, učenice iz Sonte

Sestre Andrašić, trinaestogodišnja Sanja i devetogodišnja Maja, ove će godine ići na odmor u biser hrvatskoga primorja, u Opatiju.

»Jako se radujem ovom putovanju. Sa svojom KPZH 'Šokadija' putovala sam puno, vidjela sam mnoge ljepote, upoznala puno novih prijatelja, ali na moru nisam bila nikada. Putovat ćemo obiteljski, idemo u goste kod mamina strica, koji u Opatiji ima svoju kuću. Prije nekoliko mjeseci stric je bio kod nas u gostima, a kad nas je pozvao da i mi dodemo kod njega, mojoj sreći nije bilo kraja. Ići ćemo na desetak dana i već sada sam presretna zbog ovoga putovanja«, kaže za Hrvatsku riječ starija od sestra, Sanja.

»Ja sam već bila na moru, prošle godine sam putovala sa skupinom djece koja uče hrvatski jezik. Bilo je prekrasno, a mislim da će ove godine biti još ljepše, budući da ćemo ići obiteljski kod našega rođaka. Mamin stric nam je puno pripovijedao o ljepotama Opatije, a vidjeli smo sve to i na internetu. I sestra i ja smo odlične učenice, pa će nam ionako lijepe ferije ovo ljetovanje učiniti nezaboravnim«, kaže mlađa sestra Maja.

K. P.

Maja Stantić, Tavankut

Maja Stantić iz Tavankuta je, kao i većina mladih, čekala početak ljetnih ferija. Maja je završila treći razred prirodno-matematičkog smjera Gimnazije »Svetožar Marković«, a dobre ocjene zahtijevale su naporan rad tijekom cijele godine. To je razlogom da je dane ferija željno čekala. Međutim, Maja je vrijedna djevojka, pa tako niti ferije ne provodi besposlena, već svakidašnje pomaže svojoj obitelji u poslovima na njivi. Kako je i članica HKPD »Matija Gubec«, slobodno vrijeme navečer koristi za probe folklora i izlaske s prijateljima. Katkad se organizira i kupanje na bazenima u Moravici i Dudovoj šumi, ali ono »pravo« kupanje tek dolazi. Naime, Maja je proteklih dana s folklornom sekcijom boravila u Biogradu, u Republici Hrvatskoj, gdje je između nastupa bilo malo vremena i za smočiti noge u moru. Sada je čekaju žitna polja, ali motivaciju za rad joj, između ostalog, daje pomisao na ponovno putovanje na more, u kolovozu. Sedam dana u Kaštel Štafiliću, u Dalmaciji, moći će u potpunosti uživati u svim čarima ljeta. Društvo će joj praviti nekoliko dobrih prijateljica, a kako je i prošle godine ljetovala u istom mjestu, očekuju je i tamošnji prijatelji, te je tako Majino ljeto ispunjeno samo lijepim mislima, sunčanim danima i mladalačkim zanosom.

M. M.

Ivan Hekli, student iz Sombora

Ivan Hekli ove jeseni upisuje četvrtu godinu studija, smjer zaštita životnog okoliša na Fakultetu tehničkih nauka u Novom Sadu.

»Neću ići na ljetovanje ovoga ljeta najviše zbog fakulteta. Prvo sam studirao strojarstvo, što je za mene bilo veoma teško, trebalo je mnogo raditi i učiti, ali nisam ispunio svoja očekivanja. Imao sam gomilu ispita koje nisam mogao srediti, te sam se prebacio na FTN u drugu godinu, a ostala mi je velika razlika ispita iz prve godine. Sve ove ispite nekako »krpim«, pa ću se i ovoga ljeta najviše posvetiti učenju.

Moji prijatelji također ovoga ljeta ne idu na more, jer svi traže posao i u ovom periodu. Žele zaraditi nešto novca. Volja i priča o ljetovanju postoji, ona se obnavlja svake godine, ali nikako da uskladimo svoje obveze i odemo na odmor. Kad bi nam se ipak ostvario san o ljetovanju, išli bismo motorima do destinacija, koje bismo ovim prijevoznim sredstvima mogli »dohvatiti«. To bi bilo – hrvatsko primorje, Crna Gora, Bugarska ili možda Grčka. Ne volim ići na odmor u one države gdje je za ulazak potrebno puno papirologije i čekanja viza«.

Z. G.

Održana kršćanska tribina u Subotici

Kako moliti?

Prava molitva zahtijeva da se suočimo s Ocem, a ne da nešto neosobno izrecitiramo. Otac želi vidjeti što ti razmišljaš, što ti želiš, koliko si spreman činiti ono što On hoće.

Piše: Marijana Tucakov

»Sve što vam govorim, govorim na osnovu evanđelja i crkvenih dokumenata«, riječi su patera Tadeja Vojnovića iz Novog Sada na posljednjoj tribini, koju je održao u Subotici ove školske godine. Tribina je održana u dvorani HKC »Bunjevačko kolo« 27. lipnja na temu »U Isusovoj školi molitve«. Evo što je govorio i na koji način nas je pater Tadej pozvao na obraćenje molitve...

POGANSKA MOLITVA: Da bismo shvatili kako zaista treba moliti, trebamo prije svega saznati kakva je to poganska molitva i koje su njezine karakteristike. I sam Isus upozorava – kad molite, ne blebećite kao pogani. Mislite da ćete zbog mnoštva riječi biti uslišani? Iz ovoga se vidi kako je poganska molitva zapravo kvantitativna. Druga karakteristika poganske molitve je formularnost. Često mislimo kako upravo neku »formulu« moramo reći, i kada je kažemo, dogodit će se to i to.

Treća karakteristika su magijski elementi. To su čini ili situacije u kojima se smatra da će čovjek požuriti Boga ako, na primjer, neku molitvu kaže tri puta, neku pet puta, te misli da, ako nešto kaže samo jedanput – ne vrijedi. Zatim, postoji magijski element vremena – ovo treba reći na mladu subotu, drugo kad je mladi mjesec, itd. Postoji i magijski element situacije – nešto treba reći klečeći, nešto stojeći, itd.

ISUSOVA MOLITVA: U Isusovoj smo školi. Ako nas itko može naučiti moliti, to je On. Prije svega, moliti se ne smije da te netko vidi. Znači, prvi zahtjev Isusove molitve je tajnost. Druga pretpostavka Isusove molitve je molitva Ocu, a treća je netekstualnost. Ona je razgovor s Ocem o tvom životu. Molitva je srdačan susret djeteta i Oca. Otac želi da mu svakoga dana govoriš sebe. Dan koji je pred tobom, poslove koje ćeš raditi..., a kako dugo to treba trajati, nema određenog pravila.

Isus je molio na početku dana, molio je onoliko koliko mu je srce

željelo. Molio je sebe, molio je ono što ga čeka. Molio je da bude vjeran Ocu. Isto tako, navečer je želio Ocu reći kakav je bio Njegov dan. Želio se zahvaliti za sve što je Otac činio preko njega. Prema evanđelju, nekada je cijelu noć molio.

Već se iz ovoga svatko od nas može zapitati – kakva je moja molitva? Kakvo je moje jutro? Jesam li najprije s Njim? Nitko od nas ne smije imati prečega posla od toga da kao Njegovo dijete bude sa svojim Ocem. Koliko? Koliko mu srce želi. Ti iz toga što si s Njim ideš u svoj dan, ideš na svoj posao, ideš među ljude.

Ako treba, opet nam je On tu primjer, jer u Bibliji piše – ustane rano, još za mraka, da bi bio s Njim.

Kada treba moliti? Privilegirani trenutci za molitvu su početak i svršetak dana. Povuci se na kraju dana i budi s Njim. Izmolimo se, prije no što podemo u krevet. Tako nam se neće dogoditi da zaspimo prije no što završimo svoj razgovor s Ocem.

OTAC NAS VOLI: U šestoj glavi, kada Isus govori o molitvi, On kaže – ne blebećite kao pogani koji misle da će s mnoštvom riječi biti uslišani. Ne nalikujte na njih, ta Otac vaš zna što vam je potrebno. Zbog čega molimo ako On zna što nam je potrebno? Odgovor je u tome da nas Otac ljubi tako kako ni sami sebe ne možemo voljeti i nikom nije stalo toliko do nas, koliko je stalo nebeskom Ocu. Nitko tako dobro ne zna što je za nas dobro, nego naš nebeski Otac. Što mi njega trebamo moliti? Samo to da vršimo Njegovu volju. On nas voli i neće ništa drugo za nas – osim onoga što nam je potrebno. To je četvrta karakteristika Isusove molitve, molitva da spoznamo i vršimo Njegovu volju – svakoga dana u svim događajima svojega života.

MOLITVA GOSPODNJA: Još uvijek i do danas nije jasno je li nas Isus htio naučiti neku molitvu, ili su njegove molitve samo matrica i primjer kako treba moliti.

Bibličari su više skloni gledati u tome primjer – kako bi trebala izgledati molitva Očevog djeteta. Molitva nosi naziv »Oče naš«. Isus nas uči moliti Oče naš, a nikako Bože naš, jer tako samo pogani mole. Ne smijemo zanemariti niti riječ »naš«, jer to znači da nas Otac prima samo ako imamo zajedništvo jedni s drugima. Ako nemamo zajedništvo jedni s drugima, nemamo niti Oca. »Oče naš« ima šest prošnji. Prve tri su molitve za ono što je Očevo, a druge tri su naše prošnje. Prvo molimo da se Njegovo ime u našem životu sveti i proslavlja, zatim molimo da dođe kraljevstvo Božje, što znači da Oca moramo staviti u svoje srce i na prvo mjesto svojega života. Treća prošnja glasi »budi volja Tvoja«.

Sada dolaze tri prošnje koje su za nas. One su jednostavne. Jedna je prošnja da nam da kruha i ono što nam je potrebno za život. Zanimljivo je to što molimo samo da nam danas da kruha, ne za sutra, ne za prekosutra, jer On će s nama biti i danas, i sutra, i svakoga

dana. Zato će Isus reći – nemojte se tjeskobno brinuti što ćete obući i što ćete jesti. Otac vaš zna što vam je potrebno. Vi tražite kraljevstvo, a ostalo će vam se dodati.

Zatim dolazi jedna jako važna molitva, a to je da nam Otac otpusti grijehe. Svi smo grješni i utječemo se Njegovoj dobroti i Njegovom oprostjenju. Uz to dolazi klauzula – onako mi otpusti kao što sam i ja otpustio dužnicima svojim.

»Oče naš« je vrlo opasna molitva. Ako netko s nekim nije u miru, ne treba moliti ovu molitvu. Mi možemo moliti samo ako smo s drugima u miru i ako smo oprostili sve što nam je tko našao učinio. Po Isusovim riječima, ako netko nije s nekim u miru ne može činiti četiri stvari – kod mise ne smije staviti novac u košaricu, ne može moliti »Oče naš«, ne može se ispovijediti i pričestiti. U molitvi »Oče naš« molimo da nas ne uvede u napast i, konačno, molimo da nas oslobodi od sotone.

Budimo sretni ako smijemo moliti molitvu Gospodnju. ■

Pater Tadej Vojnović

Nama je dovoljno da znate za nas...

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće

- Subotica, Karadordev put 2,

telefon (danonoćno): (024) 55-44-33

- Raspored sprovoda i umrlice na Internetu: www.funero.co.yu

e-mail: funero@funero.co.yu

Mogućnost odloženog plaćanja

U Subotici proslavljen Papin dan

Poruke ekumenskog dijaloga

»Siguran sam da će ova biskupska zajednica velikodušno slaviti Godinu svetoga Pavla, jer Bačka ima kao posebnoga zaštitnika upravo svetoga Pavla. Pavlova godina može tako postati lijepa prilika za zajedničke inicijative, kako bi se bolje upoznao veliki evandeoski misionar i obistinilo zajedništvo u različitosti«, poručio je apostolski nuncij mons. Eugenio Sbarbaro

Svečanom akademijom i euharistijskim slavljem u utorak, 1. srpnja, u subotičkoj je katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske proslavljen Papin dan, povodom obljetnice pontifikata pape Benedikta XVI. Proslava u čast nasljednika svetoga Petra tako je po prvi puta na državnoj razini održana u Subotičkoj biskupiji.

Slavlju su bili nazočni predstavnici Srpske pravoslavne crkve predvođeni episkopom bačkim *Irinejem* i episkopom *Porfirijem*, zatim biskup Reformirane kršćanske crkve *István Csete-Szemesi*, dr. *Árpád Dolinszky*, superintendent Slovačke evangeličke crkve, kao i predstavnici diplomacije te republičkih, pokrajinskih i gradskih vlasti.

SVEČANA AKADEMIJA: Prigodom svečane akademije nadbiskup i metropolit mons. *Stanislav Hočevar* istaknuo je kako ovaj susret omogućava intenziviranje ekumenskog približavanja. »Cilj je ovoga dana i susreta da se svima nama otvore uvijek nove perspektive. U to ime želimo da Svevišnji blagoslovi ovaj naš susret, a posebno biskupa Rima papu Benedikta XVI.«, kazao je nadbiskup msgr. Hočevar.

Nazočnima se obratio i episkop bački *Irinej*, ocijenivši kako je pojava pape Benedikta XVI. nada za budućnost dijaloga sestrinskih crkava. »Samo kroz zajednički povratak korijenima naše vjere

možemo graditi jedinstvenu crkvu za danas i za budućnost«, rekao je episkop bački *Irinej*.

EUHARISTIJSKO SLAVLJE: Svečano euharistijsko slavlje predvodio je apostolski nuncij mons. *Eugenio Sbarbaro* u zajedništvu s domaćim biskupom mons. *Jánosom Péntesom*, beogradskim nadbiskupom i metropolitom mons. *Stanislavom Hočevarom* te biskupima mitropolije mons. *Lászlom Huzsvárom*, umirovljenim zrenjaninskim biskupom, i *Đurom Gašparovićem*, srijemskim biskupom. S njima je suslavilo četrdesetak svećenika Subotičke, Zrenjaninske i Srijemske biskupije te Beogradske nadbiskupije.

Prigodnu propovijed održao je domaći biskup Péntes, koji je govorio o ulozi apostola Petra u apostolskom zboru dvanaestorice nabrojajući sva značajna mjesta Novoga zavjeta, koja govore o njemu i njegovoj službi. »Slobodno i jednoznačno na temelju sveto-pisamskih tekstova možemo reći da je Petar stijena na kojoj je Isus želio sagraditi Crkvu i da su njemu povjereni ključevi Kraljevstva. Danas smo posebno pozvani surađivati s Petrom naših dana svetim ocem Benediktom XVI. te upućivati Ocu nebeskom molitve za njega«, rekao je biskup Péntes.

ZAJEDNIČKE INICIJATIVE: Na kraju mise nazočnima se obratio apostolski nuncij mons. *Eugenio Sbarbaro*. On je podsjetio

Svečano euharistijsko slavlje u subotičkoj katedrali

da je Benedikt XVI. prije nekoliko dana ispisao povijesnu stranicu svojega pontifikata zajedno s ekumenskim patrijarhom iz Carigrada Bartolomejem I. i predstavnikom Anglikanske crkve, kada je u bazilici sv. Pavla u Rimu svečano otvorio Godinu svetoga Pavla, izrazivši tada »živu želju da taj događaj bude velika prilika i za ekumenski dijalog, pozivajući vjernike da unaprijede inicijative s tim ciljem«. »Turska biskupska konferencija je s oduševljenjem prihvatila poziv svetoga oca Benedikta XVI. i između ostalog je izrekla: 'Prije nego što smo katolici, pravoslavni, sirijci, aramejci, kaldejci, protestanti, mi smo kršćani. Na ovoj se osnovi temelji naša dužnost da budemo svjedoci. Nemojmo dozvoliti da naše razlike stvaraju nepovjerenje

i štete jedinstvu vjere; nemojmo dozvoliti da se nekršćani udalje od Krista zbog naše podijeljenosti'«, podsjetio je nuncij.

On je također izrazio svoje uvjerenje da će biskupska zajednica u Bačkoj velikodušno slaviti Godinu svetoga Pavla, jer Bačka ima kao posebnoga zaštitnika upravo svetoga Pavla. »Pavlova godina može tako postati lijepa prilika za zajedničke inicijative kako bi se bolje upoznao veliki evandeoski misionar i obistinilo zajedništvo u različitosti«, rekao je on.

U okviru proslave nastupili su komorni zborovi »Pro Musica« i Collegium musicum catholicum, komorni orkestar svete Terezije, te nekoliko vokalnih i instrumentalnih solista.

D. B. P.

Apostolski nuncij mons. Eugenio Sbarbaro u pozdravljanju s predstavnicima političkog i crkvenog života

Iseljeni Hrtkovčani diljem su Hrvatske obilježili dan svog nebeskog zaštitnika sv. Petra

Hrtkovačko Petrovo

Hrtkovčani su ponovno Petrovo proveli zajedno i, kao nekad, disali punim plućima prošlosti te uzburkanim emocijama probudili vlastita sjećanja

Kao i svih dosadašnjih godina, tako su i ove godine iseljeni Hrtkovčani diljem Hrvatske 29. lipnja obilježili dan svog nebeskog zaštitnika sv. Petra, dan svog tradicionalnog okupljanja, kada se u Hrtkovce hrlilo sa svih strana svijeta. U Zagrebu je sveta misa za Hrtkovčane i Srijemce tradicionalno održana u crkvi sv. Petra, a predvodio ju je pater Jure Bosančić.

PROPOVIJED PATERA JURE:

U svojoj je propovijedi pater Jure podsjetio na apostolske prvake Petra i Pavla, pogubljene po nalogu cara Nerona u Rimu 67. godine. »Petar je bio ribar, u pismenosti samouk, i koliko-toliko biblijski naobražen drugujući nekoliko godina s Isusom, koji je Šimunu (Petrovo pravo ime) dao ime Petrus, što znači stijena, simbolizirajući na taj način čvrstinu vjere u Boga i stvaranja čvrstih temelja Crkve te ga proglasio apostolskim prvakom na čelu vjerske zajednice. Pavao je bio za ono doba vrhunski školovani židovski teolog. Isus ga je izravno pozvao, a on se Petru i ostalim apostolima kao takav javio, ne očekujući da će ga oni teološki prosvijetliti. Saznao je što su oni s Isusom iskusili i odmah je nastavio razvijati sustavnu kršćansku misao na temeljima poznatog mu Svetog pisma i već uhodane židovske teologije«, podsjetio je pater Jure i naglasio, kako su se ova dvojica apostolskih prvaka rijetko susretali, jednom je došlo i do njihovog otvorenog neslaganja, kada Petar nije bio dovoljno hrabar oduprijeti se starozavjetnim konzervativcima. Ali Petar je Pavlovo poslanje shvatio i priznao te podupro njegova nastojanja. »Napokon su se 60-tih godina našli zajedno u Rimu, gdje su utemeljili novo središte Crkve. Ondje su 67. godine i pogubljeni. Petra su, kao stranca bez građanskih prava, raspeli, poslušavši njegovu molbu da na križu bude naglavce, da ne bi tko pomislio kako Isusov namjesnik zaboravlja da nije Isusov zamjenik! Pavla je

stigla uobičajena smrtna kazna za građane Rima, jednostavno odsjecanje glave. Zajedno su pali da zajedno utvrde važnost rimskog središta u sveopćoj Crkvi«, završio je svoju nadahnutu propovijed pater Jure i podsjetio kako se danas

preostale, malobrojne katolike u Hrtkovcima, a onima raseljenima širom Hrvatske osnaže vjeru i vjerski život.

OKUPLJANJE HRTKOVČANA: Nakon svete mise Hrtkovčani su se tradicionalno okupili u dvo-

kluba Ante Plivelić, pozdravivši sve sumještane, a posebno one, koji su na ovaj skup doputovali iz cijele Hrvatske i svijeta. »Drago mi je što su s nama i uvijek nam dragi gosti iz drugih zavičajnih klubova i, naravno, predsjednik naše krovne udruge protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, Mato Jurić«, rekao je predsjednik Plivelić i dodao, da Zavičajni klub Hrtkovčana ima svoj duboki smisao, jer čuva duhovnu vezu s Hrtkovcima, u kojima je poštovano dostojanstvo svakog čovjeka i gdje je ljudska dimenzija bila temelj zajedničke budućnosti.

Predsjednik Zajednice protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata Mato Jurić rekao je kako mu je drago što se Hrtkovčani svake godine okupljaju, pronoseći srijemsku kulturu i običaje i čuvajući djelić onog srijemskog folklornog tkiva u širokoj lepezi hrvatske kulture.

Tradicionalni godišnji skup Hrtkovčana uveličali su svojom nazočnošću i pater Jure Bosančić te dugogodišnji prijatelj Hrtkovčana župnik župe sv. Petra u Zagrebu vlč. Matija Stepinac. Tom prigodom su izrazili svoje veliko zadovoljstvo nastojanjem Hrtkovčana da organiziranjem kroz svoj klub i kroz svoju krovnu udruhu sačuvaju svoj identitet i tradiciju okupljanja na crkvene blagdane te radost što, bez obzira na sva iskušenja, nisu klonuli u duhu, niti su poljuljani u vjeri.

I tako su Hrtkovčani ponovno Petrovo proveli zajedno i, kao nekad, disali punim plućima prošlosti te uzburkanim emocijama probudili vlastita sjećanja. Izrazili su i svoje zadovoljstvo nastavkom gradnje »hrtkovačke« crkve u Kuli, koja je praktični i simbolički korak u tradicionalnom hrtkovačkom zajedništvu, kada će se napokon imati gdje okupljati, jer ovu crkvu u Kuli doživljavaju kao hrtkovačku crkvu, a Kulu kao Hrtkovce u malom.

Zlatko Žužić

4. srpnja 2008.

Svetu misu za Hrtkovčane služio je pater Jure Bosančić

i u Hrtkovcima slavi sv. Petar, jer je Crkva jedna i jedinstvena diljem svijeta, u njoj su svi u svojoj kući, u njoj nitko nije stranac, u njoj su svi braća i sestre te je poželio da ovi sveci i dalje čuvaju

rišnim prostorijama crkve sv. Petra na zajedničkom domjenku, u organizaciji svog Zavičajnog kluba »Gomolava«.

Ovaj tradicionalni godišnji skup Hrtkovčana otvorio je predsjednik

Gostovanje HUK »Lajčo Budanović« iz Male Bosne u Rodoču pokraj Mostara

Trodnevna turneja

Proslava blagdana Svetog Ivana Krstitelja, zaštitnika Rodoča, ove godine uveličala je nazočnost gostiju iz Hrvatske udruge kulture »Lajčo Budanović« iz Male Bosne. Poziv za sudjelovanje u njihovom programu uslijedio je nakon upoznavanja predstavnika dvaju kulturno-umjetničkih društava na seminaru u Crikvenici početkom ove godine.

Trodnevni posjet, koji je trajao od 22. do 24. lipnja, bio je ispunjen brojnim sadržajima te im se, kako kažu, činilo kao da su tamo boravili puno dulje. Kako iz društveno-političkih razloga do sada nije postojala crkva u Rodoču, a sada su za njezinu izgradnju napokon stvoreni uvjeti, te je i to bio povod da cjelokupna manifestacija pod nazivom »Mi Hrvati izgradimo crkvu u Rodoču« bude praćena raznolikim zabavnim programom. Tako je prve večeri održan humanitarni koncert pod nazivom »Ivan Mikulić i prijatelji«, čiji je prihod bio namijenjen za izgradnju crkve. Osim brojnih pjevača hrvatske pop i rock scene, nastupila je i glumica

i pjevačica *Antonija Šola*, koja je ponajviše oduševila mlade folkloriste.

Novi dan je goste odveo na izvoriste rijeke Bune, vidjeti odakle potječu njihovi preci, kao i do natpisa na povijesnoj ploči »Bunjevci su Hrvati«, što je zasigurno bilo iskustvo koje će vječno pamtit. Kroz druženje s domaćinima, koji su im pokazali sve znamenitosti svog kraja, brzo je došlo vrijeme za još jedan koncert, ovoga puta dječjih hitova. Nastup djece iz Rodoča, koja su pjevala hrvatske hitove, bodrili su pljeskom naši folkloristi.

Središnji dio svečanosti zbio se 24. lipnja, na sam blagdan Svetog Ivana Krstitelja, kada se bunjevačka svila pripremala predstaviti svom zavičaju. Međutim, prije toga, voditelj folklornog odjela HKUDA »Rodoč« *Vedran Vidović*, osmislio je za svoje goste još zanimljivih sadržaja, među kojima su bili: posjet Međugorju, Domu za nezbrinutu djecu »Majčino selo«, kao i Vrtu sv. Franje. Sunce, pjesačenje, smijeh i fotografiranje

u kombinaciji s upoznavanjem povijesti i zemljopisa nisu mogli umoriti mladost, što je te večeri pokazao i njihov folklorni nastup, dobivši najveći pljesak. Osim domaćina, na koncertu je nastupilo i nekoliko drugih hrvatskih kulturno-umjetničkih društava iz okolice Mostara.

Došlo je vrijeme pozdraviti se i krenuti na put, koji ih je odveo preko granice, ali Republike Hrvatske, točnije u Đakovo. Tamo su stigli na poziv prijateljskog kulturno-umjetničkog društva »Kondričani« iz mjesta Kondrić kod Đakova.

Domaćini su ih dočekali ispred đakovačke katedrale, gdje su svi zajedno bili nazočni sv. misi. Kako su se, uoči »Đakovačkih vezova«, tih dana održavali 21. po redu Dani vina »Bonavita« u Trnavi, što je i bio povod gostovanja naših folklorista, njihova želja bila je i tamošnjoj publici pokazati ljepotu bunjevačke nošnje i plesa. Poziv na bis potvrdio je da su u tome ponovno uspjeli i tako glas bačke ravnice kroz slavonske vinograde pronijeli.

Marija Matković

HKPD »Matija Gubec« iz Tavankuta na Etno festivalu hrane i glazbe Vojvodine

Bogatstvo različitosti

Sedmi po redu Etno festival hrane i glazbe Vojvodine održan je u subotu, 28. lipnja, u organizaciji Američke fondacije za razvoj (ADF) i uz potporu Izvršnog vijeća AP Vojvodine – Pokrajinskog tajništva za privredu i Grada Novog Sada – Gradske uprave za privredu i turizam.

Na ovogodišnjem Etno festivalu hrane i glazbe, održanom u Novom Sadu, imala je prigodu sudjelovati i srednja skupina folklornog odjela HKPD »Matija Gubec« iz Tavankuta. Festival je multietničkog karaktera i ima za cilj predstaviti kulturu i tradiciju svih naroda koji žive na području Vojvodine, te je slogan Festivala bio »Bogatstvo različitosti«. Tako je na bini, postavljenoj na novosadskom kupalištu »Štrand«, nastupilo 46 ansambala iz 15 etničkih skupina, od kojih

su se, osim folklornim nastupom, neki predstavili i na etno štandovima, prikazujući tradicionalna jela i rukotvorine. Tavankučani su, između ostalih, predstavljali hrvatsku manjinsku zajednicu, na čelu

s voditeljicom *Suzanom Gagić*. U programu su nastupili sa splotom bunjevačkih plesova. Na taj način mladi su se folklorci predstavili nazočnim posjetiteljima, ponosno pokazujući bunjevačku nošnju –

sefire i plesove, koji su dio njihova kulturnog naslijeđa.

HKPD »Matija Gubec« iz Tavankuta je i ranijih godina sudjelovalo na Etno festivalu, ali kako je srednja skupina djece prvi puta nazočila ovoj manifestaciji, zanimljivo je bilo vidjeti glazbu, ples i običaje, kako svog naroda iz drugih dijelova Vojvodine, tako i Šokaca, Srba, Vlaha, Židova, Mađara, Makedonaca, podunavskih Nijemaca, Roma, Rumunja, Rusina, Slovaka, Ukrajinaca i Crnogoraca. Na više od stotinu štandova, mogli su se kušati kulinarski specijaliteti, te kupiti suveniri po simboličnim cijenama. Osobito zanimljivo bilo im je vidjeti demonstraciju starih zanata, s kojima se većina mladih nikada ranije nije imala prigodu upoznati.

Tavankučani su, prije povratka kući, svratili i do petrovaradinske tvrđave, koja je također, svojom veličinom i ljepotom, upotpunila njihov doživljaj upoznavanja različitosti, kako onih kulturnih, tako i onih koje vrijeme kroz povijest nosi.

M. Matković

U Vinkovcima predstavljena knjiga Marije Šeremešić

Tragovi sjećanja

VINKOVCI – U organizaciji Hrvatske matice iseljenika – podružnica Vukovar, u Vinkovcima je upriličeno predstavljanje knjige »Tragovi sjećanja«, autorice Marije Šeremešić iz Sombora. Književnu večer je otvorila i prisutne pozdravila Ružica Pšihistal, dopredsjednica Hrvatske matice, a o knjizi su govorili prof. Matija Đanić i sama autorica. Pokraj predstavljanja knjige, predstavljena je i novoosnovana udruga građana »Urbani Šokci«, a Marija Šeremešić je nazočne upoznala s radom udruge, njenim ciljevima i zadacima, te programom rada za buduće razdoblje.

Istog dana upriličen je susret gostiju iz Sombora s potomcima

Matija Đanić i Marija Šeremešić

Šokaca iz Bačkog Monoštora, koji su se oko 1860. godine doselili u Vrbicu, te se dalje raselili u Vinkovce i okolna mjesta. Ovaj dirljiv susret pun emocija upriličio je voditelj Hrvatske matice iseljenika – podružnica Vukovar Silvio Jergović. Gosti su obišli i kuću Ivana Vinkova, učitelja u mirovini, koji već desetljećima sakuplja vrijedne eksponate. Njegova kuća je pravi mali muzej sa starim puškama, satovima, fotografijama, upotrebnim predmetima, narodnim nošnjama, mačevima i sabljama... Ivan Vinkov je potomak Šokaca iz Bačkog Monoštora.

Organiziran je i posjet vinkovačkom muzeju, gdje je postavljena stalna etnografska zbirka Ljubice Gligorević. Ovaj do kraja ispunjen dan je završio uz poznate slavonske kulinarske i enološke delicije i druženje s domaćinima, a s voditeljima institucija RH su dogovoreni daljnji oblici suradnje.

Z. G.

Peti odjel HKUPD »Matoš« u Plavni

Osnovan pjevački zbor

Utorak, 17. lipnja, i službeno je osnovan pjevački zbor HKUPD »Matoš«. Ovo je peti po redu odjel ovoga Društva, a do sada su, za svega pet mjeseci od osnutka udruge osnovani: Folklorni odjel, Tamburaški sastav, Povijesno-istraživački odjel, te Literarno-dramski odjel. Svi ovi odjeli su već postigli određen uspjeh i afirmaciju, a rade prema usvojenim planovima i programima sukladno Statutu Društva.

U početku će ovaj odjel djelovati kao ženski zbor, koji bi do Božića trebao postati mješoviti zbor. Do sada je zboru pristupilo dvana-

estak pjevačica, koje su upoznate s ciljem, planom i načinom rada, kao i rasporedom proba. Savjet MZ je osigurao lokaciju za probe, a za pojedine skladbe koristit će privatne instrumente. Zbor će u početku izvoditi pjesme uz pratnju orguljica ili tamburaškog sastava.

Odabrane skladbe i pjesme odgovaraju mogućnostima zbora, a njima želimo potvrđivati glazbenu tradiciju i kulturni identitet naše zajednice. U planu je što prije uspostaviti izravnu suradnju s župnom crkvom i uključiti se u liturgijsko pjevanje na sv. misama. U Pavlovoj godini isplati se

krenuti s Kristom! Zato će osobito pozornost posvetiti oživljavanju crkvenog pjevanja, a obnovom crkvenih pučkih pjesama i obradom novih mogli bi uljepšati misna slavlja. Prvi nastup će biti 25. srpnja na proštenju sv. Jakova u župnoj crkvi, a drugi odmah prve nedjelje iza toga. Moglo bi to biti lijepo iznenađenje za župljane i brojne goste, koji u to vrijeme rado dolaze u Plavnu.

Pokraj crkvenih i popularnih, uglavnom dvoglasnih pjesama, zbor će njegovati i glazbenu baštinu, koju je ostavio dr. Josip Andrić. Neke od njegovih skladbi već su se počele uvježbavati,

za sada uz pratnju orguljica, a kasnije ćemo sve više uključivati i tamburaški sastav. To su, primjerice: »Kupi, diko, ciglice«, »Oči moje«, »Žedničko kolo«, »U bašči procvali orasi«, »Kraj pendžera šljiva«, a o »Plavanskom kolu« još je rano govoriti.

Od 4. do 6. srpnja kulturnim, sportskim i vjerskim manifestacijama obilježiti će se 250. obljetnica doseljavanja Slovaka i osnivanja Selenče. U petak će biti predstavljena monografija Selenče i otvorena etnografska izložba. Na ovaj događaj pozvana je folklorna skupina HKUPD »Matoš« iz Plavne.

Z. Pelajić

Šokci na Đakovačkim vezovima

SONTA – U ponedjeljak, 30. lipnja, u Sonti je održana generalna proba pred nastup na 42. đakovačkim vezovima jedne neobične skupine. Naime, u mimohodu, te na ljetnoj pozornici u Strossmayerovu parku, s koreografijom »Pjesme i igre Šokaca bačkog Podunavlja«, nastupit će folklorna skupina koju tvore po dva para plesača iz udruge kulture s hrvatskim nacionalnim predznakom šokačkoga Podunavlja. Tako će Monoštorci, Berežani, Somborci, Sončani, Bačani, Plavanci, Vaištanci i Bodanci, uz pratnju tamburaškoga sastava KPZH »Šokadije« sudjelovati na jednoj od najprestižnijih manifestacija matične države Hrvatske.

I. Andrašić

Godina uspjeha

PETROVARADIN – U crkvi Snježne Gospe na Tekijama u Petrovaradinu, 28. lipnja, održan je godišnji koncert zbora HKPD »Jelačić« iz Petrovaradina. Koncertu je nazočilo mnoštvo članova Društva i mještana Petrovaradina. Gosti koncerta su bili konzulica gerant Generalnog konzulata R. Hrvatske u Subotici *Ljerka Alajbeg*, biskup nedavno ponovno uspostavljene Srijemske biskupije, preuzvišeni mons. *Đuro Gašparović*, predsjednik Mjesne zajednice Petrovaradin, *Petar Mudri*, te svećenici iz svih župa u Petrovaradinu.

Na samom početku, skupu se obratio predsjednik Društva, *Josip Pokas*, pozdravio uzvanike, te sve nazočne i ukratko izvjestio o radu i aktivnostima HKPD »Jelačić«, te smjernicama za budućnost, gdje svakako jedno od glavnih mjesta zauzima zbor Društva. Iznio je i to da se članovi zbora mogu pohvaliti velikim brojem uspješnih gostovanja i nastupa diljem Republike Hrvatske, te u BiH i Vojvodini.

Zbor je otpjevao poznatu pjesmu – »Ustani bane«, što su svi nazočni nagradili velikim pljeskom. Nakon ove skladbe redale su se skladbe srijemskih pjesama, duhovne, te klasične glazbe. Specijalni gost, član Zagrebačkih solista mr. *Davor Ljubić* odsvirao je na orguljama dve skladbe: *Johan Sebastian Bach* – AIR i *Pietro Morandi* – sonata za orgulje u D duru. Posebna atrakcija je bila klapa Panon iz Novog Sada koji neguju dalmatinski melos, a izveli su »Projdi vilov«, »Ti samo ti« i »Pismo čali«.

Nakon dva i pol sata prekrasne glazbe, nazočnima se na koncu ponovno obratio predsjednik Društva, zahvalio se na odazivu, te sve pozvao na domjenak.

I. Kušeta

Dvije institucije organiziraju Somborsko ljeto

SOMBOR – Tradicionalna manifestacija »Somborsko ljeto« ove godine održat će se od 16. srpnja do 2. kolovoza. Po prvi puta manifestaciju organiziraju dvije institucije: Turistička organizacija Općine Sombor i Kulturni centar »Laza Kostić«. Turistička organizacija bit će zadužena za »Somborski kotlić«, koji se svake godine održava na Trgu Presvetog Trojstva, a ovog ljeta održat će se 19. srpnja, dok je KC »Laza Kostić« zadužen za drugi dio ljeta, u što spadaju kulturne manifestacije, uglavnom koncerti.

Program ovogodišnjeg »Somborskog ljeta« još nije objavljen, a ideja je, prema riječima generalnog menadžera ove manifestacije *Slobodana Lazića*, zaintrigirati građane. Ove godine organizatori planiraju koncerte grupa koje još nisu nastupile u Somboru, a građani će na vrijeme biti informirani zahvaljujući flajerima, na čijoj su poledini zainteresirani za Somborsko ljeto upisali svoje podatke. Novina je da se niti na jednom događaju ulaz neće naplaćivati.

Sredstva za organiziranje ove manifestacije su osigurana iz proračuna Općine Sombor u iznosu od 450 tisuća dinara, dok je milijun dinara dodijelilo Pokrajinsko tajništvo gospodarstva.

Z. Gorjanac

Mora bolje

SONTA – U četvrtak, 26. lipnja, u Sonti je održan sastanak Organizacijskog odbora projekta obilježavanja 320-te obljetnice doseljavanja skupine Šokaca iz Soli u Bač »Tragovi Šokaca od Gradovrha do Bača 1688 – 2008.«. Analizirane su prošle manifestacije, uz najveću primjebdu na odnos generalnog pokrovitelja HNV-a spram cjelovitoga projekta. Nitko od članova Odbora nije zaboravio riječi predsjednika HNV-a *Branka Horvata*, izrečene na sastanku u Sonti, prije odlaska na prvu središnju manifestaciju u Tuzli, kako je novac najmanji problem, a u stvarnosti iskazao se kao najveći. Problem se pojavio već prigodom plaćanja angažiranih autobusa, a do okončanja projekta još je puno predviđenih troškova, tako da se kod dijela Odbora javlja i određena bojazan glede financijske realizacije istoga. Analizirale su se i sitnije pogreške organizacijske naravi, uz dogovor o realizaciji predstojećih lokalnih manifestacija, a prve aktivnosti Šokci će imati već u subotu, 5. srpnja, kad će sve ove udruge sudjelovati na III. Festivalu marijanskih pisama u Bačkom Monoštoru. Na koncu, govorilo se i o organizaciji druge središnje proslave u Baču, a za kontakte s franjevcima u Vojvodini zadužen je član Odbora preč. *Josip Pekanović*.

I. Andrašić

Na temelju 14. Zakona o procjeni utjecaja na životni okoliš (Službeni glasnik RS broj 135/04), Općinska uprava, Služba za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu životnog okoliša, Subotica, Trg slobode br. 1.

OBAVJEŠTAVA

Da je podnesen Zahtjev za određivanje obima i sadržaja Studije o procjeni utjecaja na životni okoliš projekta »VALDI SUPERMARKET« investitora »PHIVVA« DOO Subotica, na katastarskim parcelama br. 3260,3261,3262, 3263 k.o. Stari Grad, na teritoriju Općine Subotica. Uvid u podatke obavještenja i dokumentaciju iz zahtjeva nositelja projekta »PHIVVA« DOO Subotici za projekt »VALDI SUPERMARKET« može se izvršiti u prostorijama Službe za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu životnog okoliša, II. kat Stare gradske kuće, soba 226, svakog radnog dana od 10 do 12 sati, u razdoblju od 4. srpnja 2008. do 21. srpnja 2008. godine

Ocjenjivanje kakvoće kulena u Osijeku

Najpoznatiji slavonski »brand«

Drago mi je da smo preboljeli dječje bolesti i vrijeme kada se u kulen stavljalo sve i svašta – čili i razni drugi sastojci koji njemu ne trebaju. Kulenu treba kvalitetno svinjsko meso, sol, domaća, kvalitetna paprika i češnjak

Hrvatska gospodarska komora – županijska komora u Osijeku upriličila je prošloga tjedna tradicionalno 8. ocjenjivanje kakvoće slavonskog kulena, tog poznatog slavonskog branda, čijoj se proizvodnji okreće sve veći broj obiteljskih gospodarstava diljem Slavonije, Baranje i Srijema.

da dobijemo dostatne količine i ujednačenu kvalitetu, budući da je kulen vrlo tražen na domaćem i inozemnom tržištu.

Zadovoljstvo je izrazio i Ernest Nađ, tajnik ocjenjivačkog suda, i dostignutim stupnjem proizvodnje i potporama resornog ministarstva. Sve veći broj gospodarskih subjek-

i količinama i kvalitetom, a apeliram na sve proizvođače da se udružuju, da se umreže, jer to je način da dobijemo još veće količine i još ujednačeniju kvalitetu i osvojimo nova tržišta, koja cijene naš kulen«.

ŠAMPIONI: Titulom šampiona okitio se mladi proizvođač Nikola

proizvodnje. Vicešampion, Zvonko Barić iz Narda, stari je kulenar i ovom se proizvodnjom bavi više od 20 godina. On zakolje i do 60 tovljenika, a ove je godine proizveo 1.500 komada kvalitetnog kulena. »Registrirao sam OPG, imam vlastiti tov i sam proizvodim hranu za tovljenike, a najbolji su kada navrše godinu i nešto više i dosegnu težinu 160 – 170 kg. Proizvodnja kulena je zahtjevna, ne želim praviti znanost od toga, ali meso mora biti kvalitetno, začini odmjereni, paprika odlična – nabavljam je godinama od iste žene u Baranji, i to je prvi dio posla. Sljedeći je sušenje i zrenje, a onda treba dobra komora za odležavanje. Ja imam prostoriju s klimom i temperatura je konstantna, između 14 – 16 stupnjeva. Kada sve to zadovoljite, ni prodaja nije problem, a cijena je po meni zadovoljavajuća, od 30 – 50 eura po kilogramu. Jedno obiteljsko gospodarstvo od toga može živjeti«.

Ilija Jelović iz Županje vlasnik je Mesnice AS i stalni je sudionik ocjenjivanja, ali i raznih manifestacija, gdje treba istaknuti naše kulinarske specijalitete. »Bavim se ovim poslom već tridesetak godina, član sam udruge 'Kulen-kulin' u Vinkovcima i volim doći na ocjenjivanje, jer treba se malo i usporediti s drugima. Imam brdo odličja, evo danas sam zavrijedio srebrnu medalju, ali zadovoljan sam kada pogledam posjetitelje i izraz na licu kada kušaju moj kulen. Doista je vidljivo da je kvaliteta kulena iz godine u godinu sve bolja, a to će u konačnici donijeti nama nekakvu korist«.

Uz dobar kulen uvijek ide i dobro vino, a ovoga je puta služena kvalitetna đakovačka graševina. Živjeli!

Slavko Žebić

Na ocjenjivanje je pristiglo više od 50 uzoraka

Ova je godina pogodovala ovoj zahtjevnoj proizvodnji, pa je pristiglo više od 50 uzoraka kvalitetnog kulena, a članovi su ocjenjivačkog suda – prof. dr. Antun Petričević, prof. dr. Ljiljana Primorac, prof. dr. Drago Šubarić, prof. dr. Goran Kušec i dr. vet. Krunoslav Mužević imali tešku zadaću – izabrati najbolje među najboljima. Te laskave titule ponijeli su Nikola Barišić iz Valpova i Zvonko Barić iz Narda, a dodijeljeno je 8 zlatnih, 16 srebrnih i 19 brončanih odličja.

VISOKA KVALITETA: Sudionicima i nagrađenima najprije je čestitao dožupan Pavo Šarčević, naglasivši da je kulen najpoznatiji slavonski brand, pa je tako prošlo vrijeme kada smo se kulenom hvatili pred kumovima i prijateljima, a došlo je vrijeme kada se od kulena može i živjeti. Ali tu proizvodnju treba razvijati, treba ulagati,

kata u ovu proizvodnju ulazi legalno i organizirano, što je znak da raspoložu sirovinom, da posjeduju kapacitete i osvajaju tehnologiju, pa je kvaliteta sve ujednačenija, što je naročito važno, jer po tome je ovaj specijalitet poznat među kupcima u zemlji i inozemstvu, a zaliha gotovo da i nema.

Profesor-emeritus Antun Petričević predsjednik je ocjenjivačkog suda svih ovih godina i ističe da je cilj postignut – proizvođači se rado odazivaju ocjenjivanju, a kvaliteta je sve ujednačenija i sve bolja. »Drago mi je da smo preboljeli dječje bolesti i vrijeme kada se u kulen stavljalo sve i svašta – čili i razni drugi sastojci koji njemu ne trebaju. Kulenu treba kvalitetno svinjsko meso, sol, domaća, kvalitetna paprika i češnjak. Očito je ova godina bila pogodna za ovu proizvodnju, jer smo zadovoljni

Barišić iz Valpova i izuzetno je sretan, jer do sada ima tri zlatne medalje, a ova mu je najdraža. Nikola je nov u proizvodnji kulena, još uvijek na obiteljskoj razini, kolje 6-7 tovljenika i proizvede 30-40 komada, za kumove i prijatelje, ali nakon ovoga, sprema se na proširenje

Radna akcija

SONTA – U četvrtak, 26. lipnja, članovi KPZH »Šokadija« održali su jednu od niza predviđenih radnih akcija na uređenju budućega Doma Šokadije. U nedostatku financijskih sredstava, prijeko potrebnih za nastavak neophodnih građevinskih radova, radi se na krčenju svega nepotrebnoga, košenju i odvozu trave, te uređenju dviju prostorija koje su u privremenoj uporabi za doček manjih skupina gostiju. Ovom akcijom pripremio se prostor za doček sudionika susreta pjesnika »Lira naiva 2008.«, čiji je domaćin KPZH »Šokadija«.

I. Andrašić

Obilježena peta obljetnica drugog pastirskog pohoda pape Ivana Pavla II. BiH

Donatorska konferencija za obnovu porušene crkve

Najviše novca za obnovu porušene župne i samostanske crkve sv. Ante Padovanskog na Petrićevcu izdvojile su Vlada Republike Srpske i Vlada Republike Hrvatske

Piše: Arijana Beus

BANJA LUKA – Na donatorskoj konferenciji za obnovu porušene župne i samostanske crkve sv. Ante Padovanskog na Petrićevcu u Banjoj Luci prikupljeno je 2,5 milijuna maraka. Svečanosti povodom pete obljetnice drugog pastirskog pohoda pape Ivana Pavla II. BiH i Banjoj Luci nazočili su mnogobrojni predstavnici vjerskih, znanstvenih, gospodarskih i političkih institucija iz oba BH entiteta, potom iz - Hrvatske, Italije, Njemačke, Nizozemske, ali i nekoliko stotina građana. Najviše novca izdvojile su Vlada Republike Srpske i Vlada Republike Hrvatske.

U ime Vlade Republike Hrvatske ček od milijun i pol kuna za obnovu porušene crkve na Petrićevcu banjolučkom biskupu msgr. dr. Franji Komarici uručio je ministar znanosti, obrazovanja i športa Hrvatske Dragan Primorac.

HRVATSKA IZDVOJILA MILIJUN I POL KUNA: U ime Vlade Republike Hrvatske ček od milijun i pol kuna za obnovu porušene crkve na Petrićevcu banjolučkom biskupu msgr. dr. Franji Komarici uručio je ministar znanosti, obrazovanja i športa Hrvatske Dragan Primorac. Ministar Primorac, koji je donatorskom ručku prisustvovao kao izaslanik hrvatskog premijera Ive Sanadera, istaknuo je da je uručeni ček samo jedan doprinos kojim Vlada Hrvatske želi pokazati da skrbi, kako o Katoličkoj crkvi, tako i o ljudima koji tu žive. Prisutnima se obratio i Milorad Dodik, premijer Republike Srpske, koji je ovom prilikom rekao da je Vlada Republike Srpske bez oklijevanja izdvojila 300.000 maraka

za izgradnju Caritasovog centra te da će za obnovu porušene crkve izdvojiti milijun maraka. »Do kraja godine Vlada će izdvojiti 500 tisuća maraka za obnovu crkve, a iduće godine ćemo u proračunu izdvojiti dodatnih 500 tisuća maraka«, istaknuo je Dodik. Uz održani donatorski ručak, ovom prilikom u Banjoj Luci je otvoren i Caritasov centar za smještaj starijih osoba »Ivan Pavao II.«, kojega je blagoslovio apostolski nuncij u BiH nadbiskup mons. Alessandro D'Errico.

OTVOREN CARITASOV CENTAR: Direktor Caritasa Banjolučke biskupije dr. Miljenko Aničić je sve nazočne upoznao sa svim pojedinostima oko izgradnje Caritasovog centra te je istaknuo, kako je 70 posto onoga što je do danas urađeno zasluga upravo donacija hrvatske Vlade, koja je za gradnju i opremanje centra izdvojila oko 910 tisuća eura. »Do kraja godine, pokraj centra za smještaj starijih osoba, predviđena je i izgradnja još dviju kuća, doma za samohrane majke i internata za učenike i studente«, kazao je Aničić. Apostolski nuncij u BiH nadbiskup mons. Alessandro D'Errico je kazao da mu je želja da otvoreni centar bude prihvaćen kao konkretan znak zauzimanja Katoličke crkve za obnovu BiH. On je u ime Vatikana i Katoličke crkve u BiH izrazio zahvalnost svima koji su pomogli izgradnju ovog centra. Prilikom internetske video-konferencije o povratku iseljenih Hrvata u Banju Luku i Banjolučku biskupiju govorilo se o potrebi spajanja vjere, nauke i gospodarstva u duhu Papine enciklike »Fides et Ratio«. Na konferenciji su sudjelovali i političari iz Europskog parlamenta, Hrvatske, BiH, te predstavnici Katoličke crkve iz BiH i inozemstva i drugi gosti. Nakon toga je

održan i svečani koncert u katedrali sv. Bonaventure, a u večernjim satima i prijam za uzvanike u

obratio banjolučki biskup Franjo Komarica, koji je ovom prilikom kazao da i ubuduće treba povećati

Nuncij mons. Alessandro D'Errico i biskup msgr. Franjo Komarica

Biskupskom ordinarijatu.

MISA NA TEMELJIMA PORUŠENE CRKVE: Drugog dana obilježavanja 5. obljetnice drugog pastirskog pohoda pape Ivana Pavla II. BiH, u nazočnosti nekoliko stotina sadašnjih i bivših župljana župa banjolučkog kraja i gostiju iz Hrvatske, pokraj temelja porušene samostanske crkve sv. Ante Padovanskog na Petrićevcu održano je svečano misno slavlje. Okupljenim vjernicima prvo se

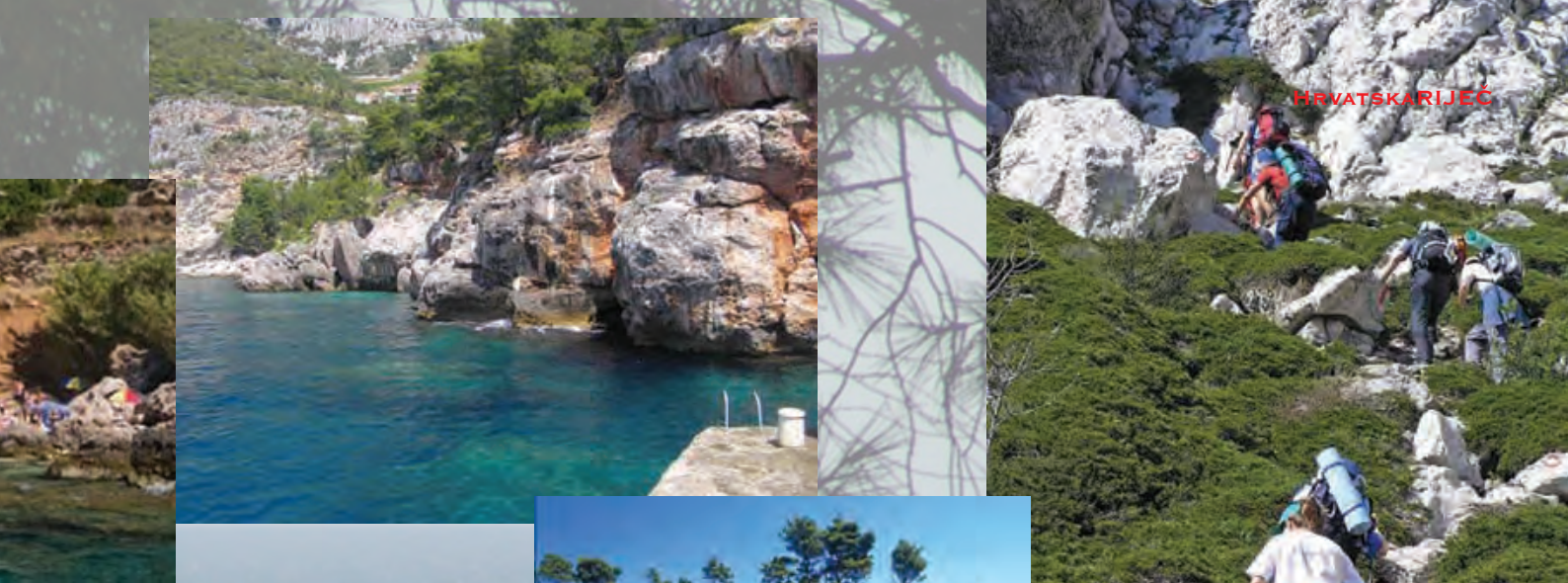
napore kako bi BiH postala zemlja pomirbe, susreta i mira. Misno slavlje je predvodio apostolski nuncij u BiH nadbiskup mons. Alessandro D'Errico. Pročitao je brzojav koji je uputio sveti otac Benedikt XVI. u kojem, između ostalog, stoji da Petrov nasljednik rado udjeljuje željeni apostolski blagoslov preuzvišenim sudionicima ove značajne proslave, te svima koji će velikodušno doprinijeti i pomoći obnovu mjesne crkve. ■

Brojni gosti na donatorskom ručku

Donatorskom ručku i otvaranju Caritasova centra nazočili su bili: predsjednik Republike Srpske Rajko Kuzmanović, potpredsjednik Davor Čordaš, predsjednik Vlade Republike Srpske Milorad Dodik, izaslanstvo iz Hrvatske predvođeno ministrom znanosti, obrazovanja i sporta Draganom Primorcem, gradonačelnik Mostara Ljubo Bešlić, predsjednik HDZ-a BiH Dragan Čović, predsjednik HDZ-a 1990. Božo Ljubić, predstavnici Katoličke crkve u BiH i Hrvatskoj, kao i predstavnici vjerskih, znanstvenih, gospodarskih i političkih institucija Italije, Njemačke i Nizozemske.

Ljetovalište na otoku Hvaru

Sveta Nedilja

Hvar otok sunca (3000 sati godišnje), lavande, ružmarina, masline, cvrčaka, razigrane mediteranske ljepote, blage klime, očuvane ekologije i bujne vegetacije. More prozirno i toplo od lipnja do listopada. Vino crno i čudesno, mora se probati.

Malo naselje Sveta Nedilja je na južnoj strani otoka na otvorenom moru sa pogledom na Vis i Korčulu.

Nalazi se na lijepoj kamenitoj obali u podnožju najvišeg vrha otoka, Svetog Nikole (632 metra nadmorske visine). Plaže su kamene ili sa sitnim šljunkom. Cijela obala naselja može se obići pješaćenjem ili penjanjem na brdo uz obilazak povijesnih vjerskih objekata. Postoje dva restorana sa ukusnom hranom i pristupačnim cijenama, jedna prodavaona i pekarnica. ■

U Subotici otvorena izložba slika Josipe Križanović

Više od pukih salašarskih prizora

Tema salaša za Josipu Križanović nije jednostavna, nije samo puki prizor. Salaši ovoj umjetnici znače više, oni su povijest i tradicija, određena mjesta iz njezina djetinjstva i njezine sadašnjosti – istaknula je povjesničarka umjetnosti Olga Šram

»Svi moji putovi« naziv je prve samostalne izložbe slika *Josipe Križanović*, koja je u ponedjeljak, 30. lipnja, otvorena u galerijskom prostoru Otvorenog sveučilišta u Subotici.

Autorica se predstavila stilski ujednačenim ciklusom od preko 40 slika na kojima dominiraju motivi salaša. Radene u tehnici ulja na platnu i lezonitu, slike su nastajale u proteklih sedam godina u okviru autoričina rada pri Likovnom odjelu Hrvatskog kulturnog centra »Bunjevačko kolo« iz Subotice.

»U mnogobrojnoj skupini likovnih stvaralaca u Subotici i šire, pojava Josipe Križanović ima svoju posebnost. Počela je slikati tiho i neprimjetno, a zatim naglo, u unutarnjem stvaralačkom porivu kao da želi reći i poručiti: salaša, na kojem sam i ja odrasla, sve je manje, a putovi koji vode do njih sve se manje poznaju. Ja ih moram sačuvati«, rekao je *Josip Horvat*, predsjednik Likovnog odjela HKC »Bunjevačko kolo«.

Izložbu je otvorila povjesničarka umjetnosti *Olga Šram*. »Ova je izložba rezultat sustavnog rada i razgrađivanja jedne teme, teme koja privlači gotovo sve panonske

slikare – a to je tema salaša. Ta tema za Josipu Križanović nije jednostavna, nije samo puki prizor, nije jedna sladunjava tema, nostalgичna i poetična. Salaši ovoj umjetnici znače više, oni su povijest i tradicija, oni su određena mjesta iz njezina djetinjstva i njezine sadašnjosti. Ona na neki način pristupa objektima i ambijentima kao slikar portretist i naglašava upravo one vizualne i osnovne razlike koje salaše međusobno identificiraju. Zbog toga na ovoj izložbi, iako je prepuna upravo ovih motiva, možemo razlikovati slike koje govore o običnim ambijentima, govore o onome po čemu je i nazvana ova izložba, a to su putovi koji ljude vode do kuća i odvođe od njih«, rekla je *Olga Šram*.

Otvorenje je popraćeno zvucima tamburaške glazbe za koju je bio zadužen orkestar Glazbenog odjela HKC »Bunjevačko kolo«, a čuli su se i stihovi *Bore Karadžića* i profesorice *Zore Čujić*, koji, poput izloženih slika, govore o salašima.

Izložba »Svi moji putovi« Josipe Križanović otvorena je do 14. srpnja i može se pogledati svakog radnog dana od 9 do 20 sati.

D. B. P.

Josipa Križanović i Olga Šram

Otvorenje izložbe: Veliki broj posjetitelja

Likovna kolonija u sjedištu DSHV-a

U subotu, 28. lipnja, članovi Likovnog odjela HKC »Bunjevačko kolo« iz Subotice održali su jednodnevnu koloniju u sjedištu Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini.

Domaćin slikarima bili su članovi Mladeži ove stranke. »Željeli smo ugostiti slikare u našem prelijepom dvorištu, družiti se s njima, a također i da pojedini motivi iz našeg dvorišta ostanu sačuvani za

buduća pokoljenja. Namjera nam je bila i da se netko od mladeži možda zainteresira za likovno stvaralaštvo«, kaže *Siniša Skenderović*, predsjednik Mladeži DSHV-a. Sljedeća aktivnost Mladeži bit će u rujnu, kada planiraju ugostiti prijatelje iz Vukovarsko-srijemske županije. Druženje će, kako kaže, biti održano, na autentičnom bačkom salašu na Hrvatskom majuru, pokraj Subotice. ■

Premijera »Grižule« u Osijeku

Vile, satiri, leteći biciklisti i mnogi drugi likovi oživjeli su u šumi pokraj osječkoga pješačkog mosta. U čast 500. obljetnice rođenja *Marina Držića*, a u sklopu Osječkoga ljeta kulture, na lijevoj obali Drave premijerno je izvedena »Grižula«, piše HRT. U tom djelu, prvi put izvedenom 1566. na piru *Vlaha Sorkočevića*, Držić komentira suvremenu situaciju u gradu i opisuje odnos vlastele prema služinčadi. Riječ je o najzahtjevnijoj, ali i najatraktivnijoj »Grižuli« u Hrvatskoj. Predstavu je izvela rijetko viđena osječko-zagrebačko-splitsko-dubrovačka glumačka kombinacija, pojačana osječkim studentima umjetničke akademije i udrugom za ekstremne sportove »Weekend warriors«.

Prihvaćeni kodovi za srpski i hrvatski jezik

Usjedištu Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) za jezične kodove, prihvaćena je inicijativa direktora Narodne biblioteke Srbije *Sretena Ugričića* da se književna produkcija iz Hrvatske i Srbije u svjetskim knjižnicama evidentira prema jeziku publikacije, a ne prema pismu, priopćeno je prošloga tjedna iz Ministarstva kulture Republike Srbije, a prenosi »Danas«. Dosadašnja praksa je proizvodila zabunu, pa su knjige objavljene na latinici u Srbiji bile evidentirane kao hrvatske. U ISO su prihvaćeni kodovi »SRP« za srpski jezik i »HRV« za hrvatski jezik, čime je otklonjena mogućnost zabune i pogrešnog evidentiranja srpske književne produkcije, dodaje se u priopćenju.

Izložba »Konceptualna umjetnost« otvorena u Zagrebu

U Domu hrvatskih likovnih umjetnika u Zagrebu je u utorak predstavljena knjiga »Konceptualna umjetnost« i otvorena istoimena izložba *Miška Šuvakovića*, beogradskog estetičara i teoretičara umjetnosti, piše Hina.

Izložba obuhvaća 300-tinjak djela iz privatne zbirke *Miška Šuvakovića* i *Dubravke Đurić*, koja kroz arhiv dokumenata, informacija i umjetničkih djela predstavlja nastanak i razvitak konceptualne umjetnosti, kako u svijetu tako i na području bivše Jugoslavije.

Organizator izložbe je Muzej suvremene umjetnosti Vojvodine iz Novog Sada, koji je i objavio Šuvakovićevu knjigu.

Izložba sadrži tekstualne i dijagramske konceptualne radove, časopise, knjige i planove vodećih predstavnika konceptuale, poput: *Mangelosa Josepha Kosutha*, grupe Arte Povera, grupe OHO, hrvatskih autora – *Josipa Vaništa*, *Ivana Kožarića*, *Vladimira Dodiga Trokuta*, *Borisa Bučana*, *Gorana Trbuljaka*, *Brace Dimitrijevića*, Grupe Šestorice, *Marine Abramović* i drugih.

Šuvakovićevu opsežnu knjigu, koja obrađuje povijest i teorije konceptualne umjetnosti, predstavili su *Jerko Denegri*, *Darko Šimičić* i *Živko Grozdanić*.

Festival marijanskog pučkog pjevanja u Monoštoru

Treći po redu Festival marijanskih pučkih pjesama održat će se sutra (subota, 5. srpnja) u Bačkom Monoštoru. Jedan dio programa bit će održan u crkvi sv. Petra i Pavla u 18 sati, a drugi u Domu kulture u 19 sati. Nastupit će pjevačke skupine udruga kulture i crkveni zborovi iz Bačke i Srijema.

Kako najavljuju iz KUDH »Bodrog«, koji je organizator Festivala, program će obilovati sadržajima kojima je cilj čuvanje od zaborava crkvene, hodočasničke pjesme i izvorne pjesme, pjevane »na starinski način«.

»Moram spavat, anđele« nagrađen u Münchenu

Hrvatski film »Moram spavat, anđele« redatelja *Dejana Aćimovića*, na svojoj međunarodnoj premijeri na München Film Festivalu doživio je velik uspjeh, jer je u konkurenciji od 237 filmova iz cijeloga svijeta proglašen najboljim filmom po ocjeni publike, prenosi Hina.

Sjajna ocjena publike tim je veća, jer je hrvatski film pobijedio filmove s najvećim međunarodnim filmskim priznanjima, kao što su film »Gomorra« talijanskog redatelja *Mattea Garronea*, koji je dobitnik Grand Prix-a na Festivalu u Cannesu, te film »Silent Light« meksičkoga redatelja *Carlosa Reygadasa*, koji je dobitnik nagrade ocjenjivačkoga suda također u Cannesu.

»Takmičenje risara« na Verušiću

Priredba »Takmičenje risara«, koja se održava u sklopu manifestacije »Dužijanica 2008.«, održat će se iduće subote, 12. srpnja, na Verušiću, na njivi kod ulaza u Azotaru. Organizatori pozivaju sve građane koji imaju, ili poznaju nekoga tko posjeduje stare strojeve, da ih dovezu i postave na izložbu, te prikažu, sačuvaju od zaborava, i uveličaju ovaj značajni događaj za naš grad.

Rok za prijave je srijeda, 9. srpnja. Zainteresirani se mogu javiti u ured HKC »Bunjevačko kolo« ili na telefon: 024/ 555-589 (osoba za kontakt: *Jelica Bukvić*).

Satnica programa »Takmičenja risara« je sljedeća:

- 6,00 – Okupljanje risara na salašu domaćina
- 6,30 – Izlazak risara na njive
- 7,00 – Pletenje uža (doček gradonačelnika i gostiju)
- 7,30 – Gosti polaze fijakerima na njivu
- 7,45 – Doček gradonačelnika i gostiju na njivi
- 8,00 – Risarski ručak na njivi
- 8,30 – Pripremanje sudionika za takmičenje
- 8,40 – Natjecanje gostiju u košenju žita
- 9,00 – Natjecanje djece u kosidbi
- 9,30 – Početak natjecanja risara
- 10,00 – 12,00 – Vršidba na starim strojevima
- 11,30 – Dječje igre na strnjici »Kasalica«
- 13,00 – Proglašenje pobjednika
- 14,00 – Svečana »užna« za goste i risare
- 20,00 – Risarsko kolo (gost: Šima Jovanovac)

Najavljen program 15. Festivala europskog filma »Palić 2008.«

Dvanaest ostvarenja u utrci za nagrade

Festival europskog filma »Palić 2008.«, koji će biti održan od 19. do 25. srpnja, predstaviti će ukupno 70 filmova u okviru devet programa, priopćeno je prošloga četvrtka na konferenciji za novinare.

Osim glavnog natjecateljskog,

bit će prikazani i prateći programi: »Paralele i sudari« (koji se vraća u festivalsku koncepciju), »Novi mađarski film«, »Novi izraelski film«, »Mladi autori Europe«, »Omaž« (posvećen ovogodišnjim dobitnicima nagrade »Aleksandar Lifka« – *Kenu Loachu* i *Goranu*

Paskaljeviću). Festival će ponuditi i tri nove programske cjeline: »Dječji program« (selektor hrvatski redatelj *Branko Ištvančić*), program ekološkog dokumentarnog filma »Eco Dox« i »Mnoga lica 1968.«. U sklopu ovih programskih cjelina, predviđena su i dva okrugla stola, od kojih će jedan biti posvećen obilježavanju 40 godina od burnih društvenih i političkih događaja 1968. godine.

»Palićki festival jedini na ovim prostorima ima jasno definiranu koncepciju i program. Nismo stali u razvoju, imamo novih programa, a sa 70-ak filmskih ostvarenja, koliko će biti prikazano ove godine, slobodno mogu reći da nam predstoji izuzetno zanimljiv i dobar festival«, istaknuo je direktor festivala *Radoslav Zelenović*.

U službenoj konkurenciji za festivalske nagrade »Zlatni toranj« (za najbolju režiju) i »Palićki toranj«

(za najbolji film), kao i Specijalnu nagradu žirija, konkurira 12 filmova po izboru ruskog filmskog kritičara *Nikolaja Nikitina*, koji je i prošle godine bio selektor Glavnog programa.

»Tanka crvena linija koja spaja inače žanrovski raznorodne filmove iz ovogodišnje službene selekcije je tema obitelji i obiteljskih odnosa, kao i ljubavi u svim njenim aspektima«, najavio je *Nikolaj Nikitin*.

Filmove će ocjenjivati peteročlani međunarodni žiri. Na festivalu se očekuju brojni gosti, a među ostalim, gost na otvorenju bit će britanski redatelj *Ken Loach*.

Kao i svake godine, filmsku selekciju »Mladi autori Europe« pratit će glazbeni program.

Slogan ovogodišnjeg Festivala europskog filma je: »Feel, Reflex, Relax«.

D. B. P.

Festival igranog filma u Puli od 19. do 26. srpnja

Sedam filmova u nacionalnom programu

Film »Buick Riviera« *Gorana Rušinovića* otvorit će ovogodišnji 55. festival igranog filma, koji će se u Puli održati od 19. do 26. srpnja. U nacionalnom natjecateljskom programu bit će prikazano sedam filmova. Osim spomenute »Buick Riviere« publika će moći vidjeti i ostvarenja – »Kino Lika« *Dalibora Matanića*, »Nije kraj« *Vinka Brešana*, »Iza stakla« *Zrinka Ogreste*, »Tri priče o nespavanju« *Tomislava Radića*, »Zapamtite Vukovar« *Fadila Hadžića* i »Ničiji sin« *Arsena Antona Ostojića*.

U tzv. »Popularnom programu« od 20. do 26. srpnja bit će prikazano 8 filmova (»Bez greške«, »Dok vrag ne dozna da si umro«, »Njuškalo«, »Bitka u Seattleu«, »Povratak prstenja«, »Podvala«, »Wall-E« i »Houdini«).

U programu »Europolis – Meridijani« ove će se godine naći 14 filmova, među kojima su ostvarenja najuglednijih europskih redatelja poput – *Mikea Leigha*, *Claudea Chabrola*, *Erica Rohmera*, braće *Dardenne* te oskarovaca *Giuseppa Tornatorea* i *Jana Sveraka* i drugih, kao i filmovi redatelja s drugih kontinenata, među kojima su ovogodišnji dobitnici Zlatnog medvjeda *Jose Padihla* i Srebrnog medvjeda za scenarij *Xiaoshuai Wang*, te jedan dokumentarni film – ruski »Litvinenko«.

Popratni program ovogodišnjeg festivala bit

će znatno bogatiji od prethodnih, a da bi Grad u potpunosti bio u znaku filma na Trgu Portarata bit će postavljen veliki ekran, na kojemu će se svakog dana prikazivati hrvatski i međunarodni kratki dokumentarni, igrani i animirani filmovi.

I ove će se godine od 8. do 22. srpnja održati natječaj kratkog amaterskog filma pod nazivom »640x480 max«, koji ima za cilj prikazivanje djela nastalih u trenutku inspiracije i čija kreativnost i izražajnost nadrađa namjerno skromno postavljene produkcijske okvire.

U sklopu festivala u Gradskoj knjižnici 1. i 2. srpnja održat će se filmski program

»Videodrome« u sklopu kojega će se prikazati osmoudijelni projekt »Histoire(s) du cinema« francuskog redatelja *Jeana-Luca Godarda*.

Također će se održati i tradicionalna »Mala filmska škola profesora Baltazara« u okviru koje će djeca u dobi od 7 do 12 godina od 14. do 18. srpnja sudjelovati u stvaranju kratkog animiranog filma.

Izložba Cinemania(c) održat će se u Multimedijskom centru »Luka«, a na njoj će prvi put u Hrvatskoj biti predstavljeni radovi umjetnice *Babette Mangolte* te dviju mladih hrvatskih umjetnica *Dore Katanić* i *Ane Hušman*.

Završen prvi »Tamburica-fest« u Deronjama

Pobjeda subotičke »Ravnice«

Orkestar »Ravnica« iz Subotice pobjednik je Prvog svjetskog tamburaskog festivala »Tamburica-fest«, koji je protekloga vikenda održan u Deronjama, selu u Općini Odžaci. Odluku je donio međunarodni žiri, na čelu s poznatim slovenskim estradnim umjetnikom *Ladom Leskovarom*.

Orkestar »Ravnica« osnovan je 1992. godine. Postava se vremenom mijenjala, a trenutačno djeluju u sastavu: *Miroslav Kujundžić* (bas), *Miroslav Letović* (kontra), *Mario Tikvicki* (basprim), *Josip Francisković* (basprim, vokal), *Nikola Jaramazović* (basprim) i *Branko Ivanković Radaković* (harmonika). Poznati su po brojnim nastupima, a kao najznačajniji ističu dva samostalna cjelovečernja

koncerta u Velikoj vijećnici subotičke Gradske kuće. Iza sebe imaju i jedan »neslužbeni« album.

Pobijedivši na festivalu u Deronjama subotička je grupa, osim figure tamburice, dobila nagradu od 5.000 dolara u dinarskoj protuvrijednosti. Za najboljeg primaša na festivalu proglašen je violinist novosadskog orkestra »Zorule« *Zoran Bugarski - Brica*, koji je, uz figuru tog instrumenta, primio i ček od 1.000 dolara.

Najbolju autorsku skladbu napisao je *Perica Jovanović* pod nazivom »Deronje«, a izveo je orkestar »Biće skoro propast sveta«.

Na festivalu je sudjelovalo 26 orkestara iz više zemalja. Sve novčane nagrade osigurala je Erste banka, a pokrovitelji festivala, koji bi po riječima pred-

Priznanje

»Nagrada nam mnogo znači, jer se radi o međunarodnom festivalu. Uspjeh u Deronjama omogućuje nam priznanje u okruženju. Otvara nam nove vidike i ponosni smo zbog toga«, kaže za HR Miroslav Kujundžić, član i »šef« orkestra »Ravnica«.

»Festivalu smo prišli krajnje profesionalno od same prijave, pa sve do posljednjeg trenutka, kada smo nagradu i primili. Na natječaju je kao dio nagrade najavljeno da će PGP-RTS pobjednicima osigurati snimanje i objavljivanje albuma, tako da očekujemo i to. Inače, žao mi je što nije bilo više izvođača iz Subotice da 'odnesemo' još neke nagrade. Vjerujem da je za to bilo prilike. Što se tiče naših budućih nastupa planiramo sudjelovanje na 'Dužijanci' i na Festivalu bunjevački pisma u Subotici, novi koncert u Velikoj vijećnici, kao i nekoliko nastupa u humanitarne svrhe«, kaže naš sugovornik.

sjednika Organizacijskog odbora i idejnog tvorca *Jovana Pejčića* trebao postati tradicionalan, bili

su – Vlada Srbije, Izvršno vijeće Vojvodine i Općina Odžaci.

D. B. P.

Priredba u susret Đakovačkim vezovima

»Bunjevačko kolo« na Malim vezovima

U sklopu 42. Đakovačkih vezova – Smotre folkloru Slavonije i Baranje, u Đakovu su u nedjelju 29. lipnja održani Mali vezovi, neizostavna priredba ove kulturne manifestacije kojom ona ulazi u svoj »udarni« tjedan, piše Hina. U mimohodu Malih vezova, koji je prodefilirao đakovačkim korzom, bilo je 26 folklornih skupina s više od 1.000 mališana iz cijele Đakovštine, Slavonijew te drugih krajeva Hrvatske, dok je gostujuća skupina bio podmladak Hrvatskog kulturno centra »Bunjevačko kolo« iz Subotice. Po prolasku središtem grada sudionici Malih vezova nastupili su

u velikom »vezovskom šatoru« gdje je priređen folklorni program.

Đakovački vezovi će, uz prigodnu svečanost, biti otvoreni danas (petak, 4. srpnja), scen-

skom slikom pred đakovačkom katedralom. U nedjelju, 6. srpnja, središnji je program Smotre svečani mimohod svih sudionika, a predviđa se da će ove godine u mimohodu biti oko 7.500 izvođača. Manifestacija će završiti u nedjelju (6. srpnja) navečer, tradicionalnim izborom najljepše narodne nošnje, na ljetnoj pozornici u Strossmayerovome parku.

Đakovački vezovi ove se godine održavaju pod visokim pokroviteljstvom Predsjednika Republike i supokroviteljstvom predsjednika Vlade i Hrvatskog sabora.

Pavao Pavličić, »Literarna sekcija«, Mozaik knjiga, Zagreb, 2008.

Istina o mnogim »varošima«

Ni po čemu se ne razlikujući od priča koje bi mogle biti i naše osobne, upravo zahvaljujući iznimnoj vještini pretvaranja naizgled običnog u sudbinsko i nedokučivo, ovaj nam roman otkriva istinu o mnogim »varošima«, ukazujući da bi se o značenju i te riječi itekako moglo razgovarati

Piše: Đurđica Stuhlreiter

Pokušaju li odrediti točan redni broj najnovije knjige u bogatu opusu *Pavla Pavličića*, ni budnim promatračima književnih zbivanja neće biti lako. Prateći opuse hrvatskih književnika, morat će se zamisliti kako bi nabrojili veći dio onoga što je napisao jedan od najproduktivnijih i najčitanijih suvremenih hrvatskih autora.

Pavao Pavličić je rođen 1946. u Vukovaru. Član je Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i redoviti profesor na Odsjeku za komparativnu književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Piše romane (»Večernji akt«, »Tužni bogataš«, »Devet spomenika«, »Cvijeće na vjetru«), autobiografsku prozu (»Dunav«, »Šapudl«, »Kruh i mast«, »Vodič po Vukovaru«), pripovijetke (»Dobri duh Zagreba«, »Kako preživjeti mladost«, »Skandal na simpoziju«), filmske scenarije (»Ritam zločina«, »Osuđeni«), kazališne drame (»Lopov u mraku«, »Olga i Lina«), feljtone (»Inventura«, »Leksikon uzaludnih znanja«) te znanstvene radove o književnosti.

Najnoviji roman privlači zanimljivim naslovom i promišljanjem o značenju izraza što se već pomalo izlazio od silne uporabe te dobio određenje, koje još možda može funkcionirati samo u pučkoškolskom rječniku. I sam autor u svojoj kolumni u časopisu za kulturu »Vijenac« na zanimljiv način razmišlja o poimanju toga izraza: »Tamo negdje sedamdesetih godina kružila je dosjetka kako bi u okviru Društva književnika Hrvatske – tada jedine naše udruge pisaca – trebalo osnovati literarnu sekciju. Kao i svaka dobra doskočica, i ova je imala u sebi i satirični žalac i zрно istine. Satirični žalac

sastojao se u tvrdnji da bi trebalo posebno organizirati one književnike koji ipak nekoga vruga pišu. A zрно istine ležalo je u zapažanju da se književno i literarno bitno razlikuju«.

LITERARNO I KNJIŽEVNO: Upravo tu razliku između literarnog i književnog valja imati na umu prilikom čitanja »Literarne sekcije«. Njezina je radnja, kao i radnja nekoliko Pavličićevih posljednjih djela, smještena u imaginarni gradić Varoš u kojem će burni događaji poremetiti svakidašnju idilu. U sredinu u kojoj

se živi po ustaljenim pravilima dogrmjet će rat i zgusnuti svakidašnje događaje u devet dana, koliko će trajati opsada Varoši. U kratkom vremenu prolaznost i ljudski karakteri, sudbine i životinjski nagoni, motrit će se kroz prizmu varoške gimnazije, središnjeg mjesta ratnih zbivanja. Pregovori o prekidu opsade što će se voditi u njoj, okupit će nekadašnje učenike i profesore, ali i lokalne moćnike, koji u nekim ranijim vremenima s gimnazijom nisu imali nikakve veze.

Naravno da o tim događajima najbolje mogu svjedočiti sami sudionici, žitelji Varoši, obični ljudi čije je zapise lakše staviti pod zajednički nazivnik literatura, nego li književnost. Kada se dramatični događaji završe rušenjem zgrade gimnazije, pod njezinim ruševinama ostat će oni čije se sudbine ne smije prepustiti zaboravu. Literarna sekcija, osnovana nakon ratnih zbivanja, okupit će stoga one koji će pisati svaki o jednom danu opsade Varoši. Profesorica hrvatskoga jezika, željezničar, inženjer arhitekture, medicinska sestra, urar, knjižničarka, novinarka, grafičar i student, pričat će nam tako svoje priče o onom što je bilo, jer svatko od njih zna dio priče o misterioznom rušenju gimnazijske zgrade, a tek sve priče zajedno otkrivaju tajnu.

PREPOZNAVANJE DOGAĐAJA: U svakom svjedoku zrcali se vješti pripovjedač, koji se svojski trudi iskoristiti svoje djelovanje u literarnoj sekciji. U već spomenutoj kolumni, Pavličić u nastavku razmišljanja o razlici između književnog i literarnog pojašnjava:

»Ukratko, književnim se naziva ono što ima stanovito društveno dostojanstvo, a literarnim ono što na to dostojanstvo samo pretendira. Otuda onda dolazi naziv za literarne sekcije. One su udruge amatera, dakle ljudi koji se književnošću bave iz ljubavi, a ne radi statusa ili radi zarade. Ili, još određenije: ono što članovi tih sekcija pišu potrebnije je njima samima nego komu drugome«.

I ovim romanom Pavao Pavličić potvrđuje sve ono što smo o njemu već znali. Njegov pripovjedački dar ponovno će prepoznati događaje što zaslužuju da ih se pretvori u osobne priče junaka ovog romana. Ni po čemu se ne razlikujući od priča koje bi mogle biti i naše osobne, upravo zahvaljujući iznimnoj vještini pretvaranja naizgled običnog u sudbinsko i nedokučivo, ovaj nam roman otkriva istinu o mnogim »varošima«, ukazujući da bi se o značenju i te riječi itekako moglo razgovarati. Ili čak pisati u literarnim sekcijama ili okupljalištima što se sad zovu – književne radionice, škole pisanja ili kako drukčije.

Jezični savjetnik

Spisak

Piše: Miranda Glavaš-Kul

Prije nekoliko dana mi je u ruke došao jedan *spisak* i olakšao mi ovtjedni posao. Nekada je bilo uobičajeno napraviti spisak birača, spisak učenika ili radnika, spisak po-

trebnih namirnica... Je li *spisak* riječ koja ima svoje mjesto u hrvatskom književnom jeziku?

Ova je riječ ruskoga podrijetla i u hrvatski je jezik ušla tijekom godina izjednačavanja hrvat-

skoga sa srpskim jezikom. U »Jezičnom savjetniku« Matice hrvatske iz 1971. godine navodi se njezino rusko podrijetlo, a osim toga kaže da se uobičajila (čitaj: da je nametnuta!) umjesto naših riječi: popis, imenik i iskaz. Nema podataka otkad, kako i zašto se uobičajila i potisnula naše riječi.

U »Razlikovnom rječniku hrvatskoga i srpskoga jezika« Vladimira Brodnjaka (objavljenom u Zagrebu 1992. godine) riječ spisak obilježena je brojem 2, a nalazi se na lijevoj strani, što znači da je nametnuta u vrijeme unitarizma. Umjesto nje Brodnjak nudi tri riječi: popis, imenik i lista.

Početkom devedesetih godina prošloga stoljeća, u vrijeme prvih višestranačkih izbora u Republici Hrvatskoj, počela se riječ spisak zamjenjivati riječju popis. Tako smo umjesto spiska birača po prvi put imali popis birača. Od devedesetih godina do danas riječ spisak gotovo je potpuno nestala, a nju je zamijenila riječ popis kojoj nedvojbeno treba dati prednost.

Osim riječi popis, ovisno o kontekstu, riječ spisak možemo zamijeniti riječima: imenik, iskaz ili lista.

Valja mi ovdje spomenuti i ružnu naviku psovanja koje bismo se svakako trebali riješiti. Iako se to čini posve nemogućim, trebalo bi pokušati. *Spisak* je gotovo posve nestao iz jezika, ali izričaj *sve po spisku* na žalost nije tako lako iskorijeniti. Mislim da je suvišno navoditi kako ni slučajno ovaj izričaj ne treba prevoditi u *sve po popisu*, nego treba razmisliti o podrijetlu i utjecajima pod kojima je prihvaćen. Bilo bi potpuno nepravdno reći kako su Hrvati naučili psovati od Srba, ali ipak je moguće pronaći jezične sveze i utjecaje. Ponekad je dovoljno samo potaknuti, a loše se navike, za razliku od dobrih, lako šire i teško iskorjenjuju.

Hrvatsko kulturno prosvjetno društvo »Matija Gubec« Tavankut PROGRAM XXIII. SAZIVA PRVE KOLONIJE NAIVE U TEHNICISLAME, TAVANKUT 2008.

1. dan, 11. srpnja 2008., petak

* 19,30 Otvorenje izložbe slika nastalih na XXII. sazivu Kolonije i otvorenje XXIII. saziva Kolonije Tavankut 2008.

2. dan, 12. srpnja 2008., subota

* 7-12 Izrada starinskih perlica od slame na manifestaciji »Natjecanje risara«

3. dan, 13. srpnja 2008., nedjelja

* 9-18 Rad slamarki u prostoru OŠ »Matija Gubec« – Tavankut
* 16,30 Okrugli stol

4. dan, 14. srpnja 2008., ponedjeljak

* 9-18 Rad slamarki u prostoru OŠ »Matija Gubec« – Tavankut

5. dan, 15. srpnja 2008., utorak

* 9-18 Rad slamarki u prostoru OŠ »Matija Gubec« – Tavankut

6. dan, 16. srpnja 2008., srijeda

* 9-18 Rad slamarki u prostoru OŠ »Matija Gubec« – Tavankut
* 18,00 Filmska večer

7. dan, 17. srpnja 2008., četvrtak

* 10-18 Rad slamarki na trgu ispred Gradske kuće

8. dan, 18. srpnja 2008., petak

* 11-18 Rad slamarki u prostoru OŠ »Matija Gubec« – Tavankut

* 19,00 Književna večer

* 20,00 Svečana večer

9. dan, 19. srpnja 2008., subota

* 19,30 Kulturno-glazbeni program i zatvaranje XXIII. saziva Kolonije

* Nastup HKUD-a »Dubrave« iz Aladinica (BiH), KUD-a »Ivan Goran Kovačić« iz Velike (RH) i društvo iz Istre

* Risarska večer, uvod u »Dužijancu 2008.« u Tavankutu

10. dan, 20. srpnja 2008., nedjelja

* 10,30 Svečana Sveta misa

* 20,00 Bandašicino kolo

Dana 8. kolovoza 2008. godine izložba slika nastalih na XXIII. Koloniji u vestibulu Gradske kuće, otvorenje u 18 sati.

Na blagdan svetog Ivana Krstitelja

Gerardovo u Somboru

Na blagdan svetoga Ivana Krstitelja, u utorak 24. lipnja, u karmelićanskoj crkvi u Somboru okupilo se mnoštvo vjernika i hodočasnika iz Subotice, Tavankuta, Đurđina, Bačkog Monoštora i drugih mjesta da proslave spomendan sluge Božjega oca *Gerarda Tome Stantića*. Svake godine se 24. lipnja, kada je i obljetnica smrti ovoga jedinog kandidata za sveca s ovih prostora, okupe vjernici u karmelićanskoj crkvi da bi molili za uzdignuće sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića na čast oltara, ali i da bi preporučili svoje potrebe u njegove molitve.

Svetu misu je predvodio biskup Subotičke biskupije msgr. dr. *Ivan Penzeš* s desetak svećenika ove biskupije, a propovijedao je *Goran Jovičić*, svećenik iz Subotice. On je govorio o svecima kao uzorima za život čovjeka i upozorio, koliko je moralni ljudski život ugrožen, osobito onih najmanjih i najslabijih.

»Mnogi vjernici, zavodeći se vjerskim i moralnim relativizmom, posrću te se odaju načinu života koji razara temeljne vrijednosti. Mentalitet ovoga svijeta često puta ne vjeruje u onostrani život. Zato i ne zna cijiniti život prije rođe-

nja, zalaže se za eutanaziju, a svi 'bespomoćni', stari i hendikepirani su višak, pa i u nekim našim obiteljima. Međutim, u ovom teškom vremenu za čovjeka u crkvi, Isus, koji je s nama u sve dane do svršetka svijeta, obećava blaženstvo i vječni život onima koji vjeruju«, rekao je vlč. *Goran Jovičić*.

On je u nastavku upozorio da Drugi vatikanski sabor naglašava povezanost putujuće zemaljske crkve s nebeskom crkvom, te da je naša domovina na nebesima i da se zajedništvo između nas i svetaca događa u priopćavanju

duhovnih dobara i milosti, gdje se mogu pribrojiti i mnoga uslišanja zagovorom svetaca. Potom se osvrnuo na ponizni svetački život sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića.

»Sluga Božji otac Gerard se odlučio za svetost živjeći redovnički, isposničkim načinom života i dijeleći sakramente svima bez razlike: Hrvatima, Mađarima, Nijemcima i svima koji su dolazili. On za života nije činio neka osobna čuda i nije bio stigmata kao, primjerice, sveti otac Pio, ali je na svoj način u skromnosti

i jednostavnosti živio kršćanski život.«

Prije blagoslova prior karmelićanskog samostana u Somboru o. *Bernard Vizmeg* zahvalio se ocu biskupu msgr. dr. Ivanu Penzešu što je predslavio svečanu euharistiju, koju su prikazali za oca Gerarda, za njegovo proglašenje blaženim i svetim. Zahvalio se i svim župnicima, a posebno onima koji su povelili svoje vjernike, dakonu, ministrantima i svim vjernicima.

Poslije svete mise, vjernici su sa svojim biskupom i svećenicima na grobu sluge Božjega molili da našeg kandidata za sveca uzmognu častiti na oltarima svete Crkve, te su se preporučili u njegove molitve.

Sluga Božji otac Gerard Tomo Stantić je bio jedan od utemeljitelja somborskog karmela u kojem je djelovao više od pedeset godina. Biskupski postupak za njegovo proglašenje blaženim i svetim pokrenut je 1985. godine u Subotici, a svečano završen sredinom rujna 2003. godine. Polovicom listopada iste godine dokumenti su poslani u Rim na Kongregaciju za proglašenje blaženima i svetima.

Zlatko Gorjanac

U Zemunu proslavljen Dan državnosti R. Hrvatske

Na blagdan Svetog Ivana Krstitelja, 24. lipnja, u zemunskoj župnoj crkvi proslavljen je i Dan državnosti Republike Hrvatske. Uz domaćina mons. *Jozu Dusparu*, biskupa *Đuru Gašparevića*, veliki broj svećenika, Zemunski crkveni zbor »Svete Cecelije«, predstavnike Veleposlanstva Republike Hrvatske u Beogradu i veliki broj vjernika, misa je bila veoma svečana. Predivno okićena crkva, uz veliki doprinos sestre Ozane, doprinijela je sveukupnom ugođaju. Obavijest, koja je stigla iz Vatikana, da je Srijemska biskupija počela funkcionirati kao samostalna, još je jednim razlogom zbog koga su se Zemunci s ponosom okupili na ovoj svetoj misi kako bi zahvalili Bogu na ovom daru i zamolili ga da i dalje bdije nad njima. Riječi kojima se biskup obratio župljanima u svojoj propovijedi bile su da treba vjerovati Bogu i njegovom sudu i poštovati potrebe svoga bližnjeg, ma kojoj vjeroispovijesti ili staležu pripadao. U propovijedi je također istaknuto i to da se nikada ne treba izdizati iznad drugih i da u tom smislu treba slijediti primjer svetog Ivana Krstitelja, koji je isticao da nije dostojan zvati se mesijom i da treba slijediti Isusa. Na kraju mise domaćin Jozo Duspara je pozdravio uvažene goste i sve prisutne uz nadu da će nastupiti razdoblje napretka za matičnu državu Hrvatsku, kao i za Crkvu i njene vjernike. Nakon što je zbor uz violinu otpjevao himnu »Ljepa naša«, završena je misa, a večer nastavljena uz ugodno druženje svih vjernika u crkvenom dvorištu.

D. Lukinović

Proslava blagdana bl. Marije Petković u crkvi sv. Roka u Subotici

1. – 9. srpnja. 2008.: DEVETNICA

u 17,30 sati (nedjeljom u 17)

Sveta misa i meditacija

U okviru devetnice:

6. srpnja. 2008. u 17 sati:

Misa za obitelji s malom djecom

Pozivamo na ovu misu sve obitelji s malom djecom a osobito obitelji koje su bile na blagoslovu trudnica!

Na kraju mise poseban blagoslov djece!

9. srpnja. 2008. u 17,30 sati

Blagdan bl. Marije Petković

Svečana sv. misa

Prigodna pobožnost u kapelici i iskazivanje štovanja Blaženičinim moćima!

Pozivamo bračne parove koji ne mogu imati djece, kao i trudnice koje imaju poteškoća u trudnoći. Postulatura za kanonizaciju bl. Marije Petković potvrdila je da je njezin zagovor već pomogao mnogim takvim bračnim parovima.

Također ćemo njezinom zagovoru preporučati i nerođene.

Piše:

mons. dr. Andrija Kopilović

Izdignuti se iznad svojih nesposobnosti

Budi originalan!

U ovom tjednu slavi se sveti Toma apostol. Zanimljiva osobnost i dobra tema za razmišljanje. »Apostolski kritičar«, ali ne kritizer. Vjernik, a ne agnostik. Apostol koji nam više pomaže svojom originalnošću nego mnogi drugi učenjem. Jedna od temeljnih opasnosti suvremenog čovjeka je uspoređivanje s drugima. To uspoređivanje rada depresiju, taštinu, nezadovoljstvo, pa i oholost. Kako se nositi s tim opasnostima? U prilici ovoga apostola razmišljamo zajedno.

Svatko može postati glasovit i sretan. Uvjet za to je da prihvatimo sebe i svoju situaciju, svoje zvanje i sposobnosti, svoje čežnje i radosti. Svatko ima samo svoju osobnost i ona je jedinstvena u povijesti čovječanstva, te upravo s tom sposobnošću i sposobnostima može biti velik, glasovit i sposoban.

GLASOVITOST: Glasovitost i veličina ne postižu se tako da svi moraju biti veliki pjevači i nogometaši, predsjednici država ili kraljevi naroda, ne moraju svi biti poznati generali ili veliki književnici i umjetnici. Kao što vrhunski nogometaš može biti glasovit ako igra vrhunski, tako može neki invalid biti glasovit ako sa svojim sposobnostima igra izvrsno isti nogomet. Neki general može biti glasovit zato što je izvrsno vodio neku bitku. Ali neznatni vojnik može biti još glasovitiji ako na svojoj razini po cijenu života spasi nekoliko svojih sudrugova. Ljudska sreća je da se čovjek u usporedbi sa svojim nesposobnostima čisti, brusi svoje male sposobnosti da ljudi vide napredak, dive mu se, o tome pišu i plješću. Glasovitost je izdignuti se iznad svoje nesposobnosti. Glasovitost je ostati onaj koji jest, i s onim materijalom koji je dobio napraviti najbolje. Bog daje svakom sebi njega samoga, te radeći sa svojim nesposobnostima i sposobnostima, prihvativši Božju volju o sebi i u skladu s njome, može napraviti nešto najbolje. Lako je biti dobar ljudima koji imaju dobru narav, teško je onima koji su po naravi prgavi, nervozni, nezadovoljni i sangvinici. Lako je imati petice u školi kad je Bog dao dobru pamet, ali pokušati s lošim pamćenjem dobiti trojku, dvojku ili četvorku – to je uspjeh. Daleko je veći onaj koji je dobio dvojku, a teško uči, nego onaj tko ima sve petice, a s nikakvim naporom to radi. Glasovitost nije u peticama nego u naporu kojim zadobivamo određene ocjene u životu. Nije na čovjeku da se mijenja po uzoru na druge. Loše je početi slijediti uzore sa željom biti kao oni.

Isus nije tražio od apostola da budu kao drugi. Njih dvanaest bilo je dvanaest originala. Sveti Toma je od početka do kraja bio sumnjičav, pun strahova i tjeskoba, čovjek oprezan, razborit, te je upozoravao Isusa da ne ide tamo gdje ga mogu ubiti. Upozoravao je apostole da je opasno ići tamo gdje im Židovi prijete. Znajući kako se lako vara, ne dopuštajući si da bude lakovjeran, Toma je do kraja ostao kritičan, pa i onda kada se to ticalo Isusova

Ljudska sreća je da

se čovjek u uspo-

redbi sa svojim nes-

posobnostima čisti,

brusi svoje male

sposobnosti da ljudi

vide napredak, dive

mu se, o tome pišu i

plješću. Glasovitost

je izdignuti se iznad

svoje nesposobno-

sti. Glasovitost je

ostati onaj koji jest,

i s onim materijalom

koji je dobio napravi-

ti najbolje. Bog daje

svakom sebi njega

samoga, te radeći sa

svojim nesposobno-

stima i sposobnosti-

ma, prihvativši Božju

volju o sebi i u skladu

s njome, može napra-

viti nešto najbolje.

uskrsnuća. Svi su vidjeli Isusa, govorili su Tomi da su ga doticali i s njime razgovarali, da je on doista uskrsnuo.

TOMINA NEVJERA: No, Toma je znao da postoje utvare, da čovjek može i halucinirati, da mogu velike želje apostola proizvesti vizije kojima se žele tješiti. Toma se nije dao prevariti. Zato ga je Isus počastio. On se samo zbog Tome ukazao posebno. Došao je među apostole, prišao Tomi i rekao mu neka dodirne njegove rane na rukama i na boku, a onda neka pogleda ozbiljno i sigurno – je li to Isus doista uskrsnuo ili nije? Toma je to učinio, a onda je dobio čudesno iskustvo vjere u kojem je uzviknuo: »Gospodin moj i Bog moj«. Ne samo da je vidio da je to onaj isti Isus, nego je sada prepoznao da je taj isti Isus doista gospodar neba i zemlje. Sveti Augustin kaže da nam više koristi Tomina nevjera negoli vjera apostola. Tomina kritičnost nam pomaže da shvatimo da je Isus doista uskrsnuo. Zato je Toma simpatičan svetac.

Toma nije bio agnostik niti sumnjivac, kako to obično ljudi misle. Agnostik smatra da se ništa ne može sa sigurnošću spoznati, a najmanje Bog. Sumnjivac uvijek sumnja, pa i kada pipa rukama, kada jede i pije, kada gleda svojim očima. Toma je bio samo kritičan. Kad je vidio svojim očima, čuo svojim ušima i opipao svojim rukama, tada je povjerovao. On nije tvrdio i dalje da se ne može spoznati uskrsloga Gospodina, nije rekao da ne može vjerovati ni svojim normalnim ticalima ni organima, nego je samo tražio da svestrano spozna je li to doista Isus uskrsnuo, ili su mu to samo drugi htjeli donijeti lažnu utjehu. Toma je do kraja ostao onaj koji jest. Isus nije tražio da Toma postane kao Petar i kao Ivan, koji je Isusa ljubio, niti kao neki drugi od apostola, nego da ostane Toma. Isus poštuje ljudsku osobnost. Ne mora se biti niti sveti Franjo, ni sveta Terezija, ni sveti Dominik, ni sveti Augustin, dosta je da se bude svet.

Sveti Alojzije je u svojim dvadesetim godinama spašavao i njegovao bolesne od kuge. Sam je podlegao bolesti, ali je iz njegove tjelesne smrti izrasla klica koja danas oduševljava bezbrojne mlade ljude širom Crkve i svijeta. Oduševljenje je dobro, ali samo onda kad je hranjeno trijeznošću, disciplinom, odricanjem, stalnim radom i molitvom.

Ponovno se vraćamo trajnoj tvrdnji da se rasti može od kolijevke do groba samo radom, redom i molitvom. O tom poretku vrednota trebaju voditi brigu roditelji, odgovitelji, Crkva i cijelo društvo.

Kao zaključak bih istaknuo: radi na sebi i tako »zaradi« sebe onakvim kakvim te daruje tvoja narav. Ne kritizirajmo druge, jer nemamo uvid u njihovu narav, a ni »pregled« koliko su radili na sebi. Budi svoj! Osnovno načelo, koje nas može još više povezivati, je upravo poštovanje svačije osobnosti onakvom kakvu nosimo u svojoj dorađenoj naravi. Biti radnik na sebi znači obogatiti druge.

Stare građevinarske tehnike

Ličenje vapnom

*Kad bi zidari otišli, na scenu bi stupale žene: nabavljeno vapno trebalo je »zapariti« i kuću oličiti * Sirotinja je kuće izvana i sobne zidove iznutra ličila u bijelo * U kasnijem razdoblju pojava ličilaca dovela je do nadmetanja tko će ljepše, tko šarenije*

Piše: Ivan Andrašić

Kako bi gradnja kuće odmičala, domaćin bi bio sve sretniji i zadovoljniji. Troškovi su se smanjivali, a vrijeme useljenja bližilo. Završetkom zidarskoga dijela posla, prestale bi muke domaćina s majstorima. Na scenu bi stupale žene, koje su bile zadužene za lijep izgled nove kuće. Domaćin bi »samo« morao pribaviti vapno.

Tada nije bilo u prodaji ništa od današnjih raznoraznih vrsta boja,

prodavalo se samo živo vapno, koje bi se moralo zagasiti kod kuće. Kako živo vapno razjeda i nadražuje kožu, sluznicu disajnih organa i oči, a s vodom burno reagira razvijajući temperaturu do 150 stupnjeva, moralo se strogo voditi računa o vlastitoj zaštiti, a djeci se nije dopuštao pristup »ni blizu«.

POSAO S VAPNOM: Vapno bi se parilo u dvorištu, u iskapanoj pravokutnoj jami, ili, što je bila rijetkost, ukoliko bi ga domaćin

imao, u velikom drvenom koritu. Jama ili korito napunili bi se određenom količinom živoga vapna, u koje bi se dolijevala potrebna količina vode. Vapno se na taj način postupno raspada i gasi, razvijajući navedenu temperaturu, zbog čega je neophodno neprekidno miješanje. Gašeno vapno je bijelo poput snijega. Vanjski zidovi kuće prvo bi se malterisali. Žene bi u svoje posude uzimale potrebnu količinu gašenoga vapna, pa bi, po uputama one koja bi vodila posao, dodavale određenu količinu bijeloga pijeska i vode i uz puno miješanja pripremile potrebnu smjesu za nanošenje prvoga sloja na blatom omazane zidove, koja je trebala biti dosta gusta. Smjesa se nanosila perajicama – četkama koje su izrađivali tadašnji majstori četkari od svinjske dlake, a koje su imale drške duge i do dva metra. Već nakon sušenja toga prvoga sloja zidovi su dobijali sivkasto bijelu boju, a zrnca umiješanoga pijeska povezivala bi blato i vapno i popunjavala bi svaku pukotinu nastalu sušenjem blata. Ukoliko bi po ocjeni žene koja bi vodila posao bilo potrebno, što je bila rijetkost, proces malterisanja bi

se ponavljao. Čim bi zid povukao, odnosno, čim bi se malter osušio, žene bi pristupile krečanju.

KREČANJE: Za krečanje bi se samo čistom vodom razrijedilo gašeno vapno i to za prvi sloj gušće, za drugi sloj rjeđe. Perajice bi se dobro oprale od malterisanja, kako se u dlakama ne bi zadržalo niti zrnca pijeska. Prvi, gusti sloj nanosio bi se uz puno trljanja polukružnim pokretima. Iskusiye žene bile su sigurne u svoj posao, mlađe bi uvijek bile u strahu da iza njihovih perajica ne ostanu švabe, odnosno paralelne crte na zidu. To se dešavalo u dva slučaja – ili je krivica bila do perajice slabije kvalitete, ili nije napravljena smjesa odgovarajuće gustine. Kako su vanjski zidovi bili ravni, velikih površina, bilo je poželjno da u krečanju sudjeluje više žena. Nije se smjelo dopustiti potpuno neravnomjerno sušenje okrečane površine. Nakon sušenja nanosio bi se drugi, završni sloj, a posljednji, završni dio posla, potkrečavanje, obično bi bio rezerviran za djevojke. Prigodom krečenja, donji dio zida ne bi se oličio do samog tla, kako se za perajicu ne bi nahvatala zemlja i tako upropastila sav trud. Potkrečavalo bi se perajicom kratke drške, tako što bi djevojka prvo popravila rubne dijelove zida, a onda bi i po tlu, odnosno zemlji, uz zid vapnom smjesom povlačila crtu širine perajice. Ukoliko je djevojka bila lagane ruke ova crta izgledala bi kao da je po cijeloj duljini povučena jednim potezom. Tako okrečane i uređene kuće bljesnule bi u svoj ljepoti svoje djevičanske bjeline, na ponos i diku svojih gazda i gazdarica. ■

Temeljem članka 14. Zakona o procjeni utjecaja na okoliš (»Službeni glasnik RS« broj 135/04), Općinska uprava, Služba za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu okoliša, Subotica, Trg slobode br. 1.

OBAVJEŠTAVA

Da je podnesen Zahtjev za određivanjem obujma i sadržaja studije o procjeni utjecaja na okoliš od strane nositelja projekta, »VIP Mobile« d.o.o. - Novi Beograd, Omladinskih brigada br. 21, za projekt »Radio-bazna postaja 'SU Subotica Mihajla Radnića' – NS2083«, koji se planira na katastarskoj čestici br. 7233 K.O. Donji Grad, općine Subotica.

Uvid u podatke i dokumentaciju iz Zahtjeva za određivanjem obujma i sadržaja studije o procjeni utjecaja na okoliš za projekt »Radio-bazna postaja 'SU Subotica Mihajla Radnića' – NS2083« može se izvršiti u prostorijama Službe za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu okoliša, II. kat Stare gradske kuće – ured 226, u razdoblju od 27. 6. 2008. do 11. 7. 2008., u vremenu od 10 do 12 sati.

Temeljem članka 20. Zakona o procjeni utjecaja na okoliš (»Službeni glasnik RS« broj 135/04) Općinska uprava, Služba za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu okoliša, Subotica – Trg slobode br. 1.

OBAVJEŠTAVA

Da je podnesen Zahtjev za davanjem suglasnosti na Studiju o procjeni utjecaja na okoliš za Projekt »Mješaona stočne hrane sa pratećim objektima« u ulici Maršala Tita, čestica broj 4550/2, k. o. Čantavir.

Uvid u podatke obavijesti i dokumentaciju iz zahtjeva »Mješaona stočne hrane s pratećim objektima«, može se izvršiti u prostorijama Službe za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu okoliša, II. kat Stare gradske kuće – ured 226, u razdoblju od 4. 7. 2007. do 24. 7. 2008., u vremenu od 10 do 12 sati.

Molimo Vas da u roku **20 dana od dana oglašavanja, dostavite mišljenje o zahtjevu** za davanje suglasnosti na Studiju o procjeni utjecaja predmetnoga projekta na okoliš, ovom mjerodavnom tijelu.

Javna rasprava i prezentacija studije o procjeni utjecaja na okoliš PROJEKTA »Mješaona stočne hrane sa pratećim objektima«, bit će održana 25. 7. 2008. u 12 sati, u prostorijama Stare gradske kuće, II. kat – ured 226.

Na prezentaciju i javnu raspravu o predmetnoj studiji bit će pozvani nositelj projekta i izrađivač studije.

Nesanica – insomnija

Piše: dr. Marija Mandić

Ljudi nakon djetinjstva, što se sna tiče, funkcioniraju po jednom određenom prirodnom ciklusu, koji se ponavlja otprilike svaka 24 sata. Tijekom tog dnevnog ciklusa poznatog kao **cikladijalni ritam** većina odraslih spava, ili bi bar trebali spavati, između 6 i 8 sati, obično noću i bez prekida. Neko-liko noći lošeg sna, kratkog spavanja ili nespavanja uopće, svakako nam neće škoditi, ali duža nesanica može imati ozbiljne posljedice. Nesanica ili insomnija svrstana je u grupu neuroloških bolesti i u Desetoj međunarodnoj klasifikaciji bolesti ima svoje posebno mjesto i posebnu šifru. I ovo, između ostalog, znači da se nesanica, posebno ako duže traje, ne smije shvatiti olako te je neophodno pravovremeno zatražiti liječničku pomoć. Nesanica je zato i jedan od zdravstvenih problema na koji se ljudi najčešće žale. Bar jedna od triju osoba »sretne« se s nesanicom tijekom jedne godine, i to žene dva puta češće od muškaraca. Stariji svakako imaju veće probleme sa spavanjem, te se često u tom dobnom uzrastu nesanica smatra uobičajenom ili čak i normalnom.

Prolazna nesanica veže se uz privremenu smetnju u nečijem uobičajenom rasporedu spavanja. Obično traje više od nekoliko noći, a može biti izazvana putovanjem ili promjenom mjesta boravka.

Kratkotrajna nesanica najčešće je popratna pojava zabrinutosti ili stresa, traje dva ili tri tjedna i najčešće nestaje kada se stvarni uzrok njenog nastanka riješi. **Kronična nesanica** je složeniji poremećaj s mogućim teškim posljedicama,

uključujući čak i razne imunološke poremećaje.

Uzroci nesanice su svakako raznorodni. Između ostalog, mogu je izazvati – fizička bolest, način života ispunjen stresom, prekomjerno trošenje kofeina ili, pak, kronična bol. Također, nesanica može biti posljedica loših navika spavanja kao što je drijemanje tijekom dana, koje je najčešće kod starijih osoba, te kasnim odlaskom na spavanje, što je pak odlika mlade populacije. Depresija je jedan od najčešćih uzroka nesanice, dok ljudi koji pate od drugih psihijatrijskih poremećaja (shizofrenija...) također mogu loše spavati. I neke tjelesne bolesti utiču na san, posebno poremećaji rada srca, pluća, bubrega, jetra, gušterače i probavnog sustava. Drugi važni tjelesni izroci uključuju žgaravicu, kroničnu bol i poremećaje dišnih putova, kao što je napadaj bronhitisa ili, pak, hrcanje. Nesanica obično prati menopauzu, kada san prekidaju navale vrućine ili noćno znojenje, dok se dijabetičari najčešće bude zbog prevelikog pada šećera u krvi tijekom noći.

Pokraj navedenog i navike i način života mogu doprinijeti ometanju sna. Tako prekomjerno sjedenje i neuredan život, kao i prekomjerno uzimanje kofeina i drugih stimulansa ili alkohola predstavljaju najčešće uzrok nesanice mladog radnog stanovništva.

Skupina uzroka poznata pod imenom poremećaji cirkadijalnog ritma spavanja uključuje poremećaj izazvan letom zrakoplovom i vremenskom razlikom i poremećaj u snu izazvan radom u smjenama. Uticaji okruženja, kao što su – buka, svjetlo i ustajali zrak mogu izazvati nesanicu ili sma-

njiti kvalitetu sna, čak i onda kada spavate.

O trajnoj i teško podnošljivoj nesanici treba svakako porazgovarati s liječnikom, kako bi se, prije svega, isključila neka druga bolest koja izaziva nesanicu ili da bi se iskušao neki prikladan lijek za nesanicu, čiji uzrok ne može biti otkriven. Svakako, prije svega potrebno je pridržavati se određenog načina života i par savjeta za dobro spavanje i time spriječiti teže oblike ove bolesti.

SAVJETI ZA DOBRO SPAVANJE NOĆU

- Idite u krevet samo kada ste pospani
- Ustanite otprilike u isto vrijeme svako jutro bez obzira na to kada idete spavati
- Koristite metode opuštanja prije spavanja: iskušajte toplu kupku s Epsomovom soli (soli magnezijevog sulfata), odličnog sredstva za opuštanje mišića
- Pojedite nešto lagano – šnit u dvopeka ili jabuku – ili čitajte deset minuta prije nego što ugase svjetlo
- Držite se redovitog rasporeda tjelovježbe. Ako je moguće, vjež-

bajte u vrijeme koje će vam pomoći da kasnije najbolje spavate

- Izbjegavajte alkohol i kofein nekoliko sati prije odlaska na spavanje. Prisjetite se da kofeina nema samo u kavi već i u čokoladi, čaju i mnogim bezalkoholnim pićima i lijekovima koji se mogu kupiti bez liječničkog recepta

- Što se tiče djece, izbjegavajte prekomjerno podsticanje aktivnosti poput glasnih igara ili uzbudljivih TV-emisija neposredno prije odlaska u krevet

Ako vam je spavaća soba prebučna ili presvjetla, učinite sve što možete kako biste stvorili tihi i tamnu sredinu s prikladnim zračenjem i vlažnošću. Čepovi za uši i pokrivala za oči pomoći će kod različitih smetnji. Pokušajte ne biti strogi u vezi s tim kad i koliko spavate. Briga o kvaliteti spavanja može vam samo otežati mogućnost da zaspate. Ako više volite kratko odspavati tijekom dana i spavati manje noću, učinite tako. Sveukupna količina sna koju dobijete u vremenskom razdoblju od 24 sata važnija je od vašeg dnevnog rasporeda spavanja, ali je isto tako bitno i naglasiti da sat vremena kvalitetnog sna prije ponoći donosi odmora i osvježanja kao i dva sata sna poslije ponoći. Ovo je posebno problem kod mladih, koji nakon dugih izlazaka imaju malo kvalitetnog poslijeponoćnog sna te tako povećavaju šanse obolijevanja od ove, ali i od drugih raznorodnih bolesti.

Poštovani čitatelji,

U želji unapređivanja medicinske strane u našem tjedniku, možete slati svoja pitanja na koja će odgovarati naši liječnici-suradnici.

Pisma možete slati poštom na adresu redakcije ili mailom na:

hrvatskarijec@tippnet.rs

OČNA KUĆA

optika i ordinacija
na jednom mjestu

551-045

Subotica
Maksima Gorkog 20
KOD GLAVNE POŠTE

Ferije učenika hrvatskog odjela

Pozdrav sa zlatnog otoka

Jedan dio školaraca, točnije II. h odjel OŠ »Matko Vuković« iz Subotice, započeo je svoje ljetne ferije u Hrvatskoj na otoku Krku. Ljetovanje su organizirali roditelji *Mičo* i *Tanja Skenderović*, učiteljica *Ana Čavrgov*, a sve uz svesrdnu pomoć i gostoprimstvo domaćina – braće karmelićana čiji je prior *Petar Janjić*.

Primili su djecu i roditelje u svom samostanu nadomak zidina starog i prelijepog grada Krka. Prilika je to bila da se djeca upoznaju i s ovim kršćanskim redom.

Karmelićani svoje korijene imaju u Svetoj Zemlji, gdje su se nastanili u XII. stoljeću na gori Karmelu. Poslije progona krajem XIII. stoljeća dolaze u Europu, gdje ih je papa Inocent IV. uvrstio među prosjačke redove zajedno s franjevcima i dominikancima. A Hrvatska karmelska provincija sv. oca Josipa izrasla je iz karmelskog samostana utemeljenog 1905. u Somboru, u kojem je od samog početka živio, djelovao i umro na glasu svetosti o. *Gerard Tomo Stantić*.

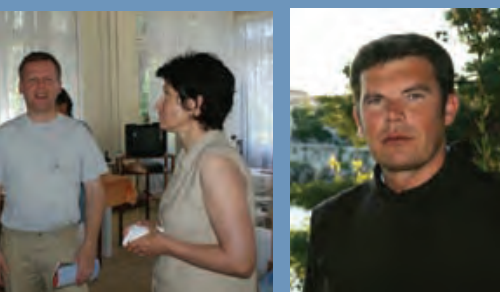
Osim boravka na sunčanim plažama otoka Krka, djeca su posjetila i Bašku, točnije crkvicu sv. Lucije u kojoj je pronađena čuvena Bašćanska ploča pisana glagoljicom, na kojoj se prvi put spominju Hrvati i kralj *Zvonimir*. Prošetali su i najužom vrbničkom ulicom za koju se misli da je najuža na svijetu.

Na zajedničkim misama domaćini su uočili pozornost i dobar odgovor djece, koja nikad neće zaboraviti ovih desetak dana provedenih na Krku.

R. Žigmanov

4. srpnja 2008.

Dodatna potpora iz Zagreba

Ljetovanje u Selcu u potpunosti besplatno

Ljetovanje u Selcu, koje organizira Hrvatsko nacionalno vijeće a namijenjeno je djeci koja pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku, bit će u potpunosti besplatno, kaže predsjednica Izvršnog odbora HNV-a *Slavica Peić*. Kako dodaje, rezultat je to nedavnih dogovora s Poglavarstvom grada Zagreba, koje je odobrilo dodatna novčana sredstva za troškove smještaja djece, pa ukupna pomoć glavnoga grada Hrvatske sada iznosi 107.500 kuna.

Slavica Peić ističe i pomoć uprave Crvenog križa Hrvatske, u objektu u Selcu, koje je za ovdašnje učenike osiguralo povoljnije cijene smještaja. »Mislim da će ove godine za djecu biti osigurani još bolji uvjeti smještaja, kao i veći broj animatora koji će raditi s njima«, najavljuje *Slavica Peić*. Troškove autobusnog prijevoza snosit će Hrvatsko nacionalno vijeće.

Na ljetovanje u Selce, koje će trajati od 10. do 17. kolovoza, poći će 104 djeteta u pratnji 8 vodičitelja. Podsjetimo, boravak na Hrvatskom primorju za djecu iz hrvatskih odjela HNV organizira u posljednjih nekoliko godina.

D. B. P.

Prigodni darovi Matice hrvatske

Knjige za najbolje učenike hrvatskih odjela

Matica hrvatska – ogranak Subotica prošlog je četvrtka, 26. lipnja, organizirala uručenje knjiga najboljim učenicima koji nastavu pohađaju na hrvatskom jeziku. Nagrađeni su dobili po jednu knjigu iz Matičine edicije »Stoljeća hrvatske književnosti«, a koje su dar središnjice Matice hrvatske iz Zagreba. Na prigodnoj svečanosti u Osnovnoj školi »Ivan Milutinović« knjige je učenicima uručila generalna konzulica Republike Hrvatske u Subotici *Ljerka Alajbeg*.

Nagrađeno je ukupno 12 učenika iz pet osnovnih škola u Općini Subotica u kojima se izvodi nastava na hrvatskom jeziku. »Svaki učenik je dobio po jednu knjigu, a ostatak knjiga darovan je školskim knjižnicama. Riječ je o knjigama velikana hrvatske književnosti. Učenike koji su nagrađeni određivala je svaka škola pojedinačno«, kaže *Stipan Stantić*, predsjednik Matice hrvatske Subotica.

Iz OŠ »Ivan Milutinović« nagrađeni su: *Patricija Merković* (4. razred), *Sara Dulić* (4. razred), *Marin Piuković* (5. razred) i *Petar Huska* (1. razred); iz OŠ »Matko Vuković«: *Ivan Kovač* i *Luka Bačić* (6. razred); iz OŠ »Matija Gubec« Tavankut: *Natalija Stantić* (2. razred), *Martina Stantić* (4. razred) i *Martina Crnković* (6. razred); iz OŠ »Vladimir Nazor« iz Đurđina: *Ana Dulić* (3. razred) i *Vedran Majlat* (6. razred); iz OŠ »Sveti Sava«: *Nataša Kujundžić* (4. razred).

Najmlađi među nagrađenima bio je učenik prvog razreda *Petar Huska*, koji je dobio knjigu *Ksavera Đalskog* »U noći«. »Jako se radujem. Čitat ću je kasnije, kad malo porastem. Imam već jednu knjigu koju sam dobio prije, tako da ih čuvam za vlastitu knjižnicu u budućnosti«, kaže *Petar Huska*, najstariji od petero djece u njegovoj obitelji.

Ni *Vedran Majlat* iz Đurđina, koji je školsku godinu završio sa svim peticama u svjedodžbi, nije krio svoje zadovoljstvo nagradom. »Kada su mi rekli da ću dobiti nagradu nisam znao što će to biti, pa sam bio vrlo uzbuđen. Dobio sam knjigu »Izbor iz djela« *Nikole Šopa*. Knjigu planiram pročitati tijekom ljeta«, kaže *Vedran*.

Jedna od nagrađenih učenica je i *Patricija Merković*, koja je svojedobno bila učenik generacije u nižim razredima u područnoj školi OŠ »Ivan Milutinović« u Maloj Bosni. »Dobila sam knjigu pjesama »Usmene lirske pjesme«. Jako mi se sviđa, jer ima puno lijepih stihova - a što mi je korisno, jer se od prvog razreda bavim recitiranjem i sudjelujem na smotrama. Nadam se da ću iz ove knjige recitirati koju pjesmu«, kaže nam *Patricija*.

Sestre *Natalija* i *Martina Stantić* iz Tavankuta također su se našle među nagrađenima, što i ne čudi budući da su obje skroz odlične učenice. Starija *Martina* kaže kako će joj nagrada biti motiv da i dalje nastavi s dobrim rezultatima u školi. »Jedan od omiljenih predmeta mi je hrvatski jezik. Planiram uskoro početi čitati ovu knjigu, koja se zove »U registraturi«, a napisao ju je *Ante Kovačić*«, kaže nam ova učenica.

Osim nagrađenih učenika, uručanju knjiga nazočni su bili i njihovi roditelji, te predstavnici škola koje učenici pohađaju.

D. B. P.

Uređuje: Dražen Prčić

Sjeverni pol

Globalno zatopljenje sve više uzima maha. Ovoga ljeta, po prvi puta u ljudskoj povijesti, Sjeverni pol bi mogao biti bez leda. Nevjerojatno, ali zastrašujuće istinito. Debeli led nastao tijekom

prijašnjih sezona postupno se otopio, a lagana ledena pokorica nastala tijekom protekle zime mogla bi se otopiti uslijed nadolazećih visokih temperatura. Satelitska mjerenja upozoravaju kako je sve manje arktičkog leda, a da se njegov ubrzani nestanak sve više nazire.

Papiga

Govorila, brbljava papiga iz jednog malog švedskog gradića, osuđena je na kaznu kućnog pritvora zbog svoga osebujnog jezika. Prema prijavi nezadovoljnih susjeda, »pernata napast« kontinuirano proizvodi buku ponavljanjem svog rječničkog repertoara, a gradski oci odlučili su joj »stati na rep«. Veći dio dana mora biti unutra, gdje joj je mnogo manja šansa za stvaranje velike buke.

Doručak

Jedan 105-ogodišnji Britanac već 91 godinu doručkuje isti prvi dnevni objed. Svako jutro pojede četiri komadića pržene slanine, dva jaja, kobasicu, gljive, rajčicu, puding, tost, a za kraj i zobene pahuljice. Ovog rituala se pridržava još od svoje 13. godine i nema ga namjeru nikada promijeniti. A zašto bi?

Mars

Znanstvenici su konačno suglasni u stanovištu kako je na planetu Marsu život ipak moguć. Zahvaljujući najnovijim saznanjima dobivenim izravno s terena, u tlu »crvenog planeta« nema ničega što bi onemogućavalo razvoj života. Tlo na Marsu je tlo kakvo imamo i na Zemlji. Također je potvrđeno kako je voda u tekućem stanju zasigurno postojala na ovom planetu, koji postaje sve interesantniji za razmatranja o potencijalnom budućem koloniziranju ljudske vrste.

Traktor

Iako je vrijeme žetvenih radova njemački glumac Landolf Scherzer traktorom neće na njivu, već na svojevrsno proputovanju južne i istočne Europe. U planu je prolazak kroz Srbiju, Hrvatsku, Mađarsku, Rumunjsku, Moldaviju i još nekoliko zemalja ove regije, a sve u namjeri što bolje i vjernije pripreme za novu filmsku ulogu. Vožnja bi trebala trajati barem tri mjeseca u duljini od 5000 kilometara, uz pretpostavku da traktor izdrži planiranu rutu.

Zrakoplov

Profesionalni slagači kockica u danskom parku Legoland sastavili su najveći zrakoplov od njihovog najpoznatijeg proizvoda za igru djece i odraslih. U omjeru 1:25 napravili su repliku putničkog zrakoplova A380 koji je dug 2,9 metara, širok 3,2 m i visok 1 m. Uporabljeno je 100 kg lego kocki, odnosno 75.000 komada, a rad na ovoj rekordnoj konstrukciji trajao je 600 radnih sati.

Kako se obući

Ljetni dress code

Na visokim temperaturama ponekad je teško ispoštovati ustaljeni način odijevanja

Piše: Dražen Prčić

Što obući za posao, kada je već u ranim jutarnjim satima živa u termometru gotovo dosegnula 30 stupnjeva, a prema najavama, tijekom ostatka dana moglo bi biti još i više. Stigao je srpanj, prvi u paru dva najtoplija godišnja mjeseca i vrijeme tzv. »pasjih vrućina«. Ali, psima je bar lako. Ne moraju nositi nikakvu garderobu.

LJETNO ODIJEVANJE: U startu, glede analitičkog poimanja ovoga problema, postoji određena doza očevidne diskriminacije između spolova, ali u korist ženskoga roda. Jer, žene mogu obući mikroodjevne predmete u obliku prekratkih suknji ili haljina i pri tom biti uvijek prikladno obučene. Još malo visokih potpetica, na bosc noge naravno, lagana bluza ili košulja (često od prozirnog materijala) i sve je u najboljem redu. A muški rod...

Ovisno o mjesto zaposlenja i zahtjevanom, uobičajeno prihvatljivom načinu odijevanja (dress code), postoje i zahtijevani dijelovi odjeće bez koje »nema razgovora«. Javni službenici, uposlenici u državnim ili privatnim službama, primjerice, jednostavno moraju biti »utegnuti« (kravata je često obvezatna) i na 40 stupnjeva Celzija. Duge tamne hlače, cipele (čarape), a ponekad i kompletno odijelo, također. Takav im je posao. No, srećom, u navedenim ustanovama, tj. službenim prostorijama u kojima se odvija radno vrijeme, postoje rashladni sustavi ili pojedinačni uređaji (klima) i unutarnja temperatura zna biti znatno ugodnija u odnosu na vanjsku. Ali do radnog mjesta treba i stići. Pješice ili nekim prijevoznim sredstvom i pritom se, ne rijetko, solidno oznojiti na toplini užarenog ljetnog sunca. A onda mokr ući u rashlađeni prostor.

Na drugoj strani, ne zahtijevaju sve profesije stroge dress codove i toleriraju se i slobodniji načini odijevanja, ali i oni često puta znaju biti nesnošljivi na izrazito visokim temperaturama. Jer, na toplini, ljudi se jednako znoje i u trapericama ili raskopčanim košuljama dugih ili kratkih rukava.

Posebice, ukoliko tvrtke u kojima rade nemaju klima-uređaje i loše su prozračene. Također, i osobe koje radnu djelatnost obavljaju u slobodnijem izboru odijevanja jednako moraju prevaliti distancu od kuće do posla, što jednako podrazumijeva pojavu neugodnog znojenja i »mokrih leđa«.

ALTERNATIVA: Iako je opće poznato kako na velikoj toplini »mozak slabije radi«, osobe koje imaju problema glede odijevanja u ljetnom razdoblju, ukoliko žele sebi pomoći i izbjeći prateće neugodnosti, jednostavno moraju nešto učiniti. Jedna od potencijalnih mogućnosti je presvlačenje po dolasku na radno mjesto (put od kuće do posla i natrag prelazi se u drugoj odjevnoj kombinaciji, pretežito laganije i ljetu prilagođenije forme). U razvijenijim tvrtkama postoji mogućnost i tuširanja u prostoru za radno osoblje, ali je na našim prostorima sve to još u fazi utopije i scena iz američkih filmova. Na posao se može doći i unaprijed rashlađenim automobilom (osobnim, koleginim ili kolegicnim ili taxi prijevozom), što u velikoj mjeri umanjuje mogućnost od pretjeranog znojenja, ali je ono uvijek, čini se, neizbježno u određenoj mjeri. Plus, ukoliko idete taxijem to spada u dodatni trošak.

SAVJET: Nažalost, glede ove problematike i nema neke velike mudrosti i prevelikih savjeta. U pitanju je čisto individualna stvar. Navedena alternativa može poslužiti, a i ne mora. Sve ovisi o vrsti radnog mjesta i posla koji se na njemu obavlja. Negdje postoje strogi dress codovi, negdje su oni nešto ublaženi (ovisi o godišnjem dobu), a postoje i takva radna mjesta u kojima apsolutno ne postoje. Možda je ipak najbolji savjet kako treba što više izbjegavati izravni kontakt sa suncem (hladovina) tijekom prelazanja distance od kuće do radnog mjesta, a, ukoliko se može, uvijek treba imati (uz sebe ili na poslu) i neki rezervni komad odjeće (majica ili košulja), koji se može presvući u slučaju krajnje nužde. A glede znoja, tu su uvijek dezodoransi.

Ljetni materijali

U borbi protiv prekomjerne vanjske topline možete se obraniti i nošenjem odjeće napravljene od prirodnih vlakana (pamuk, lan), jer je prozračna i znatno ugodnija za nošenje. Izbjegavajte sintetičke materijale, jer ćete se u njima znojiti puno više...

Uređuje: Dražen Prčić

Kapetan ostaje

Niko Kovač i dalje u reprezentaciji

Unatoč najavama kako će Euro 2008 biti njegov definitivni oproštaj od reprezentativnog dresa, kapetan nogometne reprezentacije Niko Kovač odlučio je odložiti svoju odluku i staviti se na raspolaganje izborniku Biliću i za predstojeće susrete kvalifikacija za SP u Južnoj Africi.

Wimbledon

Ančić u četvrtini, Čilić u osmini finala

Zahvaljujući odličnim igrama Maria Ančića i Marina Čilića hrvatski tenis uspio je »ostati« u drugom tjednu najprestižnijeg Grand Slam turnira. Što za ovogodišnje izdanje Wimbledona nije uopće mala stvar,

s obzirom kako su u prvom tjednu natjecanje završili, primjerice, Ana Ivanović (broj jedan ženskog tenisa) ili Novak Đoković (broj 3 muškog), te Marija Šarapova (2) ili Nikolaj Davidenko (4). »Super« Mario je načinio svojevrstan sportski podvig pobjedom u osmini finala nad Španjolcem Verdascem, nakon što je gubio 2-0 u setovima i na koncu slavio s 13-11 u petom setu.

Intertoto

Rijeka ispala

Nogometaši Rijeke, jedinog hrvatskog predstavnika u Intertoto natjecanju, završili su nastup već u prvom kolu ispadanjem od makedonskog predstavnika Renove. Nakon 0-0 u prvom susretu na domaćem tere-

nu, gostujući poraz 0-2 označio je kraj europskog »izleta« i fokusiranje na nastavak priprema pred novu sezonu u HNL.

Rukomet

Pripreme za Ol

Hrvatska rukometna reprezentacija vrijedno se priprema u Delnicama za odlazak na Olimpijadu u Pekingu. Branitelji zlata prvi nastup

na olimpijskom turniru imat će protiv Španjolske, a zatim slijede susreti protiv: Brazila, Francuske, Poljske i Kine.

Završen Euro 2008

Španjolska prvak

Finalnim susretom u Beču, 29. lipnja, završeno je 13. nogometno prvenstvo Europe, a pokal namijenjen najboljoj momčadi posve zaslužen se našao u rukama Iker Casillasa, kapetana španjolske reprezentacije. Nakon duge 44 godine, bili su prvaci 1964. godine, »crvena furija« ponovno je na europskom tronu. Bili su najbolji tijekom cijeloga »Eura«, pobijedili Rusiju (dva puta, 4-1, 3-0), Švedsku (2-1), Grčku (2-1) i velikog rivala Italiju (jedina pobjeda nakon izvođenja jedanaesteraca, 0-0) i, na koncu, u finalnom duelu najboljih i Njemačku (1-0), trostrukog europskog prvaka. Svojim igrama i nadasve pobjedama, prikazali su jedan novi i lijepi nogomet, koji obiluje discipliniranom postavkom u svim linijama momčadi, brzinom prijenosa lopte i efektom realizacijom. Izabranici Luisa Aragonesa postigli su 12 pogodaka, a posljednji Torresov odveo ih je na krov Europe. Gdje im je, po svim zaslugama, trenutačno i mjesto.

HRVATSKA POST FESTUM: O nastupu hrvatske nogometne reprezentacije sve je već napisano, elaborirano i komentirano. Ostaje žal za propuštenom prilikom, ali i jednoglasan komentar o dojmljivom nastupu (ispadanje bez poraza u regularnom dijelu) i potvrdi kvalitete momčadi, koju je selektirao Slaven Bilić. Izbor Luke Modrića među 10 najvećih zvijezda »Eura« i naslov najboljeg mladog igrača (francuski L'Équipe), također je veliko priznanje hrvatskom nogometu i potvrda, kako za budućnost ne treba brinuti. Kvalifikacije za SP u Južnoj Africi 2010. godine počinju već na jesen, a vraća se i Eduardo da Silva.

Martin Sudarević, tenisač

Tenis u Heidelbergu

Desetak dana upoznavanja nove sredine u spoju tenisa i druženja s vršnjacima iz Njemačke

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Tijekom lipnja mladi subotički tenisač **Martin Sudarević** (1994.), skupa s nekoliko momčadskih suigrača, boravio je desetak dana u Heidelbergu igrajući i družeći se sa sportskim rivalima iz Njemačke. Svoje dojmove i impresije o prvom inozemnom nastupu ispričao nam je u kraćem razgovoru.

Koliko dugo treniraš tenis i kako je uopće došlo do realizacije puta za Njemačku?

Već gotovo tri i pol godine redovito treniram tenis u TK »Kutens«, čiji je vlasnik **Aleksandar Kukaras**, glasoviti teniski stručnjak koji živi i radi u Njemačkoj, i na njegovu inicijativu je organizirano gostovanje nekoliko mladih igrača iz kluba. Boravak u Njemačkoj zamišljen je kao upoznavanje nove sredine u spoju tenisa i druženja s vršnjacima iz tamošnjeg kluba.

Kako je izgledao jedan teniski dan u Heidelbergu?

Tenis je bio na prvom mjestu, pa smo i prije podne i popodne na terenima provodili između 2-3 sata, trenirajući i igrajući natjecateljske i prijateljske mečeve protiv domaćih igrača, koji su sličnog dobnog uzrasta.

U kakvom ste natjecanju sudjelovali?

To je specifično momčadsko natjecanje, slično sustavu Davis čupa, u kojemu momčad broji četiri igrača (maksimalno dva stranca, što smo u ovom slučaju bili mi) i koje se igra tijekom pet ljetnih tjedana. Zbog dužine našega boravka u Njemačkoj, bili smo u prilici odigrati samo dva kola.

Kakav si rezultat imao u nastupima za svoju momčad?

Zabilježio sam dvije pobjede u dva nastupa u singlu, dok sam u

konkurenciji parova imao polovičan uspjeh. Jednu pobjedu i jedan poraz.

Ipak, uz tenis i prve internacionalne pobjede na terenu, zabilježio si jamačno i brojna nova poznanstva i prijateljstva. Kako ste komunicirali s novim drugovima iz Njemačke?

Tijekom vremena provedenog u Heidelbergu zbilja sam imao priliku upoznati mnogo novih sport-

skih prijatelja s kojima sam se sporazumijevao na engleskom jeziku. Sport je najbolji »most« i problema s komunikacijom nije bilo.

Kakvi su tvoji dojmovi o Heidelbergu, glasovitom gradu iz njemačke povijesti?

Heidelberg je zbilja lijep grad u kojemu dominiraju brojne građevine iz prošlosti, a naročito me se dojmila glavna gradska ulica – korzo, kojim smo se najviše šetali tijekom posjeta gradu. Zbog teniskih obveza za desetak dana, koliko smo tamo boravili, uspjeli smo tri puta ići do grada, ali i to je bilo dovoljno za upoznavanje s njegovim ljepotama.

Sada, kad su se sve impresije sumirale, što za tebe znači iskustvo teniskog boravka u Njemačkoj?

Mislim kako cijeli boravak u Heidelbergu predstavlja zbilja mnogo, ne samo za moje buduće bavljenje tenisom, već i za upotpunjavanje životnog iskustva. Imao

sam priliku upoznati se s posve drugačijom kulturom i načinom življenja, susretati se s vršnjacima na teniskom terenu i izvan njega, i provesti lijepih desetak dana u posve drugačijoj sredini.

Hoće li sve navedeno utjecati i na boljitak teniskog napredovanja?

Vjerujem da hoće, jer inozemno iskustvo je velika prednost koju smo zahvaljujući ovom gostovanju svi stekli. Pozitivan utjecaj trebao bi se odraziti i na bolji rad na treninzima i turnirskim nastupima tijekom predstojeće ljetne sezone.

Kakvi su daljnji igrački planovi?

I dalje ću trenirati 3-4 puta tjedno pod stručnim nadzorom svoga trenera **Gabora Klonke**, a tijekom kolovoza slijedi niz turnira u: Zrenjaninu, Subotici, Kikindi, Somboru i na Paliću, na kojima ću nastojati ostvariti što bolji rezultat i pokazati svoju igračku vrijednost.

Zrakoplov

U Njemačku smo putovali zrakoplovom i to je bilo moje prvo putovanje na putničkim, komercijalnim letovima. Ali nije bilo straha, jer sam se već prije, skupa s ocem, vozio u manjim, sportskim zrakoplovima.

KRIŽALJKA

www.kviskoteka.hr

	ZNANOST O PUTANJIMA NA PROJEKCIJA	OVAKO	DUEL TEKUCINE	SUMFOR	★	NEBESKI SVOD	KONJI U NARODNIM PLESNAMA	SOVI	TONA	ARLAN ODMILA	ZARUP	ANTIČKA PUČKA DRAMSKA MIMOVI ZAGRA	VINSKA TOČKA
SPORT VEDRANA ANJARA					NASTALA KUL NAVIRTI								
TENISAČI ČA KLUBNI KOVA				2-3 REAGIV				NAKNADA ZA KOPI- TANJE STANJE (ANOZ)	RATOMIR ODMILA VRSTA MIMOVI (MNOZ)				
"UTRA"		PROTIVA KLANAC J OČKOVI BITKAO											
IGOR TUDOR			POK SUKAR MUNIC STO PLOVILOM			TANJA ENGLISKI POZDRAV (OK)				TUREKA NEMAN UNITARIS- TIČKA POLITIKA			
EROL ČLANOVA SEPTETA						SUPRUGA J BOSNI CLASATI SE KAC LAY							ODAJEJATI
VINKO COCE IL VEDRAN ROŽIĆ											NEON KIF "PROTN"		
IMPERIJA LISTIČKA POLITIKA													
CESTOVNI ZASTOR						CLIMICA HAYWORTH HLADNO DOĐANJE DOBA						NAJTAJNE SLOVO UKLANJATI RADUJI RANOV	
OTRAĐNIS- TVO, APO- STAZA											BRANKO TJEN NAČIN PO- NAŠANJA GILURE		
RIMSKE ČOVJEČKA VOVA USTANKA RODOVA U STAROM RIMU				OFIS PUTA S PODACI NA MNOST GRADU U SI AVONLII									
SLUJE PORJEČJE					NAZIV NAPISAO "PROSLAKE & SINOVE", IVAN				TEUTIN PODANIK TEK				
PJEVAČ GRASO						"AMPER" NIGEL SHORT		NAJVEĆI KONTINENT OPĆKI BOG RATA					
AUSTRIJA		PJEVAČ KABLIJO TENISAČ KARANUSIĆ					SPRAVA NAPRIJAV UKRANA OGRAĐA						
ROBERT FLUČIČIĆ			SPREMATI SOBU DURITI										
POZNATA SLOVIN- SKA MARKA MOTOBI- LA						KRETANJE ZRAKON NATRU				VUKOVAR	RIMSKE JEDINICE JA, TI, ...		TOKO LONZA
STARA ALJERA ZA TEKUCINE					WAX DOPU- STENO OP- TEREĆENJE KANTONA DUŠIK								
ČELIK KMFJSKE ZAMENOS- TI								SVETI ROK ILI LEDENIK					

RJEŠENJE KRIŽALJKE:

Piletina na lovački

Sastojci:

0,8 kg pilećeg filea
0,05 l maslinova ulja
0,1 kg pančete
0,02 kg češnjaka
0,4 kg rajčica pelata
0,2 kg purećeg temeljca
0,15 kg ljutike
0,02 kg smeđeg šećera
0,12 l crnog vina
0,2 kg zelene paprike
0,02 brašna
0,4 kg svježih šampinjona

0,05 kg suhih vrganja
sol, svježe mljeveni
papar, lovor, origano,
svježe kosani peršin
njoki

Opis:

U zagrijanu tavu dodati
ulje, popržiti pancetu, dodati pileći file
uvaljan u brašno te pržiti dok ne dobije
rumenu boju. Odložiti na tanjur i u tavu
dodati - ljutiku, zelenu papriku, češnjak,

lovor i smeđi šećer te sve kratko poprži-
ti. Zaliti crnim vinom i temeljcem i pustiti
da se kuha. Dodati posebno popržene
šampinjone i vrganje, dotjerati okus i
servirati s njokima.

HRVATSKARIJEČ

A poslije... krokodilske suze

► I Najlakše je govoriti otvoreno u zatvorenim krugovima.

► Da me neko promatra, toga smo se nagledao.

Dujizmi

► Čim se nađem u društvu, osjećam se usamljenim.

► Glasački listić poštuje sve strane.

**MILENIJUM
OSIGURANJE**

- Registracija i osiguranje motornih vozila
- Najpovoljnije osiguranje imovine, tvrtke, kasko osiguranja motornih vozila i radnih strojeva plaćanjem na 12 rata
- Osiguranje transporta
- Osiguranje nezgoda, obvezna i sva imovinska osiguranja
- Sigurna i brza isplata štete
- Postanite i Vi član velike obitelji "Croatia osiguranja" D.D. iz Zagreba

"Milenijum osiguranje" A.D. Beograd - Filijala Subotica
24000 Subotica, Karađorđev put 38, telefon: +381 (24) 555-867 i 552-406
E-mail: mios@tippnet.co.yu
Radno vrijeme: od 8 do 16 sati

**PETAK
4.7.2008.**

06.40 - Najava programa
06.45 - TV kalendar
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
07.35 - Vijesti
07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
08.35 - Vijesti
08.40 - Dobro jutro, Hrvatska
09.05 - Čarolija, serija
10.00 - Vijesti
10.10 - Vijesti iz kulture
10.15 - Prirodni svijet: Medvjedi velikog neba, dokumentarna serija
11.10 - Oprah show
11.55 - Burzovno izvješće
12.00 - Dnevnik
12.13 - Vrijeme
12.15 - TV kalendar
12.30 - Strast, telenovela
13.20 - Domaća dramska serija - antologija: Kapelski kresovi
14.35 - Vijesti
14.50 - Ubojstvo, napisala je - serija
15.35 - Hrvatska kulturna baština: Dvorac Oršić - Gornja Stubica
15.55 - Filmovi Humphreya Bogarta: Visoka Serra, ameriki film
17.30 - Danas na Zagrebačkoj burzi
17.35 - Vijesti
17.55 - Luda kuća 1., TV serija
18.30 - Promet danas
18.40 - Idemo na Sjever
19.30 - Dnevnik
20.10 - Čarolija, serija
21.10 - Piramida extra
21.55 - Dnevnik 3
22.10 - Burzovno izvješće
22.15 - Film
00.00 - Vijesti iz kulture
00.10 - Filmski maraton: Sretni bijeg, film
01.55 - Filmski maraton: Kralj, film
03.40 - Obavještajci 4., serija
04.25 - Kineska plaža 2., serija
05.10 - Strast, telenovela
05.55 - McLeodove kćeri 6., serija
06.40 - Oprah show
07.25 - Reprizni program

06.55 - Najava programa
07.00 - Pustolovine Marka i Goge, crtana serija
07.25 - Žutokljunac
07.50 - Žutokljunac
08.20 - Silvestar i čiči, serija
08.45 - Školari obavještajci, serija za djecu i mlade
09.10 - Veliki odmor
09.55 - Kino informator
10.00 - Prijenos sjednica Hrvatskog sabora

13.35 - Ružna Betty, serija
14.20 - Ususret Olimpijskim igrama
--- - Wimbledon, tenis - polufinale (M)
15.00 - Na rubu znanosti: Ajurveda - nauk o životu
15.55 - Prijatelji 6., serija
16.15 - Dva i pol muškarca 3., serija
16.40 - Zvezdane staze: Nova generacija 6., serija
17.30 - McLeodove kćeri 6., serija
18.20 - Vijesti na Drugom
18.30 - Večeras...
18.35 - Narodna medicina, dokumentarna serija
19.25 - Malaga: EP u vaterpolu: Mađarska - Hrvatska, prijenos
20.45 - Obavještajci 4., serija
21.40 - Vijesti na Drugom
21.49 - Vrijeme
21.50 - Promet danas
21.55 - Dr. House 3., serija
--- - Nijemi svjedok 10., serija
00.30 - Kino informator
00.35 - Kineska plaža 2., serija
01.25 - CSI: Las Vegas 7., serija
02.10 - TV raspored

06.00 - Ružna ljepotica, serija
06.45 - Inspektor Gadget i pomoćnici, crtana serija
07.10 - Jagodica Bobica, crtana serija
08.00 - Nova lova
10.00 - Naši najbolji dani, serija
11.00 - Naša mala klinika, serija
11.50 - Zauvijek susjedi, serija
12.30 - Vijesti
12.45 - Kralj Queensa, serija
13.15 - Cosby show, serija
13.45 - Svi vole Raymonda, serija
14.15 - Samo ljubav 1, igrani film
15.45 - Samo ljubav 2, igrani film
17.20 - Vijesti
17.35 - Naša mala klinika, serija
18.30 - Zauvijek susjedi, serija
19.15 - Dnevnik Nove TV
19.50 - 10 do 8, informativna emisija
20.00 - Ubojstvo i margarite, igrani film
21.45 - Grimizne rijeke 2, igrani film
23.25 - Vijesti
23.40 - Merlin - potraga za svetim gralom, 1. dio
01.15 - Merlin - potraga za svetim gralom, 2. dio
02.50 - Ubojstvo i margarite, igrani film
04.25 - Kraj programa

06.35 - Magnum, akcijska serija (R)
07.25 - Krava i pilić, crtana serija
07.50 - SpužvaBob Skockani, crtana serija
08.15 - Sam svoj majstor, humoristična serija
08.45 - Korak po korak, humoristična serija (R)
09.10 - Puna kuća, serija (R)
09.55 - Kunolovac, kviz
10.40 - Malcolm u sredini, humoristična serija (R)
11.05 - Dadija, serija (R)
11.30 - Rat u kući, serija (R)
12.05 - Vijesti
12.10 - Večera za 5, lifestyle emisija (R)
12.40 - Eksploziv, magazin (R)
12.55 - K.T.2 - Pravda na zadatku, serija (R)
13.15 - Za istim stolom, dramska serija
14.10 - Magnum, serija
15.05 - Cobra 11, kriminalistička serija
16.00 - Korak po korak, humoristična serija
16.30 - Puna kuća, serija
17.00 - Malcolm u sredini, humoristična serija
17.30 - Dadija, serija
17.55 - Rat u kući, serija
18.30 - Vijesti
18.55 - Eksploziv, magazin
19.05 - Večera za 5, lifestyle emisija
19.35 - K.T.2 - Pravda na zadatku, serija
20.00 - Staklena kuća, igrani film, triler
21.55 - Opasnost u dubini, igrani film, akcijski
23.45 - Vijesti, informativna emisija
25.55 - Lovci na zločince, igrani film, akcijski
01.40 - Kunolovac, kviz

**SUBOTA
5.7.2008.**

07.40 - Najava programa
07.45 - TV kalendar
08.00 - Vijesti
08.15 - Kinoteka: Laura, američki film
09.40 - Hrvatska kulturna baština
10.00 - Vijesti
10.09 - Vrijeme danas
10.10 - Vijesti iz kulture
10.20 - Kućni ljubimci
10.55 - Fotografija u Hrvatskoj
11.10 - Slinga: Templari, dokumentarna serija
12.00 - Dnevnik
12.15 - TV kalendar
12.30 - Strast, telenovela
13.20 - Svirci moji, zabavno-glazbena emisija
13.50 - Prizma, multinacionalni magazin
14.35 - Duhovni izazovi

14.55 - Znanstvene vijesti
15.00 - Reporteri
16.00 - Euromagazin
16.35 - Vijesti
16.50 - Sumorna kuća, serija
17.40 - Praskozorje, serija
18.30 - Promet danas
18.35 - TV Bingo show
19.15 - Loto 7/39
19.30 - Dnevnik
20.15 - Duga mračna noć, dramska serija
21.15 - Festival zabavne glazbe - Split 2008.
23.20 - Dnevnik 3
23.35 - Vijesti iz kulture
23.45 - Filmski klub: Divlja horda, američki film
02.05 - Festival zabavne glazbe - Split 2008., talijanski film
02.25 - Filmski maraton - vestern: Crni ubojica, talijanski film
05.20 - Strast, telenovela
06.05 - Praskozorje, serija
07.00 - Euromagazin
07.00 - TV vodič + panorame turističkih središta Hrvatske

07.25 - Najava programa
07.30 - Dobre namjere, TV serija
08.15 - Christinin vrt 1., dokumentarna serija
08.45 - Žutokljunac
09.20 - Disneyjevi crtići: Miki i prijatelji
09.40 - Disneyjevi crtići: Kuzco - careva nova škola
10.10 - Dr. Who 1., serija za djecu i mlade
11.00 - Briljante
11.55 - Mijenjam svijet
12.25 - Garaža
13.00 - Prirodni svijet: Slonovi nomadi pustinje Namib, dokumentarni film
13.55 - Silverstone: Formula 1, VN Velike Britanije - prijenos kvalifikacijske utrke
15.10 - Tenis, Grand Slam, Wimbledon - finale (Ž)
17.45 - Filmski klasici
20.05 - Nostradamus - Istina, dokumentarni film
20.55 - EP u vaterpolu, Malaga: Hrvatska - Španjolska, prijenos
22.10 - Gospodar prstenova: Dvije kule, film
01.10 - Kino informator
01.15 - Sportske vijesti
01.25 - Zvezdane staze: Nova generacija 5., serija
05.10 - TV raspored

08.00 - Nova lova
10.00 - Deseto kraljevstvo, mini serija
11.40 - Merlin - potraga za svetim gralom, 1. dio
13.15 - Merlin - potraga za svetim gralom, 2. dio
15.20 - Večernja škola - EU
16.20 - Lud, zbunjen, normalan, serija
17.05 - Vijesti
17.10 - Kod Ane, kulinarski show
17.50 - Nad lipom 35, humoristično glazbeni show
19.15 - Dnevnik Nove TV
20.00 - Hollywoodski murjaci, film
22.00 - Rajle, igrani film
00.25 - Tajno društvo 2, film
02.10 - Na rubu zakona, film
03.45 - Grimizne rijeke 2, film
05.20 - Kraj programa

06.40 - Salto, zabavna emisija
07.25 - Dan D, serija
07.55 - Ulica Sezame, serija
08.55 - Di-gata, crtana serija
09.20 - Jednom lopov, serija
10.15 - Ritam srca, serija
11.10 - Jedina šansa, igrani film, komedija
13.15 - Vijesti uz ručak, informativna emisija
13.25 - On kaže, ona kaže, igrani film, komedija
15.35 - Teksaška pravila, igrani film, komedija
17.15 - Zvijezde Ekstra: Ubojstvo na holivudski način, emisija
18.30 - Vijesti
19.05 - Eksploziv vikend, magazin
19.30 - Žuta minuta, zabavna emisija
20.00 - BjeGUNAC, igrani film, akcijski triler
22.25 - Špijun i dama, igrani film, triler
01.00 - Kunolovac, kviz

**NEDJELJA
6.7.2008.**

07.40 - Najava programa
07.45 - TV kalendar
08.00 - Vijesti
08.10 - Koncert: Tondalova vizija u izvedbi ansambla Dialo gos
10.00 - Vijesti
10.10 - Vijesti iz kulture
10.20 - Nebrušeni dijamant 1., mini-serija
11.55 - Burzovno izvješće
12.00 - Dnevnik
12.15 - TV kalendar
12.27 - Mali savjeti za poljoprivrednike
12.30 - Plodovi zemlje
13.25 - Split: More
14.00 - Nedjeljom u dva
15.02 - Kulturni info
15.04 - Promet danas

15.10 - Mir i dobro
 15.45 - Lijepom našom: Koprivnica
 16.35 - Vijesti
 16.50 - Otkad si otišla 1., humoristična serija
 17.25 - Sjećanja nevidljivog čovjeka, američki film
 19.00 - Crtani film
 19.15 - Loto 6/45
 19.30 - Dnevnik
 20.10 - Duga mračna noć, dramska serija
 21.05 - Trešeta, hrvatski film
 22.30 - Burzovno izvješće
 22.35 - Dnevnik 3
 22.50 - Vijesti iz kulture
 23.00 - Ciklus europskog filma: Tanguy, francuski film
 00.45 - Sestre 3., serija
 02.15 - Nebrušeni dijamant 1., mini-serija
 03.50 - Savršena katastrofa, dokumentarna serija
 04.40 - Lijepom našom: Koprivnica
 05.25 - Plodovi zemlje
 06.15 - Split: More
 07.00 - TV vodič + panorame turističkih središta Hrvatske

08.05 - Najava programa
 08.10 - Lilo i Stitch, serija
 09.05 - Dinosapien, serija
 09.35 - Pustolovine Sare Jane, serija za djecu
 10.05 - Dječje filmsko jutro: Kanjon opasnih igara, serija za djecu
 10.35 - Kino informator
 10.40 - Biblija
 10.50 - Portret Crkve i mjesta
 11.00 - Jalžabet: Misa - izravni prijenos
 12.05 - Mijenjam svijet
 12.30 - Savršena katastrofa, dokumentarna serija
 13.25 - Studio F1
 13.50 - Silverstone: Formula 1, VN Velike Britanije - prijenos
 15.50 - Studio F1
 16.15 - Tennis, Grand Slam, Wimbledon - finale (M)
 17.55 - EP u vaterpolu, Malaga: Hrvatska - Crna Gora, prijenos
 19.15 - Beverly Hills 3., serija
 20.00 - Večeras ...
 20.05 - Ciklus James Bond: Dr. No, britanski film
 21.55 - Izbor Miss i Mistera Hrvatske 2008., prijenos
 23.40 - Promet danas
 23.45 - Sportske vijesti
 23.55 - Statisti 1., serija
 00.25 - Urednica tabloida, serija
 01.10 - Deadwood 1., serija
 01.55 - TV raspored

06.25 - Šaljivi kućni video

06.50 - Power rangers Mystic Force
 07.15 - Tomica i prijatelji, crtana serija
 07.40 - Winx, crtana serija
 08.30 - Automotiv, auto moto magazin
 09.00 - Novac, business magazin
 09.35 - U sedmom nebu, serija
 10.25 - Smallville, serija
 11.20 - Čarobnice, serija
 12.20 - Kućanice iz visokog društva, serija
 13.20 - Svjedok, igrani film
 15.15 - Hollywoodski murjaci, igrani film
 17.10 - Vijesti
 17.15 - Sljedbenik, igrani film
 19.15 - Dnevnik Nove TV
 20.00 - Nad lipom 35, humoristično glazbeni show
 21.10 - Vragolasti Denis 2, igrani film
 22.30 - Red Carpet, showbiz magazin (15)
 23.50 - Svi mrze Chrisa, serija
 00.45 - Sljedbenik, igrani film
 02.30 - Svjedok, igrani film
 04.20 - Kraj programa

06.55 - Blizanke, serija
 07.20 - Ulica Sezam, serija
 08.20 - Di-gata, crtana serija
 08.45 - Povratak u plavu lagunu, igrani film, pustolovna ljubavna drama
 10.35 - Red Bull Air Race 2008.- San Diego, sportsko-dokumentarna emisija
 11.00 - Mjenjam ženu, sapunica
 12.20 - Bibin svijet, serija (R)
 13.45 - Vijesti
 13.50 - Smiješni rat u Belfstu, igrani film, komedija
 15.40 - Istjerivači duhova, igrani film, znanstveno-fantastična komedija
 17.35 - Ekluziv, magazin
 18.30 - Vijesti
 19.05 - Salto, zabavna emisija
 20.00 - CSI: Miami, kriminalistička serija
 20.55 - Neograničena moć, igrani film, triler
 23.15 - Kunolovac, kviz

**PONEDJELJAK
7.7.2008.**

06.40 - Najava programa
 06.45 - TV kalendar
 07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.05 - Vijesti
 07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.35 - Vijesti
 07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
 08.35 - Vijesti
 08.40 - Dobro jutro, Hrvatska
 09.05 - Čarolija 9., serija
 10.00 - Vijesti

10.10 - Vijesti iz kulture
 10.15 - Prirodni svijet: Oko za slona, dokumentarna serija
 11.10 - Oprah show
 11.55 - Burzovno izvješće
 12.00 - Dnevnik
 12.13 - Vrijeme
 12.15 - TV kalendar
 12.30 - Strast, telenovela
 13.20 - Domaća dramska serija - antologija: Kapelski kresovi
 14.35 - Vijesti + prijevod za gluhe
 14.50 - Ubojstvo, napisala je - serija
 15.40 - Normalan život, emisija o osobama s invaliditetom
 16.35 - Hrvatska speleološka ekspedicija Chiapas '99: Otkrivanje meksičkog juga
 17.05 - Danas na Zagrebačkoj burzi
 17.10 - Vijesti
 17.25 - Luda kuća 1., TV serija
 18.00 - Promet danas
 18.10 - Razglednice iz Hrvatske
 19.30 - Dnevnik
 20.10 - Čarolija 9., serija
 21.10 - Fokus
 22.05 - Dnevnik 3
 22.20 - Burzovno izvješće
 22.25 - Veliki hakleri, film
 00.20 - Vijesti iz kulture
 00.30 - Sestre 3., serija
 02.00 - Obavještajci 4., serija
 02.45 - Reprizni program
 03.10 - Fokus
 04.00 - Razglednice iz Hrvatske
 05.10 - Strast, telenovela
 05.55 - McLeodove kćeri 6., serija

06.50 - Najava programa
 06.55 - Pustolovine Marka i Goge, crtana serija
 07.20 - Zlurad, crtana serija
 07.45 - Žutokljunac
 08.15 - Silvestar i Čiči, crtana serija
 08.40 - Serija za djecu i mlade
 09.05 - Veliki odmor
 09.50 - Razgovor sa sjenama - Slavko Kolar: Kriza
 10.55 - Malaga: EP u vaterpolu: Hrvatska - Slovačka, prijenos
 12.15 - Tree Hill 3., serija
 13.05 - Ružna Betty, serija
 13.55 - Ususret Olimpijskim igrama
 14.35 - Na rubu znanosti
 15.45 - Prijatelji 6., serija
 16.05 - Dva i pol muškarca 3., humoristična serija
 16.40 - Zvezdane staze: Nova generacija 6., serija
 17.30 - McLeodove kćeri 5., serija
 18.20 - Vijesti na Drugom
 18.35 - Brodovi, dokumentarni film
 19.10 - Beverly Hills 3., serija

19.55 - Crtani film
 20.05 - Bitange i princeze 1., humoristična serija
 20.40 - Obavještajci 4., serija
 21.35 - Vijesti na Drugom
 21.45 - Promet danas
 21.50 - Odmori se, zaslužio si 1. - TV serija
 22.30 - Dr.House 2., serija
 23.20 - Kineska plaža 2., serija
 00.10 - CSI: Las Vegas 7., serija

00.55 - TV raspored
 06.00 - Ružna ljepotica, serija
 06.45 - Inspektor Gadget i pomoćnici, serija
 07.10 - Jagodica Bobica, crtana serija
 08.00 - Nova lova
 10.00 - Naši najbolji dani, serija
 10.50 - Naša mala klinika, serija
 11.40 - Zauvijek susjedi, serija
 12.20 - Kralj Queensa, serija
 12.45 - Cosby show, serija
 13.10 - Svi vole Raymonda, serija
 13.40 - Vijesti
 13.55 - Luckasti profesor, igrani film
 15.55 - Vragolasti Denis 2, igrani film
 17.20 - Vijesti
 17.35 - Naša mala klinika, serija
 18.30 - Zauvijek susjedi, serija
 19.15 - Dnevnik Nove TV
 19.50 - 10 do 8, informativna emisija
 20.00 - Lud, zbunjen, normalan, serija
 21.00 - Dani groma, igrani film
 23.00 - Samo je jedan pravi, reality serija
 23.35 - Vijesti
 23.50 - Ubojita Jane, serija
 00.40 - Dva Jakea, igrani film
 02.50 - Šaljivi kućni video
 03.15 - Kraj programa

06.10 - Magnum, serija (R)
 07.00 - Krava i pilić, serija
 07.25 - SpužvaBob Skockani, crtana serija
 07.50 - Sam svoj majstor, humoristična serija
 08.15 - Korak po korak, humoristična serija
 08.40 - Puna kuća, serija
 09.25 - Kunolovac, kviz
 10.10 - Malcolm u sredini, humoristična serija (R)
 10.35 - Dadilja, serija (R)
 11.05 - Rat u kući, serija (R)
 11.35 - Vijesti
 11.40 - Večera za 5, lifestyle emisija (R)
 12.10 - Ekluziv, magazin
 12.55 - K.T.2 - Pravda na zadatku, serija (R)

13.15 - Za istim stolom, dramska serija
 14.10 - Magnum, akcijska serija
 15.05 - Cobra 11, serija
 16.00 - Korak po korak, humoristična serija
 16.30 - Puna kuća, humoristična serija
 17.00 - Malcolm u sredini, humoristična serija
 17.30 - Dadilja, serija
 18.00 - Rat u kući, serija
 18.30 - Vijesti
 18.55 - Eksploziv, magazin
 19.05 - Večera za 5, lifestyle emisija
 19.35 - K.T.2 - Pravda na zadatku, serija
 20.00 - Nježna obmana, igrani film, akcijski
 21.45 - Najbolji od najboljih 2, igrani film, akcijski
 23.45 - Vijesti
 00.00 - Kunolovac, kviz

**UTORAK
8.7.2008.**

06.40 - Najava programa
 06.45 - TV kalendar
 07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.05 - Vijesti
 07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.35 - Vijesti
 07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
 08.35 - Vijesti
 08.40 - Dobro jutro, Hrvatska
 09.05 - Čarolija 9., serija
 10.00 - Vijesti
 10.10 - Vijesti iz kulture
 10.15 - Prirodni svijet: Buda, pčele i kraljica divovskog stršljena, dokumentarna serija
 11.10 - Oprah show
 12.00 - Dnevnik
 12.13 - Vrijeme
 12.15 - TV kalendar
 12.30 - Strast, telenovela
 13.20 - Domaća dramska serija - antologija: Kapelski kresovi
 14.35 - Vijesti + prijevod za gluhe
 14.50 - Ubojstvo, napisala je - serija
 15.40 - Overland 1., dokumentarna serija
 16.35 - Hrvatska speleološka ekspedicija Chiapas '99: Tragovima Maja
 17.10 - Vijesti
 17.25 - Luda kuća 1., TV serija
 18.00 - Promet danas
 18.10 - Razglednice iz Hrvatske
 19.30 - Dnevnik
 20.10 - Čarolija 9., serija
 21.05 - Kratki susreti
 21.40 - Potrošački kod
 22.15 - Dnevnik 3
 22.30 - Burzovno izvješće
 22.35 - G.I.Jane, američki film
 00.40 - Vijesti iz kulture
 00.50 - Sestre 3., serija
 02.20 - Obavještajci 4., serija
 03.05 - Reprizni program
 03.15 - Oprah show

04.00 - Razglednice iz
Hrvatske
05.10 - Strast, telenovela
05.55 - McLeodove kćeri 6.,
serija

06.55 - Najava programa
07.00 - Crtana serija
07.25 - Zlurad, crtana serija
07.50 - Žutokljunac
08.20 - Crtana serija
08.45 - Serija za djecu i mlade
09.10 - Veliki odmor
09.55 - Kino informator
10.00 - Prijenos sjednica
Hrvatskog sabora
13.35 - Ružna Betty, serija
14.25 - Ususret Olimpijskim
igrama
15.05 - Prijatelj 6., serija
15.25 - Dva i pol muškarca 3.,
humoristična serija
16.00 - Zvezdane staze: Nova
generacija 6., serija
16.50 - McLeodove kćeri 6.,
serija
17.40 - Vijesti na Drugom
17.55 - EP u vaterpolu,
Malaga: Hrvatska -
Grčka, prijenos
19.15 - Beverly Hills 3., serija
20.05 - Bitange i princeze 1.,
humoristična serija
20.40 - Obavještajci 4., serija
21.35 - Vijesti na Drugom
21.50 - Odmori se, zaslužio si
1. - TV serija
22.30 - Dr.House 2., serija
23.20 - Kineska plaža 2.,
serija
00.10 - CSI: Las Vegas 7.,
serija

00.55 - TV raspored
06.00 - Ružna ljepotica, serija
06.45 - Inspektor Gadget i
pomoćnici, crtana
serija
07.10 - Jagodica Bobica,
crtana serija
08.00 - Nova lova
10.00 - Naši najbolji dani,
serija
10.45 - Naša mala klinika,
serija
11.35 - Zauvijek susjedi,
serija
12.15 - Cosby show, serija
12.45 - Svi vole Raymonda,
serija
13.15 - Vijesti
13.30 - Putovanje života,
igrani film
15.20 - Dani groma,
igrani film
17.20 - Vijesti
17.35 - Naša mala klinika,
serija
18.30 - Zauvijek susjedi,
serija
19.15 - Dnevnik Nove TV
19.50 - 10 do 8, informativna
emisija
20.00 - Večernja škola - EU

21.00 - Dragi moji Amerikan-
ci, igrani film
22.45 - Pod nož, serija
23.40 - Vijesti
23.55 - Ubojita Jane, serija
00.45 - Putovanje života,
igrani film
02.25 - Šaljivi kućni video
02.50 - Kraj programa
06.35 - Magnum, serija (R)
07.25 - Krava i pilić,
crtana serija
07.50 - SpužvaBob Skockani,
crtana serija
08.15 - Sam svoj majstor,
humoristična serija
08.45 - Korak po korak,
humoristična serija (R)
09.10 - Puna kuća,
humoristična serija (R)
09.55 - Kunolovac, kviz
10.40 - Malcolm u sredini,
humoristična serija (R)
11.05 - Dadilja, serija (R)
11.30 - Rat u kući, serija (R)
12.05 - Vijesti
12.10 - Večera za 5,
lifestyle emisija (R)
12.40 - Eksploziv, magazin (R)
12.55 - K.T.2 - Pravda na
zadatku, serija (R)
13.15 - Za istim stolom,
dramska serija

14.10 - Magnum, serija
15.05 - Cobra 11, serija
16.00 - Korak po korak,
humoristična serija
16.30 - Puna kuća, serija
17.00 - Malcolm u sredini,
humoristična serija
17.30 - Dadilja, serija
17.55 - Rat u kući, serija
18.30 - Vijesti
18.55 - Eksploziv, magazin
19.05 - Večera za 5,
lifestyle emisija
19.35 - K.T.2 - Pravda na
zadatku, serija
20.00 - Bibin svijet, serija
21.20 - Petak nakon petka,
igrani film, komedija
22.55 - Heroji iz strasti,
dramska serija
23.55 - Vijesti
00.10 - Kunolovac, kviz

**SRIJEDA
9.7.2008.**

06.40 - Najava programa
06.45 - TV kalendar
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
07.35 - Vijesti
07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
08.35 - Vijesti
08.40 - Dobro jutro, Hrvatska
09.05 - Čarolija 9., serija
10.00 - Vijesti
10.10 - Vijesti iz kulture
10.15 - Prirodni svijet: Prikra-
danje jaguara,
dokumentarna serija
11.05 - Marija Propetog Isusa

Petković,
dokumentarni film
12.00 - Dnevnik
12.15 - TV kalendar
12.30 - Strast, telenovela
13.20 - Domaća dramska
serija - antologija:
Kapeljski kresovi
14.35 - Vijesti + prijevod za
gluhe
14.50 - Ubojstvo, napisala je
- serija
15.40 - Overland 1.,
dokumentarna serija
16.30 - Hrvatska speleološka
ekspedicija Chiapas
'99: U meksičkom
podzemlju
17.05 - Vijesti
17.20 - Luda kuća 1.,
TV serija
17.55 - Promet danas
18.05 - Razglednice iz
Hrvatske
19.15 - Loto 7/39
19.30 - Dnevnik
20.10 - Čarolija 9., serija
21.10 - Boje turizma
22.10 - Kulturni info
22.15 - Dnevnik 3
22.35 - Mirni Amerikanac,
američko-njemačko-
australski film
00.15 - Vijesti iz kulture
00.20 - Kulturni info
00.25 - Sestre 3., serija
01.55 - Obavještajci 4., serija
02.40 - Prekid programa zbog
redovnog održavanja
odašiljača
04.00 - Razglednice iz
Hrvatske
05.10 - Strast, telenovela
05.55 - McLeodove kćeri 6.,
serija

06.55 - Najava programa
07.00 - Crtana serija
07.25 - Zlurad, crtana serija
07.50 - Žutokljunac
08.20 - Crtana serija
08.45 - Serija za djecu i mlade
09.10 - Veliki odmor
09.55 - Kino informator
10.00 - Prijenos sjednica
Hrvatskog sabora
13.35 - Ružna Betty, serija
14.20 - Ususret Olimpijskim
igrama
14.55 - Na rubu znanosti
15.55 - Prijatelj 6., serija
16.15 - Dva i pol muškarca 3.,
humoristična serija
16.40 - Zvezdane staze: Nova
generacija 6., serija
17.30 - McLeodove kćeri 6.,
serija
18.20 - Vijesti na Drugom
18.35 - Brodovi,
dokumentarni film
19.10 - Beverly Hills 3., serija
19.55 - Crtani film
20.05 - Bitange i princeze 1.,
humoristična serija
20.40 - Obavještajci 4., serija
21.35 - Vijesti na Drugom
21.50 - Odmori se, zaslužio si
1. - TV serija
22.30 - Dr.House 2., serija
23.20 - Kineska plaža 2.,

serija
00.10 - CSI: Las Vegas 7.,
serija
00.55 - TV raspored
--- - Malaga: EP u vaterpolu,
prijenos četvrtfinala
u 19.25 ili 20.55

06.00 - Ružna ljepotica, serija
06.45 - Inspektor Gadget i
pomoćnici, serija
07.10 - Jagodica Bobica,
crtana serija
08.00 - Nova lova
10.00 - Naši najbolji dani,
serija
10.50 - Naša mala klinika,
serija
11.40 - Zauvijek susjedi,
serija
12.15 - Kralj Queensa, serija
12.45 - Cosby show, serija
13.15 - Svi vole Raymonda,
serija
13.45 - Vijesti
14.00 - Nepravедna igra,
igrani film
15.30 - Dragi moji amerikan-
ci, igrani film
17.20 - Vijesti
17.35 - Naša mala klinika,
serija
18.30 - Zauvijek susjedi,
serija
19.15 - Dnevnik Nove TV
19.50 - 10 do 8,
informativna emisija
20.00 - Navy CIS, serija
20.55 - Zakon brojeva, serija
21.50 - Smrtonosna bitka,
igrani film
23.35 - Vijesti
23.50 - Ubojita Jane, serija
00.40 - Pucanj, igrani film
02.15 - Šaljivi kućni video
02.40 - Kraj programa
06.35 - Magnum, serija (R)
07.25 - Krava i pilić,
crtana serija
07.50 - SpužvaBob Skockani,
crtana serija
08.15 - Sam svoj majstor,
humoristična serija
08.45 - Korak po korak,
humoristična serija (R)
09.10 - Puna kuća, serija (R)
09.55 - Kunolovac, kviz
10.40 - Malcolm u sredini,
humoristična serija (R)
11.05 - Dadilja, serija (R)
11.30 - Rat u kući, serija (R)
12.05 - Vijesti
12.10 - Večera za 5,
lifestyle emisija (R)
12.40 - Eksploziv, magazin (R)
12.55 - K.T.2 - Pravda na
zadatku, serija (R)
13.15 - Za istim stolom,
dramska serija

14.10 - Magnum,
akcijska serija
15.05 - Cobra 11, serija
16.00 - Korak po korak,
humoristična serija

16.30 - Puna kuća, serija
17.00 - Malcolm u sredini,
humoristična serija
17.30 - Dadilja, serija
17.55 - Rat u kući,
humoristična serija
18.30 - Vijesti
18.55 - Eksploziv, magazin
19.05 - Večera za 5,
lifestyle emisija
19.35 - K.T.2 - Pravda na
zadatku, serija
20.00 - CSI: New York,
kriminalistička serija
20.55 - Zaboravljeni slučaj,
kriminalistička serija
21.50 - Kosti, kriminalistička
serija
22.45 - Heroji iz strasti,
dramska serija
23.50 - Vijesti
00.05 - Red Bull Air Race
2008. - San Diego,
sportsko-dokumentar-
na emisija (R)
00.35 - Kunolovac, kviz
06.40 - Najava programa

**ČETVRTAK
10.7.2008.**

06.45 - TV kalendar
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
07.35 - Vijesti
07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
08.35 - Vijesti
08.40 - Dobro jutro, Hrvatska
09.05 - Čarolija 9., serija
10.00 - Vijesti
10.09 - Vrijeme danas
10.10 - Vijesti iz kulture
10.15 - Prirodni svijet: Ledeni
brijeg koji je potopio
Titanik, dokumen-
tarna
serija
11.10 - Oprah show
12.00 - Dnevnik
12.15 - TV kalendar
12.30 - Strast, telenovela
13.20 - Domaća dramska
serija - antologija:
Kapeljski kresovi
14.35 - Vijesti + prijevod za
gluhe
14.50 - Ubojstvo, napisala je
- serija
15.40 - Overland 1.,
dokumentarna serija
16.35 - Novi Australci,
dokumentarni film
17.05 - Danas na Zagrebačkoj
burzi
17.10 - Vijesti
17.25 - Luda kuća 1.,
TV serija
18.00 - Promet danas
18.10 - Razglednice iz
Hrvatske
19.30 - Dnevnik
20.10 - Čarolija 9., serija
21.10 - Magazin
22.00 - Kulturni info
22.05 - Dnevnik 3
22.25 - Antwone Fisher,
američki film
00.25 - Vijesti iz kulture

00.35 - Sestre 4., serija
 02.05 - Serija
 02.50 - Reprizni program
 03.10 - Magazin
 04.00 - Razglednice iz Hrvatske
 05.10 - Strast, telenovela
 05.55 - McLeodove kćeri 6., serija

06.55 - Najava programa
 07.00 - Crtana serija
 07.50 - Žutokljunac
 08.20 - Crtana serija
 08.45 - Serija za djecu i mlade
 09.10 - Veliki odmor
 09.55 - Kino informator
 10.00 - Prijenos sjednica Hrvatskog sabora
 13.35 - Ružna Betty, serija
 14.20 - Ususret Olimpijskim igrama
 14.55 - Na rubu znanosti
 15.55 - Prijatelji 6., serija
 16.15 - Dva i pol muškarca 3., humoristična serija
 16.40 - Zvezdane staze: Nova generacija 6., serija
 17.30 - McLeodove kćeri 6., serija
 18.20 - Vijesti na Drugom
 18.35 - Narodna medicina, dokumentarna serija
 19.10 - Beverly Hills 3., serija
 19.55 - Crtni film
 20.05 - Bitange i princeze 1., humoristična serija
 20.40 - Hrvatska kulturna baština: Dubrovačke zidine
 21.00 - Otvorenje Dubrovakih ljetnih igara
 21.50 - Vijesti na Drugom
 22.05 - Odmori se, zaslužio si 1., - TV serija
 22.45 - Dr. House 2., serija
 23.35 - Kineska plaža 2., serija
 00.25 - CSI: Las Vegas 7., serija
 01.10 - TV raspored

06:00 - Ružna ljepotica, serija
 06:45 - Inspektor Gadget i pomoćnici, crtana serija
 07:10 - Jagodica Bobica, crtana serija
 08:00 - Nova lova
 09:50 - Naši najbolji dani, serija
 10:40 - Naša mala klinika, serija
 11:30 - Zauvijek susjedi, serija
 12:05 - Kralj Queensa, serija
 12:30 - Cosby show, serija
 13:00 - Svi vole Raymonda, serija
 13:30 - Vijesti
 13:45 - Priča iz L.A.-a, film
 15:20 - Povjerljive priče, film
 17:20 - Vijesti
 17:35 - Naša mala klinika, serija
 18:30 - Zauvijek susjedi, serija
 19:15 - Dnevnik Nove TV
 19:50 - 10 do 8, informativna emisija
 20:00 - Navy CIS, serija

20:55 - Zakon brojeva, serija
 21:50 - Crveni zmaj, film
 00:05 - Vijesti
 00:20 - Ubojita Jane, serija
 01:10 - Priča iz L.A., film
 02:40 - Šaljivi kućni video
 03:05 - Kraj programa

06.35 - Magnum, akcijska serija (R)
 07.25 - Krava i pilić, crtana serija
 07.50 - SpužvaBob Skockani, crtana serija
 08.15 - Sam svoj majstor, humoristična serija
 08.45 - Korak po korak, humoristična serija (R)
 09.10 - Puna kuća, humoristična serija (R)
 09.55 - Kunolovac, kviz
 10.40 - Malcolm u sredini, humoristična serija (R)
 11.05 - Dadilja, humoristična serija (R)
 11.30 - Rat u kući, humoristična serija (R)
 12.05 - Vijesti
 12.10 - Večera za 5, lifestyle emisija (R)
 12.40 - Exploziv, magazin (R)
 12.55 - K.T.2 – Pravda na zadatku, kriminalistička serija (R)
 13.15 - Za istim stolom, dramska serija
 14.10 - Magnum, akcijska serija
 15.05 - Cobra 11, kriminalistička serija
 16.00 - Korak po korak, humoristična serija
 16.30 - Puna kuća, humoristična serija
 17.00 - Malcolm u sredini, humoristična serija
 17.30 - Dadilja, humoristična serija
 17.55 - Rat u kući, humoristična serija
 18.30 - Vijesti
 18.55 - Exploziv, magazin
 19.05 - Večera za 5, lifestyle emisija
 19.35 - K.T.2 – Pravda na zadatku, kriminalistička serija
 20.00 - Mjenjam ženu, dokumentarna sapunica
 21.10 - Mafijski obračun, igrani film, kriminalistička komedija
 23.00 - Heroji iz strasti, dramska serija
 00.05 - Vijesti
 00.20 - Ubojiti nagon, kriminalistička serija
 01.10 - Kunolovac, kviz

GLAS DOMOVINE

Emisija o hrvatskim manjinama i iseljeništvu »Glas domovine«, emitira se petkom na programu HRT1, u terminu od 14 i 45 sati.

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku »Zvuci bačke ravnice« emitira se četvrtkom u 19 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 MHz).

HRVATSKA KRONIKA

Program o hrvatskoj nacionalnoj manjini u Mađarskoj na hrvatskom jeziku uz mađarski prijevod emitira se srijedom s početkom u 12 i 30 sati na programu MTV 1.

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE

LJETNA PROGRAMSKA SHEMA UREDNIŠTVA
 NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE
 OD 30. LIPNJA DO 31. KOLOVOZA 2008

104, 4 Mhz

SHEMA ZA RADNE DANE:

18,00 – 19,00
 • Najava programa
 • Večernji dnevnik
 • Agencijske vijesti iz zemlje
 • Agencijske vijesti iz RH
 • 'Dogodilo se na današnji dan' - kronologija
 • Jezični savjetnik 'Govorimo hrvatski'
 19,00 – 19,30
 • Poetski predah
 • 'Popularne melodije' – zabavna glazba (ponedjeljkom)
 • 'Na valovima hrvatske glazbene tradicije' – narodna glazba (utorkom)
 • 'Veliki majstori glazbe' – ozbiljna glazba (srijedom)
 • 'Rock vremeplov' (četvrtkom)
 • 'Minute za jazz' (petkom)
 19,30 – 20,00
 • 'Europa magazin' – magazin Radija Deutsche Welle (ponedjeljkom)
 • 'Kulturna povijest' (utorkom)
 • 'Putokazi' (srijedom)
 • 'Iz hrvatske književne baštine' (četvrtkom)
 • 'Tjedni vodič' (petkom)
 20,00 – 21,00
 • 'Na proputovanju s nama' – (ponedjeljkom)
 • 'DW puls' (utorkom)
 • Dramski program – repriza (srijedom)
 • 'Kultur-Café' – kulturni magazin Radija Deutsche Welle (četvrtkom)
 • 'Vodič za moderna vremena' – emisija Hrvatskog radija (petkom)
 • Narodna glazba, izvanredne emisije (specijali, reportaže)
 • Blic vijesti i odjava programa

SHEMA ZA DANE VIKENDA:

Subota
 • 18,00 Najava programa, vijesti dana, 'Dogodilo se na današnji dan' - kronologija, glazba
 • 19,00 'Vjerska emisija', duhovna glazba
 • 20,00 Dramski program Uredništva na hrvatskom jeziku Radio Subotice
 • 20,55 Odjava programa
 Nedjelja
 • 18,00 Najava programa, vijesti dana
 • 18,10 'Nedjeljni mozaik' ('Dogodilo se na današnji dan' - kronologija, reportaža, zanimljivosti, glazba)
 • 19,30 'Putnici kroz vrijeme' – emisija za djecu Hrvatskog radija
 • 20,00 'Ljudi nizine'
 • 20,30 Narodna glazba
 • 20,55 Odjava programa

Mali oglasi

Prodajem tri lanca zemlje prve klase, u Šandorskom ataru kod »Agrokombinata«.
Tel.: 024/522-677

Prodajem kuću u Rovinju 160 m², P+1, plac 660 m², 50 m od obale, sva infrastruktura.
Tel.: +381/24/527-213

Tražim u Zagrebu praznu garsonijeru ili jednosoban stan u novogradnji.
Tel.: +381/24/527-213

Izdajem apartmane na najljepšem dijelu Čiova, Trogir, Hrvatska.
Tel.: 063/7161-760 ili +385/91/5823-775

Izdajem namještenu sobu s kuhinjom i kupaticom za učenicu ili radnicu, isključivo nepušača, blizu Medicinske škole, KTC-a i IDEA-e. Centralno grijanje i kablovska TV.
Tel.: 024/566-898

Prodajem crpku – dvoklipnu 30 atm i prikolicu za moto-kultivator »IMT-506-DELUXE« i peć »KREKA VESO« 12T. Informacije od 17 sati. Tel.: 022/591-264.

Prodajem staru kuću u Cabuni kod Virovitice (Hrvatska), zemlju za malu industriju i šumu.
Tel.: +385/33/673-076
i 063/766-8808. Boris

Izdajem uhodan poslovni prostor od 110 m² u središtu Subotice, pogodan za sve namjene.
Tel.: 024/555-072 ili 063/518-218.

Prodaje se očuvana ležeća kada, umivaonik sa slavinom, toalet školjka s poklopcem, velika plafonjerka i tegle za med.
Cijena po dogovoru. Zvati na 064/587-9790

Prodajem 3s stan, stara gradnja, ekstra lokacija, pogodan i za uredske prostorije, 115 m².
Tel.: 024/526-243
Anica Lulić, Subotica, Aleja M. Tita 26/V.

Izdajem namještenu sobu na Radijalcu učeni-
ci/ku ili studentici/u, s CG, s upotrebom kuhinje i kupaoalice, za nepušače.
Tel.: 024/558-227 ili 063/597-021

Ing. elektrotehnike daje sate fizike i matemati-
ke učenicima osnovnih i srednjih škola.
Tel.: 064/292-1043 ili 024/524-701

Izdajem objekt, skladište na čantavirskom
putu, idealna lokacija oko 100 m².
Tel.: 024/530-107 ili 064/261-8022

Hitno potrebno 10 konobara na otoku Cresu.
Potrebno je imati hrvatsku putovnicu. Starosna
granica je do 35 godina.
Tel.: 063/110-7751.

Prodajem tijekom cijele godine šarplanince,
štenad šampionskog podrijetla i odrasle ženke i
mužjake izuzetnog izgleda i karaktera.
Tel.: 025/830-475 i 063/717-4888. Karan

Prodajem staru kuću u Čačincima kod
Slavonske Orahovice, pet jutara zemlje i jedno

jutro šume kod Vočina (sve u Hrvatskoj), ili
sve to mijenjamo za Vojvodinu (Irig, Ruma,
Srijemska Kamenica...)
Tel.: 063/714-6545
ili +385/33/673-076.

Prenočište na Paliću. Dvokrevetne sobe sa
zasebnom kupaoalicom. Kanjiški put 58/b
Tel.: 024/754-543

Izdajem u Zagrebu dvosoban namještenu stan
(3 kreveta) od 1. srpnja, Folnegovićevo naselje
(treća postaja od Autobusnog kolodvora prema
Savi, blizina tramvaja, 300 eura.
Zvati u Srbiji 00381 63 8820654, u Hrvatskoj
00385 91 1777700

Prodajem monofazni krunjač za 7000 dinara.
Tel.: 523 - 284

Besplatni mali oglasi uz kupon iz »Hrvatske riječi«

Poštovani čitatelji našeg i vašeg tjednika,

I dalje nastavljamo objavljivati rubrike malih oglasa u kojoj ćete moći objavljivati sve ono što
želite prodati, mijenjati, kupiti ili darovati. Jedini uvjet za objavu vašeg malog oglasa je prilo-
ženi kupon koji ćemo objavljivati u svakom broju »Hrvatske riječi«.

Duljina malog oglasa ne smije prelaziti više od 30 riječi.

Uredništvo

HRVATSKARIJEČ

PRIVATNO POGREBNO PODUZEĆE

"URNA"

A.D.-d.o.o.

Trg žrtava fašizma br. 1

PODUZEĆE ZA PRODAJU
POGREBNE OPREME
PRIJVOZ I CEREONIJA
POKOJA

Tel.: 024-558-011

Cyjećara:
Tel.: 024/557-130

Subotica-trans

SUBOTICA-TRANS obavljaštava cijenjene putnike na međunarodnoj autobusnoj liniji, Subotica – Zagreb,
važe cijene prijevoza s nizom pogodnosti:

- djeca do 6 godina voze se besplatno
- djeca od 6 do 12 godina imaju popust 50% (cijena povratne karte iznosi 1.225 din.)
- studenti uz prikaz studentske legitimacije (koja se dobiva na autobusnoj stanici) uživaju popust od 20% (povratna karta je 3.332 din., a u jednom smjeru 1.960 din.)

POPUSTI VAŽE ISKLJUČIVO ZA IZRAVNU LINIJU OD SUBOTICE DO ZAGREBA U OBA SMJERA I VAŽE 30 DANA.

VAŠ SUBOTICA-TRANS